

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodo»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 102 (12.427)

Trst, četrtek, 1. maja 1986

P.F. 132
66001 KOPER

OSREDNJA KNJIZNICA

8534 AA

60100200

559

23

Ob stoletnici 1. maja - delavskega praznika

Mir, sožitje in delo

RENATO KNEIPP

Tudi letošnji 1. maj potrjuje svojo 100-letno tradicijo kot praznik dela, v katerem se zrcali trenutek boja za uveljavitev glavnih temeljev svobode — mir, sožitje in pravica do dela. Delavci so vedno zasledovali uresničitev dveh ciljev — izboljšanje razmer na delovnih mestih in obenem družinskih pogojev ter stalno potrjevanje demokracije, svobode in miru. Delavski razred si je izbral marsikatero pravico in uresničil ideale z žrtvami mnogih predstavnikov delavcev in sindikalistov, ki so bili za to zatirani in dali celo svoje življenje.

V današnji družbi se porajajo vedno novi problemi, katerim je treba nemudoma najti primernih rešitev. Pereč problem je še vedno brezposelnost, ki zadeva predvsem mladino in zato si je sindikat zastavil kot glavni cilj reševanje tega problema ob naslednjih pogajanjih za obnovo delovnih pogojev. V te pogodbe bo vključil poleg problematike dela tudi vprašanja urnika, uporabe objektov in premičnosti delovne sile. S tem bo sindikat skušal rešiti problem brezposelnosti in obenem izboljšati sedanje stanje, predvsem z zahtevo o nagrajevanju strokovnosti tehnikov in kadrov.

Te zahteve, uperjene proti namenom Confindustrie, ki skuša centralizirati diskusijo, so istočasno tudi odgovor na vedno večjo potrebo po »demokraciji sindikata« in hočejo s tem vrniti delavskemu gibanju možnost, da lahko posega pri odločitvah sindikalnih izbirah; istočasno je potrebno, da sindikat z vlado določa temelje za soočanja pri novih izbirah v okviru

Foto Mario Magajna

Vedno bolj jasne razsežnosti jedrske katastrofe v Ukrajini Še vedno gori grafit v černobilski JE Radioaktivni oblak se pomika na zahod

MOSKVA — Kljub sovjetskim naporom zmanjševanja razsežnosti katastrofe v černobilski jedrski elektrarni »Lenin« severno od Kijeva je iz ure v uro bolj jasno, da se je človeštvo znašlo pred eno najhujših tehnoloških katastrof v svoji zgodovini, z nepredvidljivimi posledicami za Ukrajino in Sovjetsko zvezo tako z zdravstvenega kot gospodarskega in političnega vidika.

Ob molku sovjetskih oblasti so do neke mere edini zanesljivi vir informacij posnetki ameriških vojnških satelitov. Američani seveda teh posnetkov ne objavljajo, saj bi tako razkrili Sovjetom »moč svojih vohunskih oči«, navajajo le ugotovitve, ki so do skrajnosti shrbljive. Malo je verjetno, da bi pri tem Američani iz škodežljiva pretiravali, iz dosedanjih izjav

washingtonske administracije izhaja predvsem skrb in sočustvovanje s SZ, saj je Amerika pred njo občutila, kaj pomenijo nesreče v jedrskih elektrarnah. Reagan je že ustanovil krizni štab, sovjetskim oblastem ponudil vso tehnično in zdravstveno pomoč. Seveda ne manjkajo niti v ZDA kritike na račun sovjetskega prikrivanja nesreče in poskusov zmanjševanja razsežnosti. Te kritike pa so precej omiljene v primerjavi s skandinavskimi in zahodnoevropskimi.

Na podlagi ameriških satelitskih posnetkov je torej v černobilski JE »Lenin« prišlo najprej do »kemične eksplozije«, ki je nato povzročila poškodbo središča reaktorja in pregrevanje goriva. V središču je prišlo do fužije, moderatorski grafit se je vnel, radioaktivno sevanje pa je prizadelo

območje 10 milj (16 kilometrov) od poškodovanega reaktorja. Iz posnetkov je baje razvidno, da je odkrilo streho poslopja, kjer je nameščen reaktor. V torek zjutraj je še divjal požar v poškodovanem reaktorju, posnetki pa dajejo slutiti, da so delno poškodovane zunanje strukture bližnjega reaktorja. Černobilska jedrska elektrarna ima namreč 4 reaktorje, poškodovan pa je južni reaktor v smeri orjaškega Kijevskega jezera.

Direktor ameriške agencije za nadzorstvo nad oborožitvijo in razoroževanjem Kenneth Adelman je ocenil kot »absurdne in smešne« sovjetske trditve, da sta v nesreči izgubili življenje le dve osebi in je navedel možnost več tisoč mrtvih. Po njegovem so sovjetske oblasti že izselile vse prebivalstvo z območja, ki se nahaja do 30 kilometrov od poškodovane elektrarne. Glede požara je bil skrajno pesimističen, saj je nakazal možnost, da bi grafit gorel še nekaj dni, morda tudi en teden, do tedaj pa lahko pričakujemo nadaljnje uhajanje radioaktivnih snovi v ozračje.

Posredno potrjujejo te ameriške vesti borne informacije, ki prihajajo iz Sovjetske zveze in sosednjih držav. TASS je včeraj sporočila, da se v Ki-

jevu nadaljuje sovjetsko kolesarsko prvenstvo. Take pomirjujoče vesti pa kot kaže niso preprečile strahu med prebivalstvom in prave panike med tujci, ki so se znašli v bližini prizadetega območja. Iz Moskve so včeraj le redki odpotovali v Kijev, britansko veleposlaništvo pa se na vse kriplje trudi, da bi iz Kijeva evakuiralo skupino britanskih študentov. Med njimi je namreč zavladala panika predvsem zaradi pomanjkanja kakršnihkoli nasvetov oblasti, kako se morajo ravnati. Ukrajinski študentje so jim namreč svetovali, naj ne pijejo vode in mleka in naj raje ostanejo v zaprtih prostorih, oblasti pa so nanje kar pozabile. V Kijevu je tudi skupina ameriških študentov, ki jih prav

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Člani SSG za 1. maj brez plač

TRST — Gledališčniki bodo na današnji prvomajski praznik brez plač. Usoda osrednje kulturne ustanove Slovencev v Italiji, Slovenskega stalnega gledališča, je v resni nevarnosti. Upravni svet je zato sklenil, da se obrne na slovensko javnost, ker odgovornost presega njegove pristojnosti. Podrobnosti na 3. strani.

Po sindikalni tradiciji smo današnji dnevnik zaključili že v prvih večernih urah. Bralce prosimo za razumevanje, če je zato kakšna vest ne popolna. Kot vsi časopisi v Italiji tudi Primorski dnevnik jutri ne izide, tako da bo naslednja številka izšla v soboto, 3. maja.

visavi

Perché Visavi

Od danes bo v kioskih Visavi, priloga, ki jo je petnajstletnik »Bollettino degli Sloveni in Italia« pripravil za 1. maj. Publikacija, ki obravnava vrsto za mesto in za deželo aktualnih tem, bodo prodajali tudi ob sprevodu.

Visavi je enkratna priloga, vendar pa ima zelo jasn cilj: spodbuditi soočanje in dialog med vsemi tukajšnjimi skupnostmi, obenem pa dokazati, da je možna drugačna informacija v italijanskem jeziku.

gospodarske politike, ki je danes popolnoma nezadovoljiva. Pomembno bi bilo, da bi spričo znižanja cene petroleja in vrednosti dolarja čimprej lahko uporabili ta sredstva za odpiranje novih delovnih mest. Vse to pa bomo dosegli samo z enotnostjo, ki smo jo v Trstu zaznali ob odločitvah trenutnih kot so: mir, boj za delo in gospodarski razvoj; višek te enotnosti je bil zabeležen s splošno stavko 16. aprila letos, ko smo enotno nastopili v obrambo delovnih mest v naši pokrajini. V tem in podobnih tren-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

● Za mir

NADALJEVANJE S 1. STRANI

nutkih nismo izrazili samo volje do protesta, temveč smo tudi iznesli konkretne predloge za razvoj in preporod našega mesta. Ob tem smo tudi uresničili določene zahteve, saj so preklicali odpuste pri Aquili in spremenili prvotno odločitev o okrnitvi Tržaškega Lloydja.

Zato se nam zdi zelo čudno in nerazumljivo, da danes te potrebne enotnosti ni. Poudariti moramo, da smo s strani CGIL skušali na vse načine to preprečiti. Samo to trdimo, da je odločitev CCdL - UIL, da se ne udeleži današnje manifestacije, popolnoma v nesoglasju z dosedanjimi sporazumi in državnimi navodili iste organizacije. Istočasno pa taka odločitev zadobi politično obeležje, ki ponovno dokazuje, da je ta sindikat pod močnim vplivom najbolj »zmernih« notranjih in zunanjih sil.

Ponuja se nam druga velika priložnost, to je tisoč milijard lir iz tako imenovanega »paketa za Trst«, pri tem pa se postavljajo nekatera vprašanja: »Obstaja možnost uporabe teh sredstev?«, »Obstajajo določene politične obveznosti?«, »So naše krajevne uprave sposobne ta sredstva upravljati?«. Odgovor je odločen NE. Zato mi trdimo, da Trst potrebuje nova razmerja med političnimi strankami v občinski in pokrajinski upravi, ki bi omogočila odločilno prisotnost naprednejših sil. Naše mesto se danes nahaja na razpotju. Ena pot vodi k zmanjšanju produktivnosti, druga pa daje resnično možnost, da postane Trst, glavno mesto dežele, center znanstvenih raziskav in istočasno pomembno mednarodno središče, predvsem z izboljšanjem odnosov in stikov z Jugoslavijo. Za dosego tega je potrebno spremeniti dosedanje politično ravnotežje in obenem tudi javno mnenje ter graditi na izkušnji mirnega sožitja med Slovenci in Italijani. Kot sindikalna organizacija smo že izrazili naše mnenje, to se pravi, da zahtevamo od vlade, naj čimprej predstavi dokument o zaščiti naše manjšine, in da mora biti osnutek popolnoma drugačen od prejšnjega, ki ga je v imenu vlade sestavljajl minister Vizzini.

1. maj pa pomeni tudi solidarnost delavcev do vseh zatiranih ljudi. Ne smemo pozabiti na tragične posledice, ki bi jih lahko povzročil spor med ZDA in Libijo. Kakor smo na ravni zveze CGIL - CISL - UIL enotno obsojali povračilni vojaški napad ZDA na Libijo tako tudi poudarjamo potrebo po odločnem preprečevanju terorizma, ki ga Libija podpira in krije, kar pa mora brez dvomnosti opustiti. Italijansko vlado pozivamo, da sproži odločno politično in diplomatsko pobudo za dokončno prekinitev konflikta, da bi tako prevladala čut odgovornosti in zmernost ter da bi se uresničili pogoji za dialog in medsebojno zaupanje.

Pozivamo zato vse slovenske in italijanske delavce, ženske, upokojence, brezposelne in študente, naj se udeležijo današnje manifestacije, da izrazijo enotno zahtevo po delu, sožitju, miru in demokraciji.

RENATO KNEIPP

● Černobilska JE

NADALJEVANJE S 1. STRANI

tako skušajo spraviti z ogroženega območja. Običajni sovjetski birokratski zapleti preprečujejo, da bi potekale te pobude hitreje, a po mnenju zahodnih veleposlaništev bodo že v prihodnjih dneh vsi tuji državljani na varnem. V Moskvi se že nahajajo razni italijanski delavci, ki so bili zaposleni v Ukrajini in Belorusiji.

Če se po mnenju zahodnih opazovalcev sovjetske oblasti »brezbrižno obnašajo«, to ne velja za Poljsko, kjer so sprejeli najstrožje ukrepe. Prebivalstvo severovzhodnih vojvodstev so pozvali, naj ne pije svežega mleka in mlečnih izdelkov, otrokom že dajejo jodove tablete, starše pa pozivajo, naj držijo malčke doma.

Zračni tokovi so se že predsinocnjim spremenili, da so se začeli novj jedrski oblaki preko Češkoslovaške in Madžarske pomikati proti Zahodu. V Sloveniji so tako včeraj namerilj trikratno do štirikratno povečano radioaktivnost, kar ni vredno omembe, odsvetujejo le pitje deževnice; nekoliko višja, a prav tako brezvezna je bila radioaktivnost na avstrijskem Koroškem in na širšem avstrijskem območju, v Italiji pa so namerili le 1,8 večjo radioaktivnost. V prihodnjih dneh se bo verjetno radioaktivnost nekoliko povečala, a bo še vedno daleč od nevarne meje.

Včeraj je minister za civilno zaščito Zamberletti poročal v parlamentu o černobilski katastrofi. Vse politične stranke vključno z levo opozicijo so najodločneje obsodile sovjetsko prikrivanje razsežnosti nesreče. To so z velikim poudarkom poudarjale vse zahodnoevropske vlade, ki so obenem zahtevale, naj SZ spremeni svoje dosedanje zadržanje in dovoli mednarodno nadzorstvo.

Osrednji shod s Pizzinatom, Marinijem in Benvenutom bo v Reggio Calabrii

Prvomajske proslave v znamenju obnovljene sindikalne enotnosti

RIM — V glavnih mestih pokrajin bo danes kar 84 prvomajskih proslav, tem pa gre prišteti še nadaljnjih 74 v manjših središčih. Številke že dovolj zgovorno pričajo o važnosti, ki jo sindikalisti in napredne družbene sile sploh pripisujejo delavskemu prazniku v času zaostrovanja Confindustriine ofenzive proti socialnim pridobitvam delovnih ljudi pa tudi vpričo poostritve mednarodno političnih odnosov zaradi sredozemske krize; toda najbolj značilno je dejstvo, da se bodo prvomajska slavlja po nekajletnih sporih znotraj sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL letos odvijala v duhu obnovljene enotnosti, a to dejstvo je močno spodbudno. Tudi zato, ker prav danes praznujemo 100-letnico izbire 1. maja kot praznika delovnih množic.

Osrednja manifestacija bo v Reggio Calabrii, kjer bodo spregovorili glavni tajniki sindikatov Pizzinato (CGIL), Marini (CISL) in Benvenuto (UIL). Izbira tega mesta tudi ni naključna, saj izpričuje doslednost v prizadevanjih za družbeni in gospodarski preporod Juga ob odločnejšem trganju spon, v katere ga utesnjujejo organizirani kriminal in vsi, ki temu dajejo potuho. V kalabrijskem središču bo sindikat mimo potrditve operativne enotnosti poudaril tudi soglasje o tem, da morajo vprašanja dela predstavljati srž sindikalne strategije in da gre med njimi prednost problemu zaposlovanja; ta problem naj postane — zlasti v južnih predelih — bistvena sestavina boja za uveljavitev nove gospodarske politike, ki naj temelji na razvoju in delu, kot

je naglasil predstavnik CISL Gabaglio s pripombo: »V sindikatu se je utrdila zavest, da je nujno treba obnoviti in okrepiti notranjo enotnost. S to novo enotnostjo bodo morali podjetniški krogi temeljito računati že n prihodnjih dneh!«

Omenili smo 100-letnico prvomajskega praznika. Toliko časa je pač minilo od maja 1886, ko je policija v Chicagu med demonstracijo streljala in ubila več delavcev, ki so zahtevali znosnejše delovne razmere, zlasti pa skrajšanje delovnega urnika na 8 ur dnevno. Dokončno je bil 1. maj določen kot praznik dela sicer šele leta 1891 na mednarodnem delavskem kongresu v Bruslju, s katerega je bilo delodajalcem vsega sveta razglašeno, da tega dne noben delavec ne bo več prišel v službo. (dg)

Med njimi morda tudi konzul v Rimu

Italija sklenila izgnati 10 libijskih diplomatov

RIM — V smislu sklepa EGS o povračilnih ukrepih proti Libiji se je zunanje ministrstvo odločilo za izgon 10 libijskih diplomatov, pri čemer je bilo sporočeno le eno ime, Mohamed Kalifa Gabdan, ob utemeljitvi, da se je bavil z dejavnostjo, ki ni v skladu z njegovim statusom. Neuradno se je razširila vest, naj bi v deseterici bil tudi libijski konzul v Rimu.

Brž po tem ukrepu rimske vlade so v Tripolisu sklenili izgnati okrog 60 italijanskih delavcev, uradnikov in tehnikov (enajst se jih je že včeraj vrnilo v domovino), kar je pri italijanskih oblasteh izzvalo negodovanje, čeprav je bilo kaj takega pričakovati, kot je tudi jasno, da bo Libija izgnala še določeno število italijanskih diplomatov. V Libiji je zdaj še približno 2.750 Italijanov.

Prav tako včeraj je Gadafijeva vlada najavila izgon 19 britanskih državljanov kot povračilo za izgnanje 22 Libijcev, pretežno študentov, iz Velike Britanije. V Londonu so to označili kot »avtoritarno dejanje«.

Resolucija s posveta Zveze slovenskih organizacij OHRANITI DVOJEZIČNO ŠOLSTVO

CELOVEC — Na čelovnem posvetu ob koncu minulega tedna je Zveza slovenskih organizacij na Koroškem po tem, ko so njeni funkcionarji temeljito pretresli aktualnost sedanjega narodnopolitičnega trenutka med narodnostno skupnostjo na Koroškem, sprejela posebno resolucijo, s katero opozarja domačo in tujo javnost na resnost problema, ki grozi Slovincem na Koroškem, ko bi se uresničila težnja koroškega Heimatdiensta in deželne FPÖE po ločevanju šolarjev na »nemške« in »slovenske«.

Ker je šolsko vprašanje ključnega pomena za narodnostni razvoj in obstanek Slovencev na Koroškem, in ker »v zadnjih letih in še prav posebej v zadnjih mesecih prihaja do nestvarnih in šovinističnih napadov na zadnje ostanke dvojezičnega šolstva, katerim v ozadju botrujejo zahteve po ločevanju šolarjev, in ki ne le, da želijo na Koroškem vpeljati apartheidu podoben sistem, temveč želijo vnesti narodnostne konflikte med najmlajše genera-

cije« in zlasti še, ker ob teh težnjah »napovedujejo že naslednjo temo, namreč ločevanje po jezikovni pripadnosti v cerkvi«, so odborniki, zaupniki in aktivisti ZSO ugotovili, da gre pri šolskem vprašanju za več kot zgolj za organizacijske spremembe v obstoječi šoli, kajti gre za vprašanje bolj ali manj mirnega sožitja v deželi ali pa nenehnega in zaostrenega narodnostnega konflikta v posameznih občinah. Zato: »Koroški Slovenci smo v preteklih mesecih s konstruktivnimi predlogi bistveno prispevali k stvarni razpravi o dvojezičnem šolstvu in s tem k pomiritvi politične klime v deželi. Kljub temu pa moramo ugotoviti, da koroške stranke sledijo zahtevam nemških nacionalistov in kažejo resno pripravljenost ugoditi njihovim zahtevam.«

In ob koncu resolucije je rečeno: »Vztrajajmo na skupnem pouku v skupnih šolah. Storimo to v interesu naših, predvsem pa bodočih rodov.«

B. G.

MAJ '86

BTP

Buoni del Tesoro Poliennali.

● BTP so državni efekti oproščeni vsakršnega sedanjega in bodočega davka; ustrezni kuponi se sprejemajo v plačilo pri plačevanju neposrednih davkov.

● Nudijo letne obresti v višini 10,50%, ki se izplačujejo v dveh enakih šestmesečnih obrokih.

● Nove triletno in štiriletno zadolžnice se nudijo občinstvu: v podpis proti gotovini

● Varčevalci jih lahko podpišejo pri okencih zavoda Banca d'Italia ali pri drugih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnekoli provizije.

● Letni nuden donos je sorazmeren donosu ostalih obveznic na tržišču.

● Imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto vnovčijo.

V podpis od 2. do 8. maja

Emisijska
cena

99,25 %

Obrestna
mera

10,50 %

Rok

3 leta

4 leta

Dejanski
letni donos

11,09 %

11,02 %

BTP

Investicija oproščena davkov
vedno na razpolago

Gledališčniki niso prejeli aprilskih plač

Ponovno v ospredju dramatično vprašanje obstoja in razvoja našega gledališča

Resnost položaja presega odgovornost upravnega sveta SSG in je vprašanje političnih strank in vse naše skupnosti

Igralci, tehnično, upravno in drugo osebje Slovenskega stalnega gledališča niso prejeli plač in drugih dohodkov dozorelih aprila in je torej njih današnji praznik prvi maj izredno grenak. Predvsem pa Slovensko stalno gledališče ni v letošnji sezoni uravnovesilo bilance in gre že ugotovljeni deficit preko dvesto milijonov lir. S tem pa se ponovno z vso dramatičnostjo zastavlja osnovno vprašanje obstoja in razvoja osrednje kulturne ustanove Slovencev v Italiji. To sta osnovni ugotovitvi dolge in poglobljene torkove seje upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča.

V uvodnem obsežnem poročilu je predsednik Bogo Samsa orisal velike napore, ki so bili narejeni v zadnjih dveh mesecih, da se proračun uravnovesi. Omenil je razgovore, ki jih je imela delegacija SSG na republiški konferenci SZDL Slovenije s prošnjo za politično pomoč slovenske in jugoslovanske politične stvarnosti in diplomacije. Predvsem pa je seveda poudaril napore, ki so bili narejeni na ministrstvu za turizem in predstave v Rimu, na deželni in krajevni ravni. V ta okvir spada tudi skupni nastop dveh predsednikov našega SSG in Teatra stabile pri ministru, pri tržaskih parlamentarcih in pri predsedniku deželne vlade Biasuttiju in ločeni pismi deželnemu odborniku za kulturo Barnabi. Žal do sedaj ni bilo še nobenega odgovora z izjemo posredovanja senatorke KPI Jelke Gerbec, o čemer je pismeno obvestila oba predsednika.

SSG se je obrnilo s prošnjo za pomoč tudi k slovenskim denarnim zavodom in slovenskim gospodarstvenikom na splošno, da bi s pomočjo sponzorizacije in na druge načine pomagali premostiti nekatere težave, to pa seveda nikakor ne zmanjšuje obveznosti države, da reši položaj SSG in ostaja v ospredju osnovni napor usmerjen na kritje deficita izjavnih sredstev.

Deficit pa je izredno nevaren in grozeč, saj izhaja predvsem iz bistveno nižje subvencije ministrstva v primer-

javi s tem, kar se je pričakovalo, poleg tega pa ministrstvo do sedaj še ni izplačalo niti ene lire in je poslalo samo kreditna pisma, za katera pa je treba plačati visoke obresti. Samo delno pa je deficit rezultat tudi dejstva, da so se povečale vse postavke proračuna, posamezne sicer za zelo malo, skoro neopazno, vendar pa je očitno, da je ustanova dosegla krajno spodnjo mejo, izpod katere ni mogoče več iti. Izredno pozitivno pa je dejstvo, da število gledalcev ni upadlo, čeprav so drastično zvišani abonmaji in cene vstopnic, kar priča o resnem zanimanju slovenskega občinstva za svojo ustanovo.

Se resnejše pa je vprašanje bodočega proračuna, ko ni bilo mogoče kriti niti sedanjega, kar vse postavlja pod vprašaj bodočnost ustanove.

Končno je upravni svet ugotovil, da ni več razpoložljivih likvidnih sred-

stev in da zato ni mogoče izplačati rednih plač in drugih dozorelih osebnih dohodkov. V prihodnjih dneh se bo gledališče trudilo, da najde trenutne rešitve v smeri še dveh možnih razpoložljivih sredstev: obljubljene podpore iz sklada za Trst in sponzorizacije gospodarskih podjetij.

Bistveno vprašanje pa je položaj in perspektiva SSG, zaradi česar je upravni svet sklenil, da se ustanova obrne za podporo najprej k plitičnim strankam, ki vključujejo Slovence in k obema osrednjima strankama. Položaj je namreč tako resen, da presega odgovornost in možnost intervencije upravnih organov SSG in da je SSG vprašanje celotne organizirane slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in celotne politične javnosti na ozemlju, kjer Slovenci živimo.

Altanovo satirično sporočilo na razstavi v Červinjanu

ČERVINJAN — Cipputi je prišel do Červinjana: na sedežu Delavske zbornice (na pobudo krajevnega krožka Marcuzzi in CGIL) je do 4. maja na ogled razstava vinjet, ki imajo za protagonista sarkastičnega delavca Francesca Altana. Za Cipputija je torej povratek domov, potem ko je obiskal gledalce po vsej Italiji in gostoval na Rinasciti, Repubblici, Unità in Panorami: Altan je namreč Furlan in živi blizu Ogleja.

Francesco Altan je v središču pozornosti že 20 let. Ustvaril je mnogo likov, med katerimi naj omenimo Trina, Kristofa Kolumba, Sandokana in psičko Pimpo, s katero je pred kratkim prejel tudi nagrado Andersen. Potem pa je izpod njegovega svinčnika prišel na dan Cipputi, ki v kombinizonu pred svojim strojem komentira italijansko politično dogajanje. In kakšno je Cipputijevo mišljenje? Altan odgovarja: Gre za marksista, vendar marksista XX. stoletja, predvsem pa je delavec. Ciputti dobro ve, da so minili časi neomajnih resnic.

Komični efekti, ki smešijo elitizem, ne skrivajo sporočila: med verbalnim in realnim svetom, med vladajočimi ni sozvočja. Altan pravi, da ni izbral delavca za protagonista zato, da bi interpretiral misli, temveč za branje resničnosti. Gre za interpelacijo ljudske misli o vseh dogodkih, ki zadevajo »malega človeka«.

Razstava v Červinjanu prikazuje danes znanega delavca v razvoju zadnjih desetih let, do zadnjega kongresa KPI, kateremu namenja Alan nekaj svojih najlepših risb.

salonit anhovo
petinšestdesetletna
tradicija
in kvaliteta
v proizvodnji
gradbenih materialov

čestitamo za praznik dela 1. maj

Kolektiv solkanske industrije apna

IZ NOVE GORICE

Želimo vsem občanom mnogo delovnih uspehov ob 1. maju

šamplonka
renče
nova gorica

PROIZVODNJA PRALNIH
IN ČISTILNIH SREDSTEV
TER PREHRAMBENIH PROIZVODOV

DORO p. o. / 66310 izola / industrijska cona / telefon (066) 61-838, 63-124

Telex: 34025 DORO YU

DORO

proizvodnja šolskih in pisarniških potrebščin,
biro opreme in servis

OB PRAZNIKU DELA, 1. MAJU, ČESTITAMO
POSLOVNIM PARTNERJEM IN DELOVNIM LJUDEM

»GOSTOL« NOVA GORICA

TOZD Tovarna strojev Nova Gorica
TOZD Tovarna strojev Tolmin
TOZD Tovarna strojev Idrija
TOZD Livarna Nova Gorica
DSSS

SOZD

TIMAV
KOPER

Koper o. sol. o. proizvodnja, trgovina in turizem

66000 Koper, Cesta JLA 12 — Tel. (066) 22-090 22-088 — Teleks: 34202

AGROSERVIS
Koper

DROGA
Portorož

INTERNA BANKA
Koper

JADRAN
IMPORT-EXPORT
Sežana
PRESKRBA
Koper

TOP
Portorož

Delovnim ljudem, občanom in gostom iskrene čestitke ob prazniku dela, 1. maju

Shodi CGIL v Trstu, Nabrežini in Miljah

Prvi maj v znamenju zaskrbljenosti zaradi stanja tržaškega gospodarstva

Tudi letošnji prvi maj poteka v znamenju zaskrbljenosti zaradi stanja tržaškega gospodarstva. Pozitivni znaki, ki jih je zaznali na vsedržavni in mednarodni ravni — padec cene petroleja in napovedana ustave inflacijskega procesa — za sedaj ne dajejo upati, da bi tudi Trst v doglednem času prebrodil svojo krizo. K pesimizmu pa navaja tudi krajevni politični položaj, ko sta obe tržaški krajevni upravi, Občina in Pokrajina, v dejanski, pa čeprav še neformalni krizi, in je torej njuno delovanje dejansko paralizirano ali vsaj omejeno na najbolj normalno upravljanje.

V takem vse prej kot rožnatem položaju se tudi krajevni sindikati lotevajo praznovanja prvega maja ločeno, z razliko od vsedržavnih, ki so znali pustiti ob strani še obstoječa nesoglasja in vsaj ob priliki delavskega praznika nastopiti enotno.

Kot smo že poročali, bo CGIL priredila danes tri množična prvomaj-

ske shode. V Trstu, kot je že običaj, se bodo delavci zbrali ob 9. uri na Trgu Pestalozzi in od tod bodo v sprevedu prehodili ulice mestnega središča. Zaključno zborovanje bo na Trgu Unità, kjer bosta ob 10.30 govorila deželni tajnik CGIL Mauro Gialuz in slovenski sindikalist Renato Kneipp.

Osrednje zborovanje v Nabrežini bo na glavnem trgu ob 10.30. Govorila bosta Serena Ciano in v slovenščini Žarko Hrvatič. Tu sta predvidena dva spreveda, ki bosta krenila istočasno

Sindikato slovenske šole sprejema prijave za izlet v Tübingen, ob 400-letnici Trubarjeve smrti, samo še jutri in v ponedeljek med 11. uro in 12.30 na svojem sedežu v Ul. Filzi 8 (1. nadstropje), tel. 61-193.

(ob 9.30) izpred nabrežinskega županstva in izpred Ljudskega doma v Križu.

In končno še Milje: spreved bo ob 10.30 krenil z Drevoreda 25. aprila, zborovanje pa bo ob 11. uri na Trgu Marconi, kjer bosta govorila Riccardo Devescovi in v slovenščini Ernesto Arbanas.

Tako CISL kot UIL bosta imeli interni proslavi na sindikalnih sedežih v Ul. S. Spiridione (ob 10.30) in na Trgu Papa Giovanni (ob 10. uri).

V veliki dvorani Trgovinske zbornice pa bo danes ob 10.30 vsakoletna podelitev odlikovanj za zasluge dela 22 delavcem. Navzoč bo podtajnik v zunanem ministrstvu Mario Fioret.

Že včeraj, na predvečer prvega maja, so bile po naših vaseh in družtvih številne prireditve in svečanosti ter polaganje vencev. Zaradi predčasnega zaprtja redakcije bomo o njih poročali v prihodnji številki dnevnika, ki bo izšla 3. maja.

V sredo še zadnja premiera letošnje uspešne sezone SSG

Tudi za Slovensko stalno gledališče se bliža konec sezone. Čeprav težav, in mislimo predvsem na finančne probleme, res ne manjka, se bodo gledališčniki slovesno poslovili od svojega občinstva. Za zaključek sezone so namreč pripravili še eno postavitev, katere premiero si bomo ogledali v sredo, 7. maja, v Kulturnem domu v Trstu. Gre za svojevrstno predstavo, za večer umetnosti giba na temo o zemlji. Recital, katerega glavna in edina izvajalka je mlada gledališka igralka Maja Blagovič, si je zamislila in ga postavila na tržaškem odru koreografinja Lojzka Žerdin. Večer, ki ga bogati originalna glasba Lada Jakše, je naslovljena Zemlja, ker o zemlji ali bolje o človeku in njegovih tesnih vezeh z zemljo, pripoveduje predstava. Zemlja rodi človeka, zemlja ga hrani, v zemlji bo človek počival. Zemlja je torej tista, ki poživilja korenine človeka, naroda, pa tudi človeštva. Uničevanje in krčenje zemlje ne pomeni le stiske posameznika ali nekega naroda, temveč po zakonih ravnotežja, pomeni grožnjo življenja sploh.

»Minuta tišine« danes na Radiu Trst A

Dramsko uredništvo Radia Trst A se bo vključilo v današnjo prvomajsko slavo z gledališko lepljenko »Minuta tišine za vse, kar se tako tragično prepleta«, ki bo na sporedu ob 14.10. Scenarij za to lepljenko, ki traja približno 50 minut, je po literarni predlogi Marija Čuka napisal Sergej Verč, lani osorej pa so jo v gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu prvič izvedli člani mladinske skupine in moškega pevskega zbora »Valentin Vodnik« iz Doline.

Recital udejanja nekateri poglavja iz naše novejšje zgodovine, od osvobodilnega boja do osvoboditve Trsta 1. maja 1945 pa tja do današnjega časa, ko se je fronta boja pomaknila v urade, ministrstva in občinske palače.

V sklopu oddaje bo prvič na sporedu kantata »Minuta tišine« Ignacija Ote, ki tudi vodi zbor SPD »Valentin Vodnik iz Doline. Gledališka režija in radijska realizacija Sergej Verč.

Prava poslastica za ljubitelje jaza

Jutri koncert pianista Gila Evansa

Ljubiteljem jaza se ponuja izredna priložnost: znani pianist Gil Evans bo s svojim orkestrom nastopal v tržaškem gledališču Rossetti jutri, 2. maja zvečer. Koncert organizirata Tržaški jazz klub in Tržaška turistična ustanova.

Ker Trst ne ponuja pogosto takih koncertov, je upravičena nestrpnost, s katero ljubitelji dobrega jaza pričakujejo nastop Gila Evansa in glasbenikov, ki ga spremljajo. Sicer se Tržaški jazz klub trudi, da bi svoje člane in privrženca od časa do časa razveselil s prisotnostjo znanih jazzovskih osebnosti (v tej sezoni je klub organiziral že tri koncerte), ker pa se klub ubada s prostorskimi težavami — saj ne razpolaga s svojo dvorano, mora za večje skupine ali za zelo znana imena iskati sodelovanje z drugimi ustanovami, ki lahko nudijo primeren prostor za take nastope.

Tokratni koncert spada vsekakor med izredne priložnosti, saj je Gil Evans eden najbolj znanih jezzovskih aranžerjev, poleg Duka Ellingtona, Tadda Damerona, Billyja Strayhorna in še nekaterih drugih. Njegovi aranžmaji so vedno nekako diskretni in pletejo harmonije ob solistu tako, da dopuščajo vedno dovolj prostora tudi improvizaciji.

Stiriindemdesletni Gil Evans se zelo rad ukvarja tudi z muzikali (omeniti moramo vsaj film Absolute Beginners, ki ga je režiral Julien Temple in v katerem nastopajo Sade, David Bowie, Charlie Mingus, Miles Davis in drugi).

Okrogla miza o položaju tržaških italijanskih gledališč Neustrezne strukture največja ovira

V torek je bilo na sedežu Krožka za kulturo in umetnost zelo zanimivo srečanje o položaju tržaških gledališč. O občutenosti problematike je pričala prisotnost tržaškega župana Richettija, predsednika pokrajine Marchia, predsednika Teatra stabile Zennarija, upravnika gledališča Verdi De Ferre in direktorja Koncertnega društva Pontinija. Na žalost pa so bili odsotni vsi odborniki za kulturo, občinski, pokrajinski in deželni, ki bi lahko o tem argumentu gotovo veliko povedali.

Uvodno besedo je imel predsednik Krožka za kulturo in umetnost Tombesi, ki je številni publiki podal sliko neustrezne ureditve tržaških gledaliških struktur. Po njegovem mnenju predstavlja največja ovira k dokončni rešitvi in kvalitetnemu skoku tržaške gledališke stvarnosti nerušeno vprašanje Verdija, ki vselej zahteva levji delež javnih finančnih sredstev.

V svojem posegu je tržaški župan Richetti poudaril pomembno vlogo, ki so jo imela tržaška gledališča ne le v krajevni, ampak tudi v širši italijanski stvarnosti. Ob hvalnici tem kulturnim institucijam je Richetti, v isti sapi, podčrtal trud občinske uprave za sanacijo Verdija, v katero so dosedaj vložili preko dve milijardi lir. Dotaknil se je tudi zapletenega položaja gledališča Rossetti. Samo

zgradbo namerava občinska uprava, z deželnim prispevkom, odkupiti, nakar jo bo prestrukturirala. Po njegovih besedah bodo ta trn odstranili v kratkem.

Predsednik pokrajine Marchio je bil včeraj precej polemichen do tržaških zavarovalnih, bančnih in drugih zasebnih institutov. Ugotovil je, da na žalost ne sledijo zgledu tovarne gum Pirelli, ki je na lastne stroške obnovila milansko Scalo in jo nato nudila v uporabo kulturnikom. Potrdil je tudi sklep pokrajinske uprave o ureditvi gledališča Filodrammatico, ki naj bi »odslej nudilo več možnosti vsem tistim, ki so bili v dosedanjih posegih večkrat zapostavljeni«.

Tudi predstavniki gledališč Verdi in Teatra Stabile ter Koncertnega društva so si bili v oceni položaja povsem enotni, vendar niso videli, obratno kot politiki, nobenih razlogov za slavošpeve, saj ostajajo po njihovem mnenju še zelo hude vrzeli. Posebno oster je bil predsednik Teatra stabile Zennari, ki je nakazal realno možnost, da bo šla naslednja gledališka sezona po zlu. »Vemo, kaj v italijanskem političnem žargonu pomeni izraz kratkoročni poseg,« je dejal. »Če se dela ne pričnejo v naslednjih desetih dneh — nobenih znakov pa ni, da bi do tega prišlo — se bo vse zavleklo do naslednje pomladi.« V diskusiji se je med drugimi ogla-

sil tudi predstavnik »Jagodišča« (Il posto delle fragole). Podčrtal je dejstvo, da se ob obravnavi položaja v gledališčih Verdi ali Rossetti vsi zavajajo dramatičnega položaja, nihče pa ni tako občutljiv na zahteve mladinskih, alternativnih in drugih manjših skupin, da bi se zbirali v oblikah, ki so jim bolj ustrezne. Ugotovil je tudi, da se nihče od prisotnih ni obrnil na te subjekte tržaške stvarnosti, ko je bil govor o posegih v gledališču Filodrammatico ali v kompenzatoriju psihiatrične bolnišnice.

Glas harmonike pri Domju

KD »F. Venturini« od Domja prireja danes ob 15 uri v Kulturnem centru »Anton Ukmir-Miro« pri Domju III. obmejno prijateljsko netekmovalno srečanje godcev na diatonično harmoniko »Glas harmonike«.

Revijska »Glas harmonike« stopa tako že v tretje leto in si s tem brez dvoma lahko nadene naziv tradicionalnosti. Na prvih dveh srečanjih je nastopilo kar 37 oz. 36 godcev iz Trsta, Furlanije, Beneške Slovenije, Istre in Slovenije.

Revijsko posnel slovenski tržaški Radio - Trst A. Delovali bodo dobro založeni kioski.

Pregled nekaterih pobud, ki jih uresničujeta dolinska in devinsko-nabrežinska občinska uprava

Gozdne površine so dobrina, ki jo je treba vsestransko ovrednotiti

Dobrišen del tržaške pokrajine prekrivajo gozdne površine. Obsegajo namreč okrog 6.400 hektarov, kar predstavlja skoraj tretjino pokrajinskega ozemlja. V zadnjih časih se v javnosti in še zlasti pri javnih upraviteljih veča zavest, da predstavljajo pomembno dobrino, ki jo je potrebno primerno negovati, pa tudi izkoriščati. Na dlani je namreč, da so te površine velikega ekološkega in zdravstveno-higienskega pomena, po drugi strani pa bi ne smeli zanemarjati niti njihove gospodarske vrednosti — vsaj potencialne.

V tem zapisu se bomo nekoliko podrobneje pomudili pri nekaterih pobudah dolinske in devinsko-nabrežinske občinske uprave, ki sta v zadnjih časih pokazali določeno podjetnost na tem področju, kakor sicer tudi tržaška, o kateri bomo kaj več zapisali v eni prihodnjih števil. Seveda bomo primerno pozornost posvetili tudi gozdnim in gozdarskim razmeram v drugih okoliških občinah na Tržaškem. Preden se lotimo za ta zapis napovedane snovi, pa moramo zabeležiti nekatere ugotovitve splošnejše narave.

Že takoj na začetku moramo namreč podčrtati, da so gozdovi na Tržaškem dokaj zanemarjeni. Približno četrtnina jih je last raznih javnih ustanov, zlasti občin, v ostalem pa pripadajo zasebnikom. Občinske uprave so si začele šele v zadnjih letih postavljati vprašanje, kako jih upravljati. To so storile tudi na pobudo Dežele, ki ima na tem področju primarno pristojnost. Zanimanje zasebnikov do lastnih gozdov je do nedavnega strmo padalo, vzporedno z opuščanjem kmetijstva, predvsem pa odkar so drva postala iz ekonomskih in drugih razlogov manj cenjeno kurivo. Energetska in splošna gospodarska kriza sta ta proces nekoliko zaustavili, nova pozornost do gozdov pa se je začela porajati ob rastoči ekološki osveščenosti. Počasi si utira pot tudi novo razenotenje gozdov z gospodarskega vidika. Poleg ekonomske vrednosti, ki jo les vsemu navkljub nesporno ima, ne gre spregledati dejstva, da so gozdne in pašniške površine na Tržaškem cilj množičnega izletništva, ki predstavlja le delno izkoriščeno gospodarsko priložnost. Nanjo moramo posebno opozoriti kot slovenski časopis, saj so omenjene površine v dobru meri lasti Slovencev, ki večkrat ne vedo, kaj bi z njimi, in jih zato odtujujejo.

Umno upravljanje gozdov mora kajpak sloneti na poglobljeni prirodoslovni oceni njihovih značilnosti. Z njo danes že razpolagamo. Gozdove na Tržaškem in na drugih predelih Krasa, s katerimi tvorijo biološko celoto, so v zadnjih časih dodo-

bra raziskali razni izvedenci, npr. profesorji Livio Poldini, Alberto Hofmann, Pietro Brandmayr, Stane Peterlin, Marinka Pertot, dr. Bruno Millo, arh. Vladimir Vremec (predvsem mestne in primestne gozdove) in številni drugi. Poročila in raziskave so jim zlasti v zadnjem desetletju čisto naročale deželna in razne krajevne uprave, ki so priredile tudi nekaj posvetov. Eden izmed prvih takšnih posvetov je potekal 28. januarja 1978 v Repnu. Priredile so ga Tržaška pokrajina, Kraška gorska skupnost in Svetovni sklad za naravo, ki so izdali tudi zbornik v obeh jezikih.

Ena izmed temeljnih ugotovitev prirodoslovcev je, da je izčrpana faza pogozdovanja Krasa s črnim borom, za katero je pred poldrugim stoletjem dal pobudo Jožef Ressler. Borovci, ki so po izvoru gorska vrsta, so prekrili kraške goličave, opustošene zaradi ekstenzivne ovčje paše, in danes tvorijo glavno tujakšnjih visokoraslih gozdov. Na njihovem mestu bi morali zdaj spodbujati obnavljanje samoniklih vrst listavcev, zlasti hrastov in gabrov, ki se sicer naravno uveljavljajo. V tem smislu bi kazalo preobraziti vsaj nekatere nizkorasle ali paanske gozdove, ki so najbolj razširjena vrsta gozdov na Krasu (delno naj bi jih preuredili tudi v pašnike). S črnim borom naj bi zdaj pogozdovali le izrazite skalnate površine, kar bi med drugim prispevalo h krajinski pestrosti.

Vse to bi zahtevalo precejšnje naložbe, saj bi bilo potrebno gozdove primerno čistiti in redčiti in delno celo saditi, urediti gozdne ceste, protipožarne poti in postaje. V sedanji deželni zakonodaji prideta v ta namen v poštev predvsem zakona št. 22 iz leta 1982 in št. 11 iz leta 1983. Prvi urejuje gospodarsko izkoriščanje gozdov in njihovo zaščito pred požari, drugi pa tako imenovana naravna zaščitena območja.

Dolinska občinska uprava se je v tržaški pokrajini v največji meri poslužila obeh teh zakonov. Ustanovila je Naravni park Glinščice, ki zajema skoraj vse gozdne površine v občini. Poleg tega pa je že pripravila gospodarski načrt za gozdne in pašniške površine, ki so javna, to je občinska ali srenjska last. Kot nam je povedal odbornik za proračun in okolje prof. Stojan Sancin, bo načrt začel veljati čez nekaj mesecev, veljal pa bo 15 let. Na njegovi osnovi bodo gozdne površine, ki so javna last, preobrazili v hrastove gozdove z naravno podrastjo. Za izvajanje načrta bo v glavnem skrbela deželna gozdarska služba, ki bo nosila tudi finančno breme. Kot to že dela ponekod, bo pri redčenju nasekana drva dala na razpolago lastnikom.

Kaj pa gozdovi, ki so zasebna last? Odbornik Sancin zago-

taavlja, da občinska uprava ne namerava vsiljevati nikakršnih norm. Vsekakor pa poudarja, da so listnati visokorasli gozdovi z gospodarskega vidika v srednjem in dolgem roku veliko bolj donosni kot pa borovi in nizkorasli gozdovi, poleg tega da so iz naravališčnih in naravovarstvenih razlogov primernejši. Raziskave v srednji Evropi so nadalje pokazale, da so hrasti odpornejši proti kislemu dežju. Ne gre niti pozabiti, da ogenj prizadene manjšo škodo visokoraslim listnatim gozdom.

V dolinski občini deluje Društvo prostovoljnih gasilcev Breg, ki je eno najboljših v pokrajini. Z deželnimi prispevki nameravajo urediti protipožarne in druge poti, ponekod, npr. nad Drago, pa preurediti gmajno v pašnike.

Devinsko-nabrežinska občina še ne razpolaga z gospodarskim načrtom za gozdne in pašniške površine, ki so javna last, vendar je pred nekaj meseci poverila (kot druga v pokrajini) njegovo izdelavo strokovnjakom. To na osnovi že omenjenega deželnega zakona št. 22/82. Kot nam je povedal tamkajšnji občinski odbornik za okolje Igor Tuta, pa je občinska uprava v zadnjih časih sprožila celo vrsto pobud, katerih namen je ovrednotiti gozdne površine z naravališčnega, naravovarstvenega in gospodarskega (zlasti turističnega) vidika.

Tako je v teku čiščenje Črniča severno od Devina in Brščic nad Nabrežinskim bregom. Poleg tega občinska uprava v sodelovanju s pokrajino ureja Rilkejevo stezo na Devinskih stenah med Devinom in Sesslanom, pri čemer bodo seveda tudi očistili borov gozdič. Omeniti moramo še Park ob izviri Timave, za uresničitev katerega je minister za ekologijo Zanone med svojim nedavnim obiskom občine zagotovil državno podporo. Odbornik Tuta nam je med drugim povedal, da občinska uprava razmišlja, kako bi ovrednotila obsežno gornato in pretežno gozdno področje, ki se razteza od Cerovelj na jugu do Medjevasi na severu in Devina na zahodu.

Dolinska in devinsko-nabrežinska občinska uprava sta torej že marsikaj konkretnega ukrenili v prid gozdov. Kako je drugod na Tržaškem, bomo obravnavali drugič. Vsekakor pa velja poudariti, da javni posegi tudi na tem področju ne morejo biti vsemu kos. Nujno je potreben doprinos zasebnikov. Enega najobetavnejših primerov predstavlja v tem smislu pobuda, ki se je porodila v tržaški občini, in sicer ustanovitve Gozdne druge v Padričah. Pravilen odnos do gozdov in sploh do okolja pa seveda je stvar, ki zadeva celotno javnost. S tega vidika bo treba še marsikaj storiti, kot dokazujejo že ogromne količine smeti, ki jih na te površine odlagajo nedeljski izletniki. (mb)

Zaskrbljenost po jedrski katastrofi v Černobilu

Soglasna zagotovila izvedencev: v naših krajih nobene nevarnosti

Jedrska katastrofa v Černobilu je seveda tudi pri nas izzvala mnogo reakcij in zaskrbljenosti. Marsikdo se sedaj boji, da bo jedrsko žarčenje, ki ga je sprostila najhujša nesreča v zgodovini miroljubnega izkoriščanja jedrske energije, prizadelo tudi naše kraje in ljudi. Dovolj je namreč, takšna so bila prva poročila, da se spremeni evropske vremenske razmere, pa je radioaktivni oblak pri nas.

Da bi točno zvedeli, kaj je resnično v teh izjavah in da bi naposled pomirili naše bralce, smo se zanimali pri krajevnih strokovnjakih in odgovornih o morebitnih nevarnostih, ki bi prizadele naše področje.

Odgovorni za javno varnost na deželi inž. Giorgio Verri je dejal sledeče: »Vsi deželni pristojni znanstveniki laboratoriji stalno sledijo premiku radioaktivnega oblaka ter sproti javljajo vsako možnost povečane ali zmanjšane radioaktivnosti v zraku. Vendar pa moram takoj dodati, da trenutno izključujemo možnost katerekoli nevarnosti, saj niso naše znanstvene raziskovalne ustanove zaznale nič nenavadnega. Trenutno se oblak premika proti severu, če pa bi slučajno v prihodnjih dneh spremenil smer, bi spet ne bilo nevarnosti, saj bi se v tem času nevarne snovi zelo razredčile. Vsekakor budno sledimo razvoju dogodka.«

Kako pa v Sloveniji sledijo posledicam nesreče v Černobilu? Obrnili smo se na Institut Jožef Stefan v Ljubljani, ki je samostojna raziskovalna organizacija in sodi med največje slovenske raziskovalne in študijske centre sploh. Pomočnik direktorja, fizik dr. Viktor Dimić je tudi dal pomirjujoče izjave: »Kot smo očitno brali po časopisih, so se po nesreči v Ukrajini v ozračje sprostili radioaktivni plini, ki so se nato raznesli nad Skandinavijo ter se nato približali Zahodni Nemčiji in Poljski. Naši laboratoriji niso do sedaj v zraku zaznali nič nenavadnega, prav tako pa je vse »mirno« tudi v jedrskem obratu v Krškem. Vendar tudi če bi se pojavilo povečanje radioaktivnosti v atmosferi, bi to ne bilo nevarno ali škodljivo za človeka. Prav po tej nesreči so npr. v Švedski izmerili desetkrat povečano radioaktivnost v zraku, pa niso sprejeli nobenih ukrepov, saj bi ne imelo smisla. Pravzaprav lahko žarčenje te nesreče, seveda ne na območju katastrofe same, prime rjamo tistemu, ki so ga povzročili jedrski poskusi na Kitajskem v letih '60, ko se je radioaktivnost zelo povečala tudi na našem področju. V naslednjih dneh bo vsekakor boljše, saj se bodo nevarni plini še razpršili. Vsekakor stalno nadzorujemo pojav, sprejeli pa nismo nobenih ukrepov,

ker je pač vse normalno in ni razloga za preplah.«

Astrofizik dr. Uroš Koren je obravnaval problem z drugačnega zornega kota: »Vsekakor bodo o tej nesreči raznovrsti izvedenci in ne še mnogo govorili, ne da bi pravzaprav točno vedeli in trezno ocenili tisto, kar se je resnično zgodilo. Ta nesreča, kot tista vesoljska v ZDA, ko je v zraku eksplodiral Challenger je statistično mogoča, kot so pač statistično možne vse take nesreče pri tako skrajnih znanostih in raziskavah. Dodal bi še, da določena znanost, ki deluje v vojaške namene, išče s pravo ihto takojšnje rezultate, posledica tega pa je, da je varnost, ki je pri tem bistvena, popolnoma zanemarjena.«

Nazadnje smo vprašali za mnenje še geofizika prof. Petra Suhadolca, ki je tudi raziskovalec na inštitutu za geofiziko na tržaški univerzi.

»Menim, da je nedopustno, da niso jedrske centrale, kjer se je zgodila nesreča, zavarovali z varnostnim ovogom, kar je za varnost seveda bistveno. Drugo pa, kar je nedopustno je, da so o nesreči obvestili sosledne države daleč prepozno, saj bi bile v primeru takojšnjega poziva ukrepi zanesljivejši. Sicer pa ni pri nas v nikakršnem primeru nobene nevarnosti.« (dj)

Koncertni večer v Slovenskem klubu

Organizatorji običajnih torkovih srečanj v Slovenskem klubu so tokrat povabili v svojo sredo pianista Miloša Petroviča. V načrtu je bil celovečerni koncert, sestavljen iz dveh delov.

Zaradi maloštevilne udeležbe, ki jo je verjetno zakrivilo tudi dejstvo, da se večer ni odvijal v običajnih prostorih v Gregorčičevi dvorani, pač pa v Gallusovi dvorani Glasbene matice, so prireditelji načrtovani spored znatno skrajšali.

Miloš Petrovič je pianist iz Beograda, kjer je tudi diplomiral iz klavirja. Svoj izpopolnjevalni študij za igranje čembala pa je uspešno opravil v Pragi. Za svoj, sicer nekoliko skrajšan koncert, je izbral dve skladbi iz tako imenovane »Ptujске zbirke«. Gre za skladbe iz približno 18. stoletja, ki so se v rokopisu ohranile v ptujski študijski knjižnici do »odkritja« njihove umetniške vrednosti. V zadnjih letih, ko je zopet naraslo zanimanje za komorna dela, so skladbe iz »Ptujске zbirke« našle svojo pravo mesto v javnosti. Pianist Petrovič je na čembalo izvedel: *Suito v G-duru skladatelja Wenzela Raimunda Bircka ter Parthio v G-duru Johanna Michaela Steibacherja. Koncert je Petrovič zaključil precej originalno — z lastnimi improvizacijami jazz.*

Odnosi med sindikati in deželo nezadovoljivi

Odnosi med deželno upravo Furlanije-Juljske krajine in krajevnimi sindikati so nezadovoljivi. To negativno oceno je iznesla deželna sindikalna federacija sindikatov CGIL, CISL, UIL, ki je v svoji analizi sicer poudarila, da so pred časom s skupnimi naporimi z deželnimi oblastmi dosegli nekaj pomenljivih uspehov, zadnje mesece pa se je položaj dokaj poslabšal in to predvsem zaradi neangažiranosti oziroma zamud deželne uprave.

Sindikalni predstavniki menijo, da se bo morala dežela vrniti za pogajalno mizo, da bi tako od blizu sledila realnim dogajanjem na gospodarskem področju. Nadalje bi morali skupno ponovno pregledati gospodarski položaj v deželi in tako izluščiti tista »križna področja«, katerim bi morali posvetiti največjo pozornost. V tej zvezi sindikati omenjajo predvsem položaj v žveljski čistilnici Aquila.

Tak skupen nastop naj bi po mnenju sindikatov obrodil sadove tudi na srečanjih z vsedravnimi ustanovami in družbami; brez skupnega posega je tudi malo upanja za uspeh deželne konference o podjetjih z državno soudeležbo, ki je bila najavljena že pred časom, a je doslej še niso izpeljali.

Ob koncu deželni sindikati pripominjajo, da bi morali skupno z deželnimi oblastmi pregledati tudi možnosti, ki naj bi jih imela Furlanija-Juljska krajina kot obmejna dežela v okviru Evropske gospodarske skupnosti in te možnosti uskladiti z veljavnimi državnimi zakoni in normami.

● Ob priliki praznovanja 1. maja bo danes Stojan Spetič ob 17. uri govoril v Ljudskem domu v Križu. Istočasno bo Ester Pacor govorila v naselju Sv. Sergija (Ul. di Peco 7) in Nico Costa v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24).

S četrtkovske proslave 45-letnice ustanovitve OF

Vrednote OF povezati s sedanostjo

Pavel Štranj, Milan Pahor in Neva Lukeš med okroglo mizo o vrednotah OF

Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje in Zveze vojnih invalidov NOV sta v četrtek organizirala v prostorih Odseka za zgodovino v Ul. Petronio proslavo ob 45-letnici ustanovitve osvobodilne fronte.

Naloga naših organizacij je, je dejala predsednica Združenja aktivistov Neva Lukeš, ki je proslavo tudi začela, da se teh pomembnih obletnic spomnimo, da spregovorimo o njihovem pomenu in da z našimi spoznanji in gledanjem seznanimo predvsem mlade, tiste, ki naj bi ideale, za katere so pred tolikimi leti umirali hrabri partizanski borci in aktivisti, prenašali v današnjo stvarnost, ko stoji svet pred težkimi odgovornostmi, ko čaka vse, tudi mlade, da se odločno borijo za mir in svobodo vseh.

Osrednja točka proslave je bila okrogla miza na temo »Kaj nam tu danes pomeni OF«. Še pred to je bil kratek kulturni program, ki so ga s svojim petjem in recitacijami lepo izpopolnili učenci osnovne šole F. S. Finžgar iz Barkovelj, ki jih je vodila učiteljica Vera Poljšak, z dvema primernima recitacijama pa sta ta del večera obogatila še gledališka igralca Mira Sardoč in Joško Lukeš.

Zastavljeno temo o pomenu OF in ideji, ki so jo vodile, sta pregledno in dobro razvila ravnatelj NSK Milan Pahor in redni sodelavec SLORI Pavel Štranj, oba predstavnika mlajše generacije, ki tistih časov osvobodilnega boja nista doživljala in ki sta tako povedala o tem misli, kaj pomenijo mladim izročila tistih, ki so v boju proti nacifašizmu sodelovali in dali tudi svoje življenje, kaj jim pomenijo spomeniki padlih, spominske svečanosti, kaj jim na sploh pomenijo ideali, ki so že takrat govorili o miru, svobodi, enakopravnosti vseh narodov, a tudi o razredni revoluciji. Pahor se je v svojem govoru spomnil treh, za Slovence, oziroma Jugoslovanske narode, pomembnih obletnic: 27. aprila, 22. julija, dneva vstaje in 29. novembra, ustanovitve nove Jugoslavije. Vse te obletnice, je dejal, se povezujejo z osvobodilnim

gibanjem, tu pri nas pa se to gibanje povezuje tudi z italijanskim odporniškim gibanjem, ki predstavlja še danes vez med borčevskimi organizacijami in naprednimi silami obeh sosednih držav. Govoriti o OF danes pomeni za nas mlade, je dejal Štranj, razmišljati o fašizmu in antifašizmu in o tem kaj je v sedanjih generacijah ostalo od tistega obdobja.

Zaključek obeh govornikov je bil ta, da je potrebno vrednote OF povezovati s sedanostjo, da je to naloga vseh, tudi šole, saj je predstavljal le-ta ljudsko gibanje, ki ni vodilo samo boja proti sovražniku, temveč je predstavljalo tudi velik kulturni preporod, s pomembnimi posledicami za ves slovenski narod.

Večer je bil dobro obiskan, med gosti pa so bili jugoslovanski konzul Marjan Banko, predsednik in tajnik SKGZ Boris Race in Duško Udovič, tajnik pokrajinskega odbora VZPI - ANPI Dušan Košuta, predsednik ZVINOV Dušan Furlan in še drugi.

Nova parkirišča v mestu proti plačilu

Tržaška občina obvešča, da bodo od jutri dalje uredili nova parkirišča na Trgu sv. Antona Novega, na Trgu Oberdan, na ozemlju, na Trgu Unità in Nabrežju Mandracchio, na Trgu Giotti, na Trgu Ulpiano, na Trgu della Libertà, v Ul. Rossini in v Ul. Bellini. Parkirno mesto bo treba plačati, tarifa za eno uro pa je 600 lir.

Odprtje sedeža deželne agencije za delo

Jutri bodo v Trstu odprli sedež deželne agencije za delo. Agencija bo imela svoje prostore v poslopiju na Trgu Oberdan 4 (tel. 68209, 631603, 630606). Med najvažnejšimi nalogami, ki jih bo agencija opravljala, je priprava triletnega načrta za posege na področju dela, pregled dosedanjih načrtov s posebnim poudarkom na analizo mladinske brezposelnosti in sodelovanje z deželnim ravnateljstvom, da bi ugotovila realne potrebe poklicnega izobraževanja.

Tržaška občina za vzdrževanje šol in palač

Tržaška občinska uprava je na svoji zadnji seji, na kateri je odobrila splošni načrt za gradnjo novega nogometnega stadiona, sprejela tudi nekatere druge sklepe, predvsem na področju javnih del.

Levji delež so pri tem dobile šolske strukture, saj so za vzdrževanje tehničnega inštituta Volta odredili 450 milijonov lir, za otroške jasli Matteotti v Ul. Veronese 54 milijonov lir, za dela na električnem omrežju v srednji šoli Stuparich 60 milijonov lir ter še za nekatere druge šole skupno drugih 250 milijonov lir.

Včeraj so predstavili razstavo Znanstvena vizija - Trst 2000

Prikaz znanstvenega aspekta našega mesta sklepna pobuda v okviru pariških razstav

»Znanstvena vizija — Trst 2000«, bo naslov velike znanstvene razstave, ki bo od 5. maja do 15. junija v centru La Villette - Cite des Sciences et de l'Industrie v Parizu in s katero se bo dejansko zaključila razstava Trouver Trieste v francoski prestolnici. Pobuda, v katero polagajo prireditelji — Medkulturno združenje za znanost in umetnost AISA iz Trsta — veliko upanje, so včeraj predstavili tržaški javnosti v Novinarskem krožku predsednik združenja prof. de Ferra ter predstavnik miramarskega raziskovalnega centra profesorja Paolo Budinich in Antonio Borsellino.

Če je bil ves dosedanj potek Trouver Trieste deležen precejšnjih kritik čes da ne odraža razvejane stvarnosti Trsta in vseh njegovih zgodovinskih in kulturnih obrazov, naj bi sklepna znanstvena razstava vsaj delno rešila podobo našega mesta s tem, da bi prikazala vsaj njegovo projekcijo v prihodnost, ki sloni na ambicioznem upanju, da bo Trst prej ali slej zaslovel v svetu kot ena od znanstvenoraziskovalnih prestolnic. S tem namenom je bila razstava, ki zdaj potuje v Pariz, zasnovana. Prireditelji si od nje veliko obetajo. Predvsem bo to razstava, ki bo tako po vsebini kot po obliki nekaj povsem novega in nadvse izvirnega, kot so med včerajšnjo tiskovno konferenco velikokrat poudarili. Res je, da bo tržaška znanstvena revija dejansko prva večja razstava v pred kratkim otvorenjem centrom La Villette, ki je izjemno ambiciozno zasnovan objekt in naj bi postal po namenih svojih ideatorjev urbanistična struktura prihodnosti ter po svoji veličini nekakšen novi Eiffelov stolp.

Dejstvo, da je center La Villette ocenil predloženi načrt tržaške razstave kot nadvse zanimiv in izviran in zato vreden, da je zastopan v tem centru, je nedvomno že samo na sebi lep uspeh.

Razstava ne bo suhoparen prikaz znanstvenih dosežkov, temveč nekakšna umetniška transpozicija znanosti s spektakularnimi efekti. Obiskovalec bo preko raznih tehnoloških pripomočkov, diapozitivov, videokaset in kompjuterjev prodril v svet znanosti ter preko učinkovitih, tudi estetskih in umetniških efektov spoznal sodvisnost sredstev in namenov znanstvenega raziskovanja. Tržaški znanstvenoraziskovalni centri na marsikaterem področju (na primer fizika ali astronomija) ne zaostajajo za nobenim drugim mestom in tako bo svet lahko prvič spoznal v sintetični in popolnejši obliki vse tisto, kar so v tržaških centrih odkrili v teh zadnjih letih. Obiskovalci razstave bodo s pomočjo posebne naprave videli na primer kozmične žarke, ali občudovali bistva optičnih prevar.

Pri izdelavi razstave sodelujejo Mednarodni center za teoretsko fiziko, Mednarodna šola za višje študije, Tržaška univerza, Astronomski observatorij v Trstu, Geofizikalni center in tržaška sekcija za jedrsko fiziko. Zelo pomembno je tudi sodelovanje študija Videoest, ki deluje v okviru podjetja Založništva tržaškega tiska.

Trst se bo torej predstavil v Parizu tudi s svojo znanstveno podobo in upati je, da bo vsaj v tem pogledu uspel. Razstava je zato pomemben preizkusni kamen, na katerem bo znanstveni Trst lahko gradil naprej.

začenši z ustanovitvijo Znanstvenopotehnoškega muzeja, o katerem se zadnje čase veliko govori in o katerem so govorili tudi med včerajšnjo tiskovno konferenco kot o pomembnem dopolnilu raziskovalnim centrom, ki naj bi predstavljali bodočnost Trsta, potem ko je propadel vsakršen načrt za njegovo industrializacijo.

Toda kljub dobrim namenom in lepim besedam politično upravni Trst še vedno ne kaže prave volje, da bi resnično podprl te ideje. Značilni dokaz tej trditvi je prišel od izraza tudi med včerajšnjo predstavitevjo zadnje pariške razstave. Ko so se namreč tržaški znanstveniki (čeprav z zamudo) odločili, da nastopijo v Parizu, ni bilo s strani javnih uprav vse tiste podpore, zlasti finančne, ki so jo pričakovali. Znanstveni sektor ustvarja v Trstu izredne možnosti in Trst bi jim moral izkoristiti, je v svojem uvodu dejal prof. de Ferra. Toda te občutljivosti ni čutili. Treba je sodelovati za pomoč pri pobudah, kot je pariška razstava, namesto da bi obratno upravitelji stimulirali takšne pobude in izkoristili možnosti, ki jih ponuja tržaška znanstvenoraziskovalna stvarnost.

● V okviru tradicionalne Majence bodo v soboto, 3. maja, v Dolini odprli 30. občinsko razstavo vin. Ocenjevalna komisija je vina že pokusila in jih tudi ocenila. Posamezne vzorce vin, ki bodo razstavljeni na letošnji razstavi pa bodo lahko ocenili tudi občani: to »ljudsko ocenjevanje« bo v petek, 2. maja, od 18. do 22. ure v občinskem gledališču Prešeren v Boljuncu.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, tata, nono

Slavko Pertot

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, v petek, 2. maja, ob 14. uri iz hiše žalosti.

Žalujoča žena Avrelija, otroci, vnuki, pravniki ter drugo sorodstvo.

Nabrežina, 1. maja 1986

Godba na pihala iz Ricmanj izraža občuteno sožalje dolinskemu županu Edvinu Švabu ob izgubi dragega očeta.

Huda nesreča

v Starem pristanišču

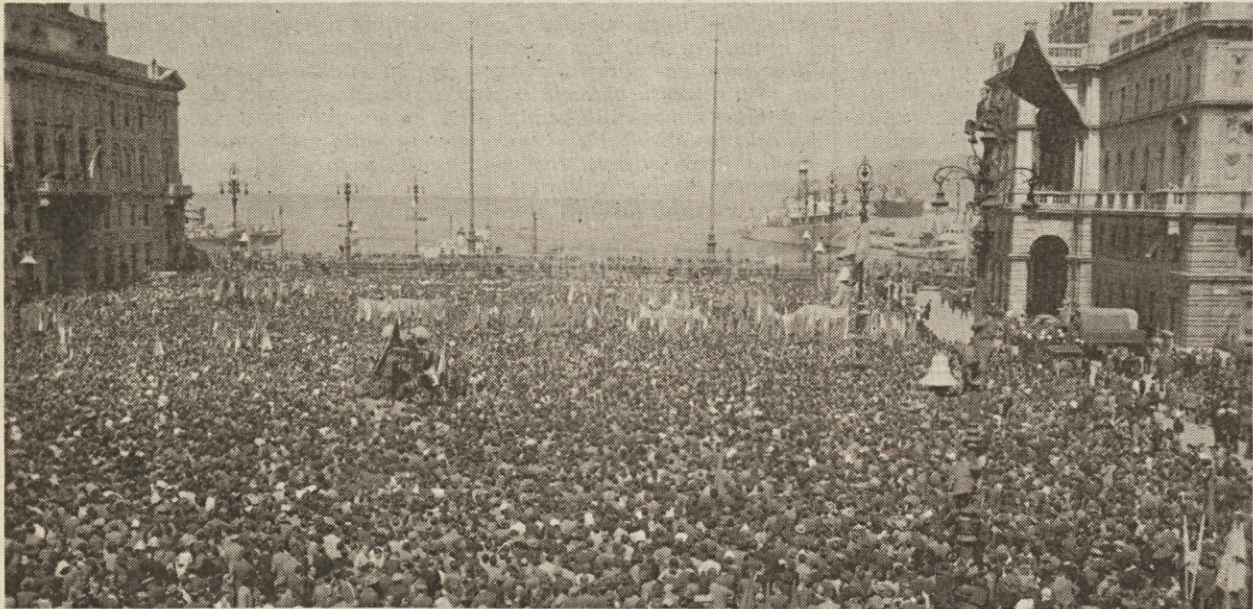
Včeraj zjutraj se je v tržaškem starem pristanišču v bližini hangarja št. 24 hudo ponesrečil 28-letni Mohamed Yaassin. Ponesrečenca so pripeljali z rešilec Tržaške pristaniške ustanove v glavno bolnišnico. Tu so zdravniki ugotovili, da se je Yaassin udaril v glavo, si prebil prsni koš in se ranil po rokah in obrazu. Ob sprejemu v bolnišnico je bil v komi. Zdravniki so si zanj pridržali prognozo; sprejeli so ga na kirurškem oddelku.

Vzroki nesreče so bili do včeraj popoldne še nepojasneni. Preiskavo o nesreči vodi policijski oddelek v pristanišču. Kaže, da se je nesreča pripetila na arabski ladji, ki je zasidrana ob hangarju št. 24.

● V ponedeljek, 5. maja, bo ob 9. uri na sedežu CGIL v Ul. Pondares 8 zborovanje delavcev tekstilne tovarne Calza Bloch.

Veličastni spomini na prvi povojni prvomajski praznik v Trstu

Večtisočglava množica preplavila Trg Unità da bi pozabila na grozote, za boljši jutri

V poplavi raznih obletnic, ki smo jih predvsem lani, nekaj pa tudi letos praznovali, ne bi bilo prav, da pozabimo še na obletnico, ki nas spominja na prvi povojni prvomajski praznik v Trstu, 1. maja 1946.

Ne govorimo o dogodku, ki bi bil že tako daleč, da se ga ne bi nihče več spomnil. Res je, da je doba 40 let kar dolga, vendar je tu pri nas, pa tudi po Krasu in drugih krajih, povezanih s Trstom, še veliko takih, ki so na tem prvomajskem prazniku v Trstu sodelovali kot gledalci, telovadci, govorniki, organizatorji, ali že z kakršnokoli funkcijo, pa tudi brez nje.

Spomini nas peljejo tja v tisti 1. maj leta 1946, ko je bil Trst še pod anglo-ameriško vojaško upravo, ko položaj ni bil nič kaj naklonjen naprednim demokratičnim silam, čeprav so bile le-te v resnici na strani zmagovalcev proti nacifašizmu. Priprave za to prvomajsko proslavo, ki je bila resnično množična, ta je predstavljala izraz želje in volje vseh dobro mislečih ljudi, da pozabijo na grozote vojne in da začno graditi in ustvarjati nov svet, brez sovraštva, v spoštovanju drugih, toda tudi v želji, da uživajo s strani drugih isto spoštovanje, niso bile ne lahke, ne kratkotrajne. Sliko, ki jo objavljamo z našim člankom, zgovorno pričajo, koliko ljudi je bilo treba organizirati, koliko telovadcev in telovadk pripraviti, koliko ljudi spraviti na manifestacijo, ki je bila v dopoldanskih urah na Trgu Unità, v popoldanskih urah pa na Stadionu pri Sv. Ani v Trstu.

Časi niso bili še mirni niti razčiščeni, desničarske sile so bile tu še odločno na delu in tako je tudi tisti 1. maj pred 40 leti terjal svoje žrtve, ranjene in celo enega mrtvega. Vse to je šlo počasi v pozabo, rane so se tudi zacelile, vendar je ostal spomin na tisti borbeni dan, ki je sicer prinesel toliko veselja, toliko navdušenja, toliko želji, da bi bilo preživeto zlo pozabljeno, povezan tudi s takšnimi dogodki nestrpnosti, sovraštva, šovinizma in pretiranega nacionalizma, ki se na žalost pojavlja tudi danes, ko pišemo spomine na tisti prvomajski praznik, ki ostaja kljub vsemu lep, veličasten spomin na praznovanje, ki je povezovalo slovenske in italijanske napredne množice, ki je družilo predvsem mlade v želji, da popravijo, da zgradijo in postavijo boljši in pravičnejši svet.

Vse se je začelo že v zgodnjih jutranjih urah tistega daljnega 1. maja 1946. Bila je sreda in lepo vreme. Že zgodaj zjutraj so prebudile Tržačane številne godbe na pihala s koračnicami. Mesto je bilo okrašeno s številnimi rdečimi zastavami in z letaki s prvomajskimi gesli. Številne povorke so se zgrinjale na Trg Unità iz vseh krajev in predmestij, pa tudi iz vse okolice. Na čelu sprevoda, ki je šel od Sv. Jakoba, so korakali štirje bataljoni bivših slovenskih partizanov in garibaldincev v njihovih uniformah, s titovkami na glavi, z rdečo ruto okrog ramen. Mnogi so nosili pripeta odlikovanja za hrabrost in tudi čine, ki so jih v partizanskih edinicah imeli.

V takratnih člankih, ki so spremljali to veliko manifestacijo, je zapisano, da se je na Trgu Unità zbralo okoli 200 tisoč ljudi. Cetudi je bila mogoče številka nekoliko pretirana, pa nam slika, ki jo k našemu članku pristavljamo, le kaže nabito poln Trg Unità, kjer so godbe igrale koračnice, nad množico mladine in odraslih pa so plapolale številne rdeče zastave.

Trije so bili tistega dne govorniki na Trgu Unità, med temi je v slovenščini spregovoril, že pokojni revolucionar in borec za pravice delavskega razreda in slovenskega naroda, Ivan Regent. Komaj je bilo slišati njegove besede, tako so mu ljudje ploskali in odobravalni njegove besede in izvajanja.

Po govorih se je od Trga Unità začela odvijati po tržaških ulicah nepregledna množica udeležencev tega velikega povojnega prvomajskega zborovanja. Na čelu so bili zopet bivši

partizanski borci, med njimi mnogi invalidi, ki so jih ljudje še prav posebno toplo pozdravljali; sledili so mladi telovadci in telovadke v telovadnih krojih, ki so korakali v dvanajstereoredih, ker jih je bilo okrog 9 tisoč in bi bila vrsta predolga, če bi se zvrstili kako drugače.

Prvomajska slovesnost na stadionu pri Sv. Ani se je začela šele popoldne. Vendar so bili tam zbrani že od dopoldne dalje prvi obiskovalci, med temi seveda telovadci, ki so sodelovali na tem prvem telovadnem zletu Julijske krajine, kot so ga takrat imenovali.

Stadion pri Sv. Ani je bil, kljub svoji razsežnosti premajhen, da bi lahko sprejel vse, ki so se želeli tega praznovanja udeležiti. Ljudje so z navdušenjem sledili nastopu pionirjev, mladincev in mladink, nastopile so tudi skupine v narodnih nošah, prihajale so na stadion razne štafete, nastopali pa so tudi številni italijanski in slovenski pevski zbori iz raznih krajev, tudi izven tržaške pokrajine.

Telovadci in udeleženci te prvomajske manifestacije so dobili posebne dvojezične značke. Na njih je bila peterokraka zvezda, pod njo pa napis Trst 1.5.1946-Trieste. Pod napisom sta bili vrisani glavi telovadca in telovadke, za njima morje s simbolom iz tržaškega grba. Okoli značke je bil napis: prvi telovadni zlet - primo raduno ginnico.

Rekli smo, da je bil to enkratni praznik, ki ga tisti, ki so ga doživljali, ne bodo nikoli pozabili. Predvsem ga ne bodo pozabili vsi tisti mladi in ne več mladi iz okolice Trsta, ki so želeli sodelovati na tem praznovanju, pa so jim razne zavezniške vojaške patrole

to na vsak način hotele onemogočiti. Koliko je takih spominov, ko so se na primer kriški pionirji odpravljali na to prvomajsko slavo v Trst. Prišli so z ladjico, ki jih je peljala od kriškega portiča pa vse do Škednja. Iz Škednja so po dolgem prerekanju s policijo, po raznih pregledih in legitimiranju, vendarle lahko motorno vozilo preusmerili v tržaško ribiško пристanišče, kjer so morali dolgo časa čakati, da so se lahko izkrcali. Tu so enemu od pionirjev zaplenili celo majhen žepni nožič z ugotovitvijo, da gre za orožje. No, po dolgih mukah so mladi iz Križa le prestali vse te preglede in šikane in srečno prišli na stadion, kjer so, skupno z ostalimi nastopili, kot telovadci in tako prispevali k uspehu proslave. S tem se pa zanje seveda prvomajsko slavo še ni končalo, saj je policija prepovedala njihov prevoz po morju v Križ, in so tako tisto noč 1. na 2. maj preživeli v Domu pristaniških delavcev v Trstu, kjer so utrjeni, a tudi zadovoljni, prespali. Takih in podobnih odisej so bili protagonisti mladi iz vseh krajev tržaške okolice, pa tudi iz Tržača, ki so morali iskati skrite poti, da so se izognili zavezniškim in policijskim patrolam in da so lahko prišli na to prvo slavo v Trst.

Lepi torej, pa tudi žalostni spomini na tisti 1. maj leta 1946 v Trstu, ki jih ne bi smeli pozabiti. Tisti 1. maj je predstavljal voljo in željo vseh naprednih sil, da se borijo za mir, svobodo, za pravice delavcev, za pravice mladih, za boljši svet. To ostaja geslo in zahteva tudi vseh tistih, ki bodo tudi tokrat praznovali 1. maj.

NEVA LUKEŠ

MERCATOR
TRGOAVTO - KOPER

Trgovina,
servis n. sol. o.
Koper, JLA 25 a

Mercator - Trgoavto Koper

sežana

tovarna pletenin in konfekcije
n. sol. o. sežana

Vsem delovnim ljudem
in našim poslovnim partnerjem
želimo veselo praznovanje 1. maja

TRGOVINA JESTVIN

Riosa Daniela

GABROVEC 42

PODJETJE

Alojz Daneu

- GRADBENI MATERIAL
- LES
- IZOLACIJSKI MATERIAL
- ŽELEZNINE

OPČINE
Proseška ulica 13
Tel. 211-044

Cvetje - Sobne rastline
Venci - Aranžmaji

SAVINA

TRST — Ul. dell'Istria 10
Telefon 755-590

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

Scorianz Sergio

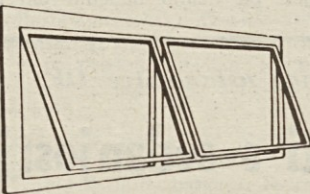
PODGORA (Gorica) — Ul. IV Novembre 24
Tel. (0481) 390-611

AVTOKAROSERIJA

VLEČNA SLUŽBA

S. Švara & S. Masten

NABREŽINA - Slivno 37, ss 202 — Tel. 291192 / 299768

KOVINSKE ZASTEKLITVE

Kraljič Mirko

DOLINA — PREBENEG 69
Tel. (040) 231-139

Pizzeria PAM PAM

NABREŽINA

zavarovalna
skupnost triglav

OBMOČNA SKUPNOST
NOVA GORICA

s predstavništvu v

AJDOVŠČINI
IDRIJI
TOLMINU

Centralsped

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN PREVOZ

Filiale:

MILAN
GORICA
FERNETIČI

Sedež: Miramarski drevored 3
Telefon: (040) 417831/5
Telex: 460140 CENTTS I

Carinska služba, zbirni promet, skladišča, pomorski prevozi,
aviopromet, suhozemski transport

PAOLO MELINGO

S. p. A.

EXPORT - IMPORT

TRST — Ul. Donota 1 — Tel. 64-382 - 68-654 - 60-765
Teleks 460-281

FILIALA:

GORICA — Ul. III. Armata 187 - Tel. (0481) 20-464

APARATI ZA EKSPRES KAVO »GAGGIA«
RAZNOVRSTNI ELEKTRIČNI APARATI ZA GOSTINSTVO
ŠKROPILNICE »TURBINE« — KOSILNICE »BEDOGNI«

PEKARNI

Rudolf Marc Magda Marc

BAZOVICA BAZOVICA
Ul. S. Kosovel 24 Ul. I. Gruden 64

GOSTILNA

VETO

Sprejema rezervacije za poročna kosila, svečane priložnosti, organizirane družbe

OPČINE — Proseška ulica 35
Telefon 211-629

Gostilna pri Jelki

Domača kuhinja

(špageti - mineštre - vsako nedeljo bakala)

DOBERDOB - Ulica Roma Tel. (0481) 78-136

MISH MASH

TRST — Ulica G. Gallina 5
Telefon 741-949

SADJE - ZELEJAVA

Dario Husu

TRST - Ul. dell'Istria 3
Tel. 763-731

JESTVINE

SKABAR s. n. c.

Puric Alenka - Raubar Marta

OPČINE - Narodna ul. 42 - Tel. 211-026

TRGOVINI OBUTVE

KOSIČ GORICA

»KOSIČ BENEDIKT«
Ulica Raštel 7 — Telefon 85-162

»KOSIČ K2«
Ulica Oberdan 7 — Telefon 85-520

K2SPORT

KOSIČ A.

GORICA — Ulica Raštel 21 — Telefon 84-884

VELIKA IZBIRA ŠPORTNIH ARTIKLOV

Tokrat ob prisotnosti naše mladinke

Slogadh Naisiunta največji mladinski festival na Irskem

Vzglede za prireditve evropskega festivala mladih pripadnikov manjšinskih skupnosti v Trstu

Glavni sekretar evropskega biroja za manj razširjene jezike Donall O'Riagain, je prejšnji mesec povabil predstavnika mladinskega odbora SKGZ v Mullingard na Irskem, da bi si ogledal tamkajšnji festival, katerega bi vzeli kot vzgled za prireditve evropskega festivala mladih pripadnikov manjšinskih skupnosti v Trstu.

Prvi teden v aprilu so se torej v Mullingardu odvijale finale Slogadh Naisiunta, ki je največji mladinski festival na Irskem, ki ga prirejajo neprekinjeno od leta 1970. Njegov glavni namen je ta, da spodbuja mlade ljudi k rabi irščine.

Na Zelenem otoku živi namreč približno tri milijone in pol prebivalcev, od katerih samo milijon pozna irščino,

dejansko pa jo uporablja kot pogovorni jezik le tretjina.

Irška je bila dolgo let pod angleško oblastjo, ki je prepovedala rabo materinskega jezika in je s trdo psihološko presijo inponirala angleščino. Druga posledica angleškega imperializma je bila tudi huda revščina, zaradi katere so se cele množice ljudi izselile v Ameriko.

Na začetku 20. stoletja se je Irška osvobodila in postala samostojna republika. V šolah so spet začeli s poukom irščine, katero pa so dedje in očetje dijakov že izgubili.

Slogadh Naisiunta je torej velikega pomena; po besedah mladih aktivistov, je festival pomemben predvsem za otroke, ki imajo ob tej priložnosti možnost, da slišijo, berejo in se izražajo

jo v materinščini in obenem gojijo njihov ponos na pripadnost. Organizacija, ki prireja festival, se imenuje Gaelttinn, ustanovljena je bila okrog leta 1950. Njene moči in delo so namenjeni razvoju irskega jezika, kulture in gospodarstva. Organizacija je posebno pozorna na probleme mladine. V tem oziru se festivala lahko udeležijo vsa skupina ali posameznik, ki ni izpolnil 26. leta starosti. Mladi se lahko udeležujejo v izbrani dejavnosti npr.: tradicionalna ali moderna irska glasba, petje, ples, mimika, kabaret, risanje, kiparstvo, poezija, video. Vsako leto se festivala udeležijo približno 50 tisoč mladincev iz vseh krajev Irske.

Otvoritev Slogadh Naisiunta priredijo vsako leto oktobra meseca na krajevni ravni, januarja na pokrajinski, v aprilu pa so finale na državni ravni, ko iz vsake panoge proglasijo zmagovalca, ki zadnji dan nastopa pred predsednikom republike.

Poleg tega, da Slogadh Naisiunta tesno povezuje mlade Irce je hvalevredno tudi dejstvo, da so bili vsi nastopi na zelo visokem kulturnem nivoju. Vsi mi upamo, da bo kvaliteta in globina našega evropskega mladinskega festivala v Trstu vse nas še bolj utrdila in da bo tudi istočasno pripravila boljšo pot do sožitja z našimi so- meščani.

(Veronika Logar)

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO
KMETIJSKI STROJI VSEH VRST

Kmetijska zadruga - Trst

z o. j.

Sedež: TRST — Ul. Foscolo 1 - Tel. 749-386

C.G.R.

SPLOŠNA TRGOVINA IN ZASTOPSTVA

D.Z.O.Z. - Uvoz - Izvoz

TRST - Ulica Geppa 9 - P.P. 158
Telefon: 69316 - 69558 - 69248 - 630089
Telex: 460559

1946 40 1986

POMORSKA AGENCIJA

Mediterranea

s. a. r. l.

TRST - Ul. Milano 4/1 - Tel. 040/7369

Telex 460087 MEDMAR I

Telegr. MEDIMARE

adriaimpex S.p.A.

UVOZ — IZVOZ — PREDSTAVNIŠTVA

Pooblaščen izvoznik:

IVECO — FIAT — PIRELLI — COMETTO

Industrijska vozila, originalni rezervni deli in gume za Jugoslavijo

TRST — Ulica Geppa 9
Tel. (040) 68802 — 64489 - 62254
Fil.: GORICA — Korzo Verdi 59
Tel. (0481) 33576
Telex: 460231 ADEX I

KAMNOSEŠKO
PODJETJE

»ZIDARIČ«

ŠEMPOLAJ 4/B

JESTVINE
KOKOŠEREJA

Oskar Kraljič

PREBENEG 85
Tel. 231-846

TRGOVINA JESTVIN

DESPAR

Najemnika
ANITA in SILVERIJ SLAVEC

OPČINE - Narodna ul. 63/1
Tel. 211-026

GOSTILNA

MAHNIČ

najemnik GUSTINI OLGA

BAZOVICA
Ulica Gruden 29

SIMEK

SIMEK S.p.A.

GORICA — Ul. Duca d'Aosta 42 — Tel. 0481/32948-49

Naprave:

GRADIŠČE (GRADISCA D'ISONZO) — Ul. Aquileia 109
Tel. 0481/93186

ASFALTNE
IN BETONSKE MEŠANICE
GRADBENO PODJETJE
IMPORT- EXPORT

Luigi Kodermac Succ. s.r.l.

ŠPEDICIJA IN MEDNARODNI PREVOZI

34170 GORICA

Uprava: UL. ALVIANO 56 - Tel. 83-411

Urad za promet: TERMINAL S. ANDREA - ŠTANDREŽ
Tel. 21131/32/33/34 - Telex: 460119

Mikluz Ladislav

MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN TRANSPORT

GORICA

Ul. III. Armata 165 - Tel.: (0481) 20111/112 - Telex: 460694

MESNICA

Danieli Marino

OPČINE - Narodna ul. 69
Tel. 211-097

ZALOGA GRADBENEGA
IN SANITARNEGA MATERIALA
TER PLOŠČIC

Karlo Grgič

BAZOVICA 176
Tel. 226-185

ESPEGO SRL

BELCA

IMPORT EXPORT s.r.l.

špedicija in mednarodni prevozi

Tel. (0481) 22079

GORICA — Korzo Italia 255/4

Telex: 460155 ESPEGO

Tel. (0481) 21313 - 22035

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

Zaključna uprizoritev sezone 1985-86

ZEMLJA

Zamisel in koreografija **LOJZKA ŽERDIN**
Izvaja **MAJA BLAGOVIČ**

Premiera v sredo, 7. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu v TRSTU.

**KD FRAN VENTURINI
DOMJO**

**Danes, 1. maja
ob 15. uri**

**III. obmejno srečanje godcev
na diatonično harmoniko**
v Centru A. Ukmar - Miro pri Domju

**Delovali bodo dobro založeni
kioski.**

KD V. VODNIK — DOLINA

Ob priliki dolinske Majence
otvoritev tradicionalne

RAZSTAVE
domačih amaterskih likovnikov
v Torkli jutri, 2. maja, ob 20.30.

Vabljenil

včeraj-danes

**Danes, ČETRTEK, 1. maja
JOŽEF**

Sonce vzide ob 5.53 in zatone ob 20.11
— Dolžina dneva 14.18 — Luna vzide ob
3.06 in zatone ob 12.06.

**Jutri, PETEK, 2. maja
BORIS**

PLIMOVANJE DANES: Ob 10.29 naj-
nižja -31 cm, ob 18.53 najvišja 28 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka
15,2 stopinje, zračni tlak 1012,5 mb raste,
brezvetrije, vlaga 81-odstotna, nebo obla-
čno, morje skoraj mirno, temperatura
morja 13,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessandra Molinari,
Sara Rossi, Fabio Barletta.

UMRLI SO: 68-letna Zora Sirk, 75-let-
na Amalia Gruden, 87-letni Giovanni
Dudine, 74-letni Arturo Parisi, 88-letni
Eugenio Arca, 82-letna Maria Martel-
lanz, 75-letni Antonio Degrossi, 78-letni
Pietro Angelini, 80-letni Alessandro Tof-
foli, 66-letni Tullio Candelari, 26-letni
Vincenzo Carrieri, 83-letni Carlo Cog-
nievina, 85-letna Giovanna Bernettich,
43-letna Maria Grazia Zignin, 74-letna
Nerina Fabris, 62-letni Luciano de Domi-
nicis.

**DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA
LEKARN**

(od ponedeljka, 28. aprila,
do sobote, 3. maja 1986)

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30)
(tudi od 13.00 do 16.00)

Trg Oberdan 2, Ul. Tiziano Vecellio
24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta),
Lungomare Venezia 3 — MILJE.

NABREŽINA (tel. 200—466), BOLJU-
NEC (tel. 228—124) — samo po telefonu
za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)

Trg Oberdan 2, Ul. Tiziano Vecellio
24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta),
Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Lungomare
Venezia 3 — MILJE.

NABREŽINA (tel. 200—466), BOLJU-
NEC (tel. 228—124) — samo po telefonu
za najnujnejše primere.

(od 20.30 do 8.30 — nočna služba)

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, Lungoma-
re Venezia 3 — MILJE.

NABREŽINA (tel. 200—466), BOLJU-
NEC (tel. 228—124) — samo po telefonu
za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761,
predpraznična od 14. do 20. ure in pra-
znična od 8. do 20. ure.

menjalnica		NAKUPNI TEČAJI 30.4.1986	
Ameriški dolar	1.480.—	Japonski jen	7.—
Nemška marka	684.—	Švicarski frank	816.—
Francoski frank	212.—	Avstrijski šiling	97.—
Holandski florint	606.—	Norveška krona	214.—
Belgijski frank	31.—	Švedska krona	211.—
Funt šterling	2.290.—	Portugalski eskudo	10.—
Irski šterling	2.060.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	183.—	Avstralski dolar	1.090.—
Grška drahma	10.—	Debeli dinar	3,70
Kanadski dolar	1.070.—	Drobni dinar	3,70

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

MAJENCA 86
in
XXX. občinska razstava domačih vin
DOLINA

JUTRI, 2. maja
— od 18.00 do 22.00 ljudsko ocenjevanje vin v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu

SOBOTA, 3. maja
— ob 18.00 otvoritev razstave vin in nagrajevanje
— od 20.00 vso noč postavljanje MAJA

NEDELJA, 4. maja
— ob 15.30 pričetek kulturnega sporeda: Pihalni orkester BREG iz Doline; NUOVA BANDA COMUNALE iz Precenica; skupina standardnih in latinskoameriških plesov CLUB DIAMANTE
— ob 19.00 slavnostni prihod PARTERJEV in PARTERC sledi PLES z ansamblom HENČEK iz Novega mesta

PONEDELJEK, 5. maja
— ob 19.30 VIKJ SHOW
— PLES z ansamblom NOČNI SKOK iz Kopra

TOREK, 6. maja
— ob 18.00 nastop Pihalnega orkestra BREG iz Doline
— ob 19.00 slovesno podiranje MAJA

Galerija TORKLA — razstava slikarjev amaterjev iz Brega
VABLJENII

gledališča

VERDI
Simfonična sezona "Pomlad 86"
V petek, 8. maja, ob 20.30, prvi koncert (red A). Dirigent D. Renzetti, pianist F. J. Thoillier. Glasba Mozarta, Beethovna in Busonija.

ROSSETTI
Jutri, 2. maja, ob 21. uri, jazz koncert G. Evansa in njegovega orkestra. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

ČANKARJEV DOM
V Cankarjevem domu se bo od 5. do 10. maja v počastitev 110-letnice rojstva Ivana Cankarja zvrstila vrsta kulturno-umetniških prireditvev s skupnim naslovom Cankarjevi dnevi, ki se bodo končali z Dnevom odprtih vrat CD.

Velika dvorana
V ponedeljek, 5., in v sredo, 7. maja, ob 19.30 ter v soboto, 10. maja, ob 17.00: Baletni triptih - na glasbo R. Wagnerja in L. van Beethovna, v dramaturgiji, režiji in koreografiji M. Šparembleka

V ponedeljek, 5. maja ob 18. uri in v torek, 6. maja ob 10. uri: Fant je videl rožo čudotvorno. Literarni večer z Marjanom Benedičičem.

V torek, 6. maja, ob 19.30: Literarni večer Društva slovenskih pisateljev.

V sredo, 7. maja, ob 18. uri: Ivan Cankar in jugoslovanstvo.

Srednja dvorana
V torek, 6. maja, ob 19. uri: Cerro Torre — predstavitev odprave in premiera televizijskega filma in multivizije.

šolske vesti

Vodje bralnih značk didaktičnih ravnateljstev in nižjih srednjih šol na Tržaškem so vabljeni na sestanek, ki bo v šoli France Bevk na Opcinah dne 2. maja ob 16.30. Dnevni red: 1. razdelitev bralnih značk; 2. programiranje za 16. maj ob srečanju z ustvarjalci in podeljevanju značk; 3. razno.

Članica sveta bralnih značk Slovenije za Tržaško

Draga Lupinc

razna obvestila

Združenje partizanov s Proseka - Kontovela vabi danes, 1. maja, na polaganje vencev k spomeniku padlim v NOB na Proseku in Kontovelu. Zbirališče ob 8.30 pri Soščevi hiši.

Krožek ARCI - »Rumena hiša« - Barkovlje vabi na družabnost ob prvomajskem prazniku danes, 1. maja, ob 12. ure dalje na dvorišču sedeža. Poskrbljeno za dober prigrizek, domačo kapljico in glasbo. Vljudno vabljeni!

CGIL za Zahodni Kras obvešča, da bo danes, 1. maja, zbirališče Križanov pred Ljudskim domom v Križu ob 9.30, za Nabrežince pa pred občinsko stavbo ob 9.30. Oba spreveda bosta nato krenila na glavni trg v Nabrežino, kjer bo ob 10.30 osrednja proslava z govoroma Serene Ciano in Žarka Hrvatića ter nastopom godbe iz Nabrežine. Vabljeni!

Sekcija KPI iz Križa vabi na praznik, danes, v Ljudskem domu v Križu. Na sporedu: ob 17.30 koncert godbe Vesna iz Križa in ob 19. uri politični shod. Delovali bodo kioski z jedajo in pijačo. Vabljeni!

Godba na pihala Vesna iz Križa bo igrala danes, 1. maja ob spomenikih NOB v zgornji občini s sledečim urnikom: Gabrovec ob 8.30, Zgonik ob 9. uri, Salež ob 9.30 in Samatorca ob 10. uri.

razna obvestila

Združenje partizanov s Proseka - Kontovela vabi danes, 1. maja, na polaganje vencev k spomeniku padlim v NOB na Proseku in Kontovelu. Zbirališče ob 8.30 pri Soščevi hiši.

Krožek ARCI - »Rumena hiša« - Barkovlje vabi na družabnost ob prvomajskem prazniku danes, 1. maja, ob 12. ure dalje na dvorišču sedeža. Poskrbljeno za dober prigrizek, domačo kapljico in glasbo. Vljudno vabljeni!

CGIL za Zahodni Kras obvešča, da bo danes, 1. maja, zbirališče Križanov pred Ljudskim domom v Križu ob 9.30, za Nabrežince pa pred občinsko stavbo ob 9.30. Oba spreveda bosta nato krenila na glavni trg v Nabrežino, kjer bo ob 10.30 osrednja proslava z govoroma Serene Ciano in Žarka Hrvatića ter nastopom godbe iz Nabrežine. Vabljeni!

Sekcija KPI iz Križa vabi na praznik, danes, v Ljudskem domu v Križu. Na sporedu: ob 17.30 koncert godbe Vesna iz Križa in ob 19. uri politični shod. Delovali bodo kioski z jedajo in pijačo. Vabljeni!

Godba na pihala Vesna iz Križa bo igrala danes, 1. maja ob spomenikih NOB v zgornji občini s sledečim urnikom: Gabrovec ob 8.30, Zgonik ob 9. uri, Salež ob 9.30 in Samatorca ob 10. uri.

razstave

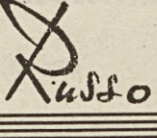
V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja 10 mladih avtorjev: Cervi, Friedl, Giannini, Guevra, Marušič, Pausig, Roma, Sedmak, Sofianopulo in Venuto.

V galeriji Rettori Tribbio 2 razstavlja do 2. maja znani tržaški slikar in kipar Villibossi.

V galeriji Minerva — Trst, Ul. S. Michele, razstavlja do 5. maja slikar Sergio Stocca.

V galeriji Cartesius bo do 15. maja na ogled grafična razstava tržaškega slikarja Federica Righija.

● fotostudio
● barvni posnetki
● kupon s popustom

OPČINE (TRST) - Ul. Nazionale 47
Tel. 211739

Berite

»Novi Matajur«

mali oglasi

TRŽAŠKO PODJETJE nudi zaposlitev osebi z dolgoletno izkušnjo na področju fotoreprodukcije in fotomontaže. Ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Fotoreprodukt".

PRODAM fiat 128 CL, letnik 1976 v dobrem stanju po ugodni ceni. Tel. 040/228352 v večernih urah.

OSMICO je odprl v Nabrežini Mario Gruden. Toči belo in črno vino.

PRODAM novo motorno kolo atala 50. Tel. na št. 040/227—284.

PRODAM fiat 127, 3 vrat, letnik '74, v dobrem stanju. Tel. na št. 040/227—284.

PRODAM BMW 518 letnik '76. Tel. na št. 040/227—284.

NA VAŠEM DOMU nudim šiviljske usluge za žensko in moško konfekcijo. Tel. na št. 040/228—109.

ZARADI BOLEZNI odstopimo dve mesti za izlet na Nizozemsko dne 1. maja. Za informacije telefonirati potovalnemu uradu AURORA št. 60—261.

IŠČEM osebo z lastnim prevoznim sredstvom za prodajo elektronskih aparatov po tržaški pokrajini. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika — Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "LED".

PRODAM stanovanje: kuhinja, dve sobi, kopalnica in balkon v Ul. Leopardi 2. Tel. na št. 213—452 od 15. do 18. ure.

PRODAM travnik v Ricmanjih; prodam hišo s kletjo, garažo in centralno kurjavo, tel. na št. 040/281—230 v popoldanskih urah.

ŽELITE postati nepogrešljivi in družbeno koristni? Vabimo mlajšo upokojenko z veliko prostega časa, večšo tipkanja, ljubiteljico narave in živali k sodelovanju pri humanitarnem društvu v Kopru. Tel. 003866/33082 zvečer.

OSMICO je odprl Frandolič - Slivno 25.

PRODAM gumijasti čoln z motorjem selva in prikolico. Tel. 040/727837.

PRI DOMJU dajem v najem skladišče, 90 kv. m. Tel. 040/280959.

VINOGRADNIK Mario USCO, Via del Timo št. 12 je odprl osmico. Toči belo in črno vino.

EGON, fotograf, obvešča, da je menjal telefonsko številko. Nova številka je 76649.

PRODAM PANDO 30, letnik '82, prevoženih 32.000 km. Tel. 232-116.

razne prireditve

Jutri, 2. maja, ob 20.30 bo gostovala dramska skupina SKD Tabor pri KD Jerzero iz Doberdoba s predstavo "Beseda 85". Tekst in režija Drago Gorup.

SKD Barkovlje vabi na nastop gojenčev Glasbene matic, ki bo v soboto, 3. maja, ob 20. uri v društvenih prostorih v Ul. Cerreto 12.

SKD Tabor - Opčine — Prosvetni dom priredi v nedeljo, 4. maja ob 18. uri gostovanje dramskega odseka SKD I. Gruden iz Nabrežine z enodejanko v narečju "KJE JE MEJA?". Režija Igor Malalan.

čestitke

Včeraj je praznovala svoj 93. rojstni dan **PEPKA KALC** iz Doline. Vse najboljše ji iz srca voščijo sorodniki iz Gropade.

Ravnatelj, učno in neučno osebje poklicnega zavoda J. Stefan želijo obilo sreče mali **MAJI**, staršema Igorju in Suzani Sancin pa iskreno čestitajo.

CENTROCOOP
import - export BEOGRAD
TOZD »CENTROCOOP - KOPER« Koper

Temeljna organizacija združenega dela za maloobmejni promet Koper

Kolektiv iz Trsta čestita za 1. maj poslovnim partnerjem

Emporio
FIORENTINO
TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669

POMLADANSKE MODNE NOVOSTI

ŽENSKI KOSTIMI od 150.000 lir dalje
izredne cene na vseh artiklih

PODLOGE GALANTERIJA

A. PERTOT

POMLADNE NOVOSTI

- žensko in moško perilo
- metrsko blago
- zavese
- pletenine
- prti in posteljnina

T R S T — Ul. Ginnastica 22 **Tel. 761-029**

**DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN**

SLOVENIJALES

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 10.00 L'olimpiade della risata 10.20 Nanizanka: Eleonora (2. del) 11.30 Nanizanka: Pronto avvocato - "Cominciò a Montecarlo" 11.55 Vremenska napovedi 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Pronto... chi gioca?, zabavni program z Enrico Bonaccorti 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - Tri minute... 14.00 Pronto... chi gioca? Zadnji poziv 14.15 Speciale Pista! (1. del), vmes Di-sneyeve risanke 15.00 Italijanska kronika 15.30 Speciale Pista! (2. del) 16.15 Kulturne aktualnosti: Primissima 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Speciale Pista! (3. del) 18.00 Knjižne novosti 18.30 Aktualna oddaja: Italia sera 19.50 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Glasbeno zabavna oddaja z Lo-retto Goggi: Il bello della diretta 22.35 Dnevnik 22.45 Nanizanka: Cara detective - "Il sergente Kate" 00.15 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 9.50 Film: I compagni (dram., It. 1963, r. Mario Monicelli, i. M. Mastro- ianni, A. Girardot) 11.55 Cordialmente - Enza Sampò 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - okolje 13.30 Nadaljevanka: Capitol 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem, vmes: Super G, aktualnosti in igre 15.15 Kviz: Secondo me 16.00 Šport: Konjske dirke in Lahka atletika 17.30 Dnevnik - kratke vesti 18.30 Dnevnik - večerni šport 18.40 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.40 Meteo 2 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik - šport 20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick 21.35 Aboccaperta - vodi G. Funari 22.30 Dnevnik - večerne vesti 22.40 Dnevnik - šport 23.50 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Film: Mio zio (kom., Fr. 1958, r. Jacques Tati, i. J. Tati)	RAI 3 13.30 Nadaljevanka: Puccini (4. del) 14.35 Glasbeni spored: Voglia di musi- ca - violinist Uto Ughi 15.00 Kolesarstvo 16.30 Hokej na ledu 17.00 Dadaumpa 18.10 Glasb. odd.: L'orecchiochio 19.00 Vsedržavne in deželne vesti 19.30 Deželni programi 20.05 Informativna oddaja: L'uomo nello spazio (9. del) 20.30 Aktualnosti: Tre sette 21.30 Dnevnik 22.05 Film: Europa '51 (1952, r. Roberto Rossellini, i. I. Bergman, G. Ma- sina), ob koncu še kratkometraž- ni film: Natura di donna Jacques Tati se nikakor ne more sprijaz- niti s sodob- nim življe- njem svojega sosedu. (RAI 2, iz rubrike Nočni kino, ob 24. uri) 	RTV Ljubljana 8.55 Poročila 9.00 Prvomajska budnica 9.30 Program za otroke: Živ žav 10.20 Pesem in mladost 11.20 Mladinski film: Vranec (ZDA 1979, r. Carroll Lombard) 13.15 Poročila 13.20 Rezerviran čas 14.15 Poročila 14.20 Spored za otroke 14.30 Čirule-čarule: Čarobne domine 14.40 Slovenska ljudska glasbila 15.05 Dokumentarna oddaja 15.45 Primorska poje 85 16.15 Dok. odd.: Tito od blizu (1. del) 17.05 Film: Sedem nevest za sedem bratov (glasb., ZDA 1954, r. Stan- ley Donen) 18.45 Risanka 19.00 Danes - Praznovanje 1. maja doma in po svetu 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nemška nadaljevanka: Oppen- mannovi (2. del) 21.15 Majhne skrivnosti velikih ku- harskih mojstrov 21.25 Film: Halo, taksi (krim., Jug. 1983, r. V. Radovanović) 23.00 Dnevnik	TV Koper 14.15 TV novice 14.25 Nanizanka: Uboga Klara 15.10 Film 16.15 Otroški program 18.30 Nanizanka: Odprava Marchand 18.55 TV novice 19.00 Odprta meja Današnja oddaja bo v celoti posve- čena prvemu slovenskemu letalcu, Novogoričanu Edvardu Rusjanu. 19.30 TVD Stičiče 19.50 Muzeji in galerije Slovenije 20.30 Film: Kapetan Leši 22.05 TVD Vse danes 22.50 Alida Chelli - Variete V okviru oddaje Pista!, bo na spore- du film Otok zakladov — (RAI 1, pe- tek, ob 16.50)
--	--	---	---	--

CANALE 5 8.30 Nanizanki: Alice, 8.55 Flo, 9.20 Una famiglia americana 10.15 Nadaljevanka: Gene- ral Hospital 11.00 Kvizi: Facciamo un a- fare, 11.30 Tuttinfa- miglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nadaljevanke: Sentie- ri, 14.25 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo 16.15 Nanizanki: Alice in 16.45 Hazzard 17.30 Mladinski kviz: Dop- pio slalom 18.00 Nanizanka: L'albero delle mele 18.30 Kviz: C'est la vie 19.00 Nanizanka: I Jefferson 19.30 Kviz: Zig Zag, vodita S. Mondaini in R. Via- nello 20.30 Nagradna oddaja: Pentatlon, vodi Mike Bongiorno 23.00 Aktualnosti: Protago- nisti, vodi G. Bocca 23.30 Film: La forza può at- tendere (kom., 1968, r. J. Huston, i. J. Hurt, P. Franklin)	ITALIA 1 8.30 Nanizanke: Gli oroi di Hogan, 8.55 Sanford & Son, 9.20 La casa nella prateria, 10.10 Wonder	TELEPADOVA 13.00 Risanka: Voltron, 13.30 Gigi la trottola 14.00 Nadaljevanke: Anche	TELEFRIULI 12.30 Nanizanka: La grande barriera 13.00 Oddaja o medicini 14.30 Risanki: Lamù in 15.00 Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Dokumentarna oddaja 20.30 Kviz: Giochi in fami- glia 22.15 Nanizanka 22.45 Sejem: Si o no 1.00 Dnevnik	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	RADIO TRST A 8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00, Kratka poročila; 8.15 Koledar- ček; 8.10 Almanah: Od Milj do Devina (ponovitev); 9.00 Glasbeni mozaik; 10.00 S koncertnega in opernega re- pertoarja; 11.30—13.00 Pisani listi: Po- ljudno čtivo, Sestanek ob 12. uri, Lah- ka glasba; 13.20 Slovenska popevka; 14.10 Čas in prostor: Gledališka lep- ljenka Minuta tišine za vse, kar se tra- gično prepleta (Marij Cuk); 16.00 Zbornik: Na goriškem valu; 16.30 Glas harmonike; 17.00 Mi in glasba: revija Primorska poje; 18.00 Četrtekova sreča- nja: 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 18.30 Glasbena priloga.	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30 Poročila; 5.00—8.00 Jutranji spored; 8.05 Posebna oddaja: Očka, kaj je to delo?; 9.05 Praznična glasbena matineja; 11.05 Matineja lah- kih not; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Z našimi opernimi pev- ci; 14.45 Naš gost; 15.00 Mednarodna parada pihalnih godb; 15.45 Zabavna glasba in obvestila; 16.00 Prvomajski vrtljak; 17.00 Posebna oddaja; 18.00 Za rdeči nagelj; 18.15 Koncert; 19.00 Ra- dijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otro- ci; 19.45 Minute z ansambлом A la car- te; 20.00 Četrtekov večer domačih pes- mi in napevov; 21.05 Literarni večer: Ljudje brez orožja; 21.45 Lepe melodi-
---	---	---	--	--	---	---

jutrišnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 10.30 Nadaljevanka: Eleonora (3. del) 11.30 Nanizanka: Pronto avvocato - Incendio doloso 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Zabavni spored: Pronto... chi gi- oca?, vodi Enrica Bonaccorti 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute... 14.00 Pronto... chi gioca? (2. del) 14.15 Zabavna oddaja: Pista!, vodi Maurizio Nichetti, vmes film L'i- sola del tesoro (pust., ZDA 1934, r. V. Fleming, i. J. Cooper, W. Beery, O. Kruger) 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Pista! (2. del) 18.30 Aktualnosti: Italia sera 19.40 Almanah jutrišnjega dne 19.55 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Film: 10 secondi per fuggire (dram., ZDA 1974, r. T. Gries, i. C. Bronson, R. Duvall, J. Huston, J. Ireland) 22.05 Dnevnik 22.15 Dokumentarna oddaja: Off Li- mits 23.15 Velike razstave: La Ca' d'oro 23.45 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 11.00 Razstava Futurismo e futurismi 11.55 Zabavni spored: Cordialmente, vodi Enza Sampò 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik. C'è da salvare 13.30 Nadaljevanka: Capitol 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska odd.: Tandem, vmes aktualnosti in igra Super G 15.15 Kviz: Il tiro mancino 16.00 Informativna oddaja: I grandi della storia 16.30 Otroška oddaja: Pane e marmel- lata, vmes risanka Scooby Doo 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.40 Turist. tednik: Sereno variabile 18.20 Dnevnik - večerni šport 18.40 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.40 Meteo 2 - vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.10 Nogomet - Finalno srečanje za pokal prvakov 22.00 Dnevnik - večerne vesti 22.10 Nanizanka: Squadriglia top se- cret - Destinazione Vietnam 23.00 Aktualna oddaja: Moda 23.50 Dnevnik - nočne vesti 24.00 Film: Godot (dram., Fr. 1958, r. Y. Allégret)	RAI 3 12.15 Dokumentarna oddaja: 4 volte 20 anni 12.45 Nadaljevanka: Puccini (5. del) 14.00 Tečaj ruščine in francoščine 15.00 Glasbena oddaja: Voglia di mu- sica 16.00 Dokumentarna oddaja: Cineteca archeologia 16.30 Informativna oddaja: 1947: la scelta democratica italiana 17.00 Glasb. odd.: L'orecchiochio 17.45 Mednarodno tekmovanje v konj- skih dirkah 19.00 Dnevnik 19.10 Deželne vesti 19.35 Dokumentarna oddaja: Luntané a Napoli (1. del) 20.05 Informativna oddaja: L'uomo nello spazio 20.30 Drama: Enrico IV. (W. Shake- speare - 2. del) — V drugem delu Shakespeareovega Henrika IV. se komični elementi preple- tajo z dogajanjem na bojem po- lju. Izstopa lik igralca Anthonyja Quayleja, ki še naprej »slepari ženske, pravico in može«. 23.10 Dnevnik 23.45 Torino magica (2. del)	RTV Ljubljana 9.00 Poročila 9.05 Predstava Lutkovnega gledališ- ča Ljubljana: Zvezdica zaspanka 10.15 Otroški musical: Maček Muri 11.05 Francoski dokumentarni film: Divje in lepe 12.30 Poročila 13.45 Rezerviran čas 14.45 Otroški spored. Risana nadalje- vanka: Beli delfin (5. del) 15.00 Nadaljevanka: Merlin (13. del) 15.25 Dokumentarna oddaja: Zagorski blues 16.10 Poročila 16.15 Naša pesem - Maribor '86 16.45 Dokumentarna oddaja: Tito od blizu (2. del) 17.15 Film: Južnjak (ZDA 1945, r. J. Re- noir, i. Z. Scott, B. Fiels, J. Carol Niash, B. Bondi) 18.45 Risanka 19.00 Danes. Prvomajski nagrajenci 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.00 Dokumentarna serija: Avtomani- ja - Zaskočena prestava (8. del) 20.30 Nanizanka: Bergerac (3. del) 21.30 Film: Idealni par (ZDA 1979, r. R. Altman) 23.20 Dnevnik	TV Koper 14.15 TV novice 14.25 Nanizanka: Uboga Klara 15.10 Film: Kapetan Leši 16.50 Otroški spored 18.55 TV novice 19.00 Odprta meja Današnja oddajo bodo posvetili istr- skemu kulturnemu izročilu z nasto- pom folklorne skupine "Šavrinke" iz Ravna. 19.30 TVD Stičiče 19.50 Odprti prostor 20.30 Nadaljevanka: Verdi (6. del) 22.00 TVD Vse danes 22.15 Dokumentarec: Časovni stroj 23.00 Nogomet: Pokal prvakov V rubriki Moda po TV 2 bo tudi na- stop igralka Sophie Marceau
---	---	--	--	---

CANALE 5 10.15 Nadaljevanka: Gene- ral Hospital 11.00 Kvizi: Facciamo un a- fare, 11.30 Tuttinfa- miglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nadaljevanke: Sentie- ri, 14.25 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo 16.15 Nanizanki: Alice in 16.45 Hazzard 17.30 Mladinski kviz: Dop- pio slalom 18.00 Nanizanka: Zero in condotta 18.30 Kviz: C'est la vie, vodi Marco Columbro 19.00 Nanizanka: I Jefferson 19.30 Kviz: Zig Zag 20.30 Nadalj.: Dynasty 21.30 Nanizanka: Hotel 22.30 Zabavni spored: Mau- rizio Costanzo Show 0.30 Film: La cagna (kom., 1972, r. M. Ferreri, i. M. Mastroianni, C. Dene- vue)	ITALIA 1 8.30 Nanizanke 13.20 Kviz: Help! vodijo Fabrizia Carminati in I	TELEPADOVA 14.00 Nadaljevanki: Inna- morarsi in 15.00 An- drea Celeste 16.00 TV film 16.30 Risanke: Calvin, Peli- ne Story, Candy Can- dy, Mask, Voltron 19.00 Nanizanka: Mork e Mindy 20.00 Risanka: Transformers 20.30 Film: Signore e signori (kom., 1966, r. P. Ger-	TELEFRIULI 12.30 Nanizanka: La grande barriera 13.00 Medicinska oddaja 13.30 Nadaljevanka: Senori- ta Andrea 14.30 Risanki: Lamù in 15.00 Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Akt.: Regione verde 19.15 Speciale regione 19.30 Nadaljevanka: Senori- ta Andrea 20.30 Informativna oddaja 21.30 Nanizanka: California Fever 22.15 Dnevnik 22.45 Nanizanka: Arrivano le spose 24.00 Novice iz sveta	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 —8.00 Dobro jutro po naše: Koledar- ček; 7.40 Pravljica, narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Na goriškem valu (ponovitev); 8.40 Glasbeni moza- ik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30—13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo, Sestanek ob 12. uri, Lahka glasba; 13.20 Zborovska glasba - Glasbena priloga; 14.10 Povejmo v živo; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Iz zakladnice pri- povedništva. Nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: Letošnja revija Pri- morska poje; 18.00 Kulturni dogodki.	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30—8.00 Jutranji spored; 8.05 Posebna oddaja za otroke; 8.35 Pomladansko kolo; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Posebna oddaja; 11.05 S pesmijo po svetu; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; zvoki; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Ama- terski zbori tekmujejo; 14.30 Internaci- onalni pop cocktail; 15.45 Zabavna glasba in obvestila; 16.00 Vrtljak že- lja; 17.00 Posebna oddaja; 18.00 Vsa ze- mlja bo z nami zapela; 18.15 Gremo v kino.
---	--	--	---	--	--	--

Stara gesla se obrabljajo, novih pa ni. . .

»Prvomajski« pogledi mladih na delo: od ravnodušnosti do brezposelnosti

Na videz se tradicija ponavlja iz leta v leto, polna vere, misli, prepričanja: čez noč se po strehah, gričih in zvonikih pojavijo rdeče zastave, prodajalke nageljniov se sprehajajo po tržajskih ulicah, moški in ženske najrazličnejših starosti, se na vaseh zbirajo ob zvokih godbe ali hitijo proti mestnemu zbirališču na trgu Pestalozzi. In nato še pozdravi, gesla, zadnji tek proti Gondonijevemu trgu ter občutki, najrazličnejši, med katerimi izstopata rahla, neopredeljena, vendar jasna otožnost in dvom.

Taka je podoba prvega maja v srcu marsikaterih izmed nas. Taka je podoba prvega maja, ki ostaja živa v spominu že čela desetletja, ki je za povprečnega gledalca vedno enaka in ponavljajoča se, ki pa vendar prinaša iz leta v leto nove spremembe in odraža novo stvarnost: leto za letom je prvomajska povorka po tržajskih ulicah samo za majhno, neslišno noto tišja in počasnejša, leto za letom je v njenih vrstah vedno več tistih mladih, ki pa so kljub temu, da zlogujejo stara gesla, nositelji novega drugečnega in v marsičem bolj črnoglednega pogleda na mestno delovno in družbeno stvarnost.

Na eni strani stoji dolga, predolga vrsta brezposelnih mladih delavcev, na drugi strani, njim nasproti, a v marsičem podobne, stojijo tiste skupine mladih, ki so še pred leti navdušeno verjele, da prinaša delo zadoščenje, osebno uresničitev, možnost za polnopravno vključitev v družbene izbire ter za ustvarjalno življenje. Ti mladi so še pred leti naivno upali, da bodo glede na svoje želje, nagnjenja in sposobnosti svoj poklic in delovno mesto lahko vsaj delno izbirali. Podobno kot prva skupina, so postali žrtve prežeče brezposelnosti, ki pesti naše mesto, in splošne hude gospodarske krize: lahko rečemo, da so imeli nekoliko večsreče, ker jim je delo zagotovilo ekonomsko neodvisnost in možnost, da svoje težnje uresničujejo ob prostem času.

In prav v vrstah teh dveh velikih skupin, ki se kljub vsemu zbirata na prvomajski povorki, stopa velika, nepremagljivo razočaranje. V njih se zbirajo mladi tja od osemnajstega do tridesetega leta, stopajo v složnih vrstah, a molčijo: družbi tiho očitajo to, da jim je že od predšolske dobe namenila premalo posluha, preveč pa je bilo napak in očitkov ter premalo konkretne podpore.

Kaj pravzaprav pomeni mlademu človeku prvomajska povorka? Med delavci, med tistimi, ki so že 16. aprila stopili na ulice za obrambo delovnih mest in pokrajinskega gospodarstva, lahko zberemo nekaj odgovorov, ki izražajo vero in delno tudi optimizem: pomeni našo prisotnost, možnost, da spregovorimo o skupnih problemih, da opozorimo mesto, kaj se dogaja, da sprostim napetost, ki je v nas, da najdemo nekaj vere, pa čeprav je to samo jutro polno gesel in besed, ki tonejo v pozabo. Mnogi, predvsem študentje in brezposelni, pa tudi veliko mladih, ki

ravnodušno gledajo na svoje delovno mesto, družbeno realnost pa sprejemajo dokaj pasivno in vdano, trdijo drugače: ta dan nima posebnega pomena, zame je praznik in kot vsak drugi praznik je dobrodošel, prepričana sem, da iz leta v leto izgublja svoj pomen, na povorko pridem, predvsem, da srečam prijatelje, da se potem kam skupaj odpeljemo, saj je trenutkov za družabnost med mladimi še tako malo.

Kaj pa menijo o delu? Predvsem pasivnost, ravnodušnost, z zavestjo, da je treba delati, če hočeš v kino, »ravnaš« avto, da imaš dovolj denarja za polnopravno vključitev v »klapo«, da hodiš v gore, si privoščiš jamarsko opremo ali kakaj in tako v prostem času pozabiš na enolične ure v uradu ali tovarni. Na eni strani stoji torej delo, z njim pasivnost in ravnodušnost, na

drugi strani pa prosti čas, ki ga poročeni, predvsem delavci, pa tudi veliko število starejših intelektualcev, posvečajo družini, druga manj številna skupina, predvsem iz vrst uradnikov, in mladih zaposlenih v odvisnih poklicih, pa stremi za tem, da v okviru prostega časa išče zabavo, razvija konjičke, zanimanja, šport in predvsem stik z naravo.

Kaj pa zahteva po drugačni, boljši delovni stvarnosti? Upanja ter predvsem volje, da bi kaj storili, je med mladimi malo večje razočaranje. Čeprav so nezadovoljni z delom, ne upajo v boljše, tudi sami ne znajo nakazati, kateri naj bi bili manj odtujajoči, alternativni poklici. Mnogi bi radi drugačno službo, a nimajo dovolj moči in poguma, da bi se lotili novih oblik dela.

Pogovor s sociologom Gabrielejem Marucellijem

O mladostniku, ki noče odraščati in o mizarju, ki je postal manager

»Pred dnevi sem nekje nad Opčinami srečal tri mlade avtostopiste, ki so me prosili, če jih lahko zapeljem do Trsta. Vprašal sem jih, od kod so, pa so mi podali svojo zgodbo: bili so člani zadruga za čiščenje uradov in javnih prostorov, delali so tri ure na dan in to v kraju — pri Fernetičih — kamor peljejo le redki avtobusi. Za delo, ki jim ni nudilo nobenega zadoščenja, so prejeli nekaj manj kot pol milijona mesečno. In upanje na bodočnost? Niso bili zelo optimisti, kazalo je, kot da ne verjamejo, da bo kdaj bolje, bili pa so pripravljeni sprejeti katerokoli delo, tudi če bi bilo popolnoma nasprotno njihovim zanimanjem, le da bi z višjo plačo postali samostojni. Bili so v tleh, razumeli so se med seboj in kazalo je, da je družabni, socialni moment, edino, kar jim še daje moči.« Tako je sociolog Gabriele Marucelli, ki je zaposlen v občinskem javnem zavetišču »Gaspere Gozzi« in ki se ukvarja tudi z vključevanjem problematične in izobčene mladine v družbeno in delovno stvarnost, pričel pogovor o mladinski brezposelnosti ter o odnosu mladih do dela.

Vprašali smo ga, kako to, da ima mladina tako pasiven in črnogled odnos do dela: »Krivde vsekakor bi ne pripisoval mladim, ker je to zgrešeno,« je dejal. »Veliko mladih sem srečal, ki so si želeli, da bi dobro delali, ki so na začetku iskali v delu vrednote in zadoščenje, a so pozneje obupali in to ne po lastni, a predvsem po družbeni krivdi. Mislim, da pomeni dandanes brezposelnost drugačnost, predvsem v dobi, ko »moraš« imeti denar, da se lahko zabavaš ter da si v vseh pogledih enak drugim. Mladi so dandanes drugačni kot pred dvajsetimi leti: minila je doba hippyevstva, komun in iskanja alternativnih poti. Želijo si lastno hišo — lepo hišo, stalno delo — po možnosti državno delo, ki lahko nudi največja jamstva, želijo si kulturnih dobrin, kina, gledališča, hočejo avto, motor, lahko bi rekli, da hočejo gotovost, oziroma denar. Pravzaprav pa so mladi žrtve velike negotovosti, strahu, ki jih je rodila družba sama.«

Mladi iščejo torej predvsem varnost, gotovost in niso več vajeni tveganja. »Res je,« je poudaril sociolog Marucelli. »Navedem lahko primer prijatelja, ki je iskal skupino mladih, katerim bi zaupal manjšo tiskarno ter jo upeljal v neodvisni poklic tiskarja. Na razpolago so bili stroji, tiskarna, človek, ki bi jih strokovno pripravil, vendar — prijatelj ni našel nikogar, ki bi se hotel kosati s to izkušnjo. Zakaj se mladi bojijo? Mislim, da dandanes mlad človek zelo počasi dorašča in se navaja sprejemati nase odgovornosti, četudi je na nekaterih področjih, kot pri športu ali pri študiju že zelo

mlad prisiljen v agonistično, selektivno tekmo. V bistvu pa je mladostnik, ki živi v normalni, srednje premožni družini, še dolgo let otrok, kar se tiče odgovornosti, kot so delo, stanovanje in samostojnost.

Z druge strani mislim, da je vzrok temu dejstvo, da v ta študij še sami ne verjamejo: šolo zanje večkrat izbere družina, fakulteta pa je daleč od stvarnosti in inteligenten mlad človek se prav dobro zaveda, da mu študij ne bo nudil skoraj nobenih izkušenj in skoraj nobene delovne možnosti.« Dr. Marucellija smo vprašali, kaj misli o tem, da mladi bežijo pred odgovornostjo in iščejo tako delo, kjer bi bili čimbolj kriti. »Službe, kjer bi mlad človek dejansko lahko pokazal svoje sposobnosti, svoj jaz in se tako uresničil, dejansko ni,« je odgovoril. »Človeštvo je v veliki eksistencialni krizi in ta kriza je zajela tudi delo. Nekoč si lahko postal mizar in zgradil mizo, kmet in zoral polje, to kar si naredil je bilo v celoti šed tvojega znanja in bil si ustvarjalen. Dandanes človeka na delu ni več, nadomestila ga je figura managerja, ki ni povezana z naravno logiko in naravo.

»Kaj pa z mladimi, ki so tako rekoč »drugačni«, ki imajo težave v vključevanju, zaradi kritične mladosti, ali zaradi drugih dejavnikov?« nas je zanimalo.

»Ti mladi so pripravljeni sprejeti katerokoli delo, ki pa na žalost v Trstu ne obstaja. Težaska dela namreč v našem mestu opravlja delovna sila iz Jugoslavije in Furlanije, ki je veliko cenejša in zato konkurenčna. Ekonomski položaj Trsta bi lahko primerjali s položajem na Jugu. Tudi če na področju dograditve ali prinesejo kaj novega, gre zaslužek in glavni denarni tok takoj spet iz Trsta v druga italijanska mesta. Vzemimo primer sinhrotrona ali centrale na premog, ki naj bi jo zgradila družba ENEL. Čeprav bosta objekta nastala v Trstu, je pri nas le malo specializirane mlade delovne sile, pa tudi malo takih izvedencev, ki bi se lahko zaposlili v enem ali drugem centru. Računati je, da bo v obeh primerih 80% delovne sile prišlo iz drugih italijanskih mest ali iz tujine.«

O položaju prizadetih in problematičnih mladincev, ki nimajo prave družine, je Marucelli še marsikaj povedal. »Predvsem,« je podčrtal, »mora delo v njihovem primeru, pa tudi v primeru tako imenovanih »normalnih« ljudi, postati pravo sredstvo k ohranitvi in obrambi zdravstvenega ravnotežja. Za mladega, ki ni nikoli imel družine, pa pomenita delo in delovna skupnost tudi važen socialni moment. Prav zato ni čudno, da si taki mladi želijo vključitve v zadruga, v poljedelstvo ali v večje obrtniške delavnice.

Iz analize Slorija med maturanti

Negotovost in pasivno čakanje značilna za mlado generacijo

Slovenski Raziskovalni Inštitut v Trstu se že več let ukvarja z anketiranjem maturantov ter s pregledom zaposlovanja in izbire študija slovenske mladine. Za to raziskovalno področje je odgovoren ekonomist Branko Jazbec, kateremu trenutno pomaga študentka Ingrid Vignini. Obiskali smo ju na delu, da bi izvedeli, kaj misli slovenska mladina o delovni stvarnosti, kakšna je dejanska gospodarska podoba in kakšna je med našo manjšino stopnja brezposelnosti.

»Položaj mladega človeka v našem mestu,« je povedal ekonomist Branko Jazbec, »je seveda tesno povezan z vsedravnim stanjem. Vsekakor doživljajo mladi po vsej Italiji močno breme brezposelnosti, po drugi strani, pa se po vsem državnem teritoriju viša starostna meja, do katere je mlad

fant ali dekle ekonomsko odvisen od družine, bodisi zaradi študija, bodisi zaradi neaktivnosti. V Trstu in to glede na hudo krizo, ki pesti mestno ekonomijo, je pri mladih beležiti še večjo negotovost, skoraj neobojnost. Težnja mladih po delu, ki bi jim nudilo socialno varnost je povezana s strukturo Trsta in je enako razširjena tako med italijansko, kot med slovensko mladino. »V drugih krajih Italije, ki sploh niso tako oddaljeni, je pri mladih v veliki meri prisotna podjetniška žila ter pripravljenost na tveganje. Ni treba, da gledamo tu na Milan ali Bologna, dovolj je, da pomislimo, kako je v sosednji Furlaniji. Če je med mladimi prisotna pripravljenost na tveganje in nove delovne izkušnje, lahko tudi celotna družba v tem neugodnem trenutku lažje kljubuje problemu brezposelnosti.«

Dr. Jazbeca smo vprašali, kaj misli o reševanju tega problema in koliko se strinja s tistimi, ki trdijo, da med Slovenci brezposelnosti ni. »Pri izračunih zadnje raziskave« je povedal, »ki se je zaključila točno pred letom dni, smo ugotovili, da je bil v sedemdesetih letih problem brezposelnosti med Slovenci le malo občuten, medtem ko je sedaj resnica bistveno drugačna. Brezposelnost vidno narašča tudi med slovensko mladino in mislim, da do konca tega stoletja problema ne bomo utegnili rešiti. Opaziti je npr., da se mladi nekaterih zahtevnejših, tradicionalnih poklicev, kot je na primer gostinstvo, bojijo in izogibajo. Mladi se namreč bojijo odgovornosti in hočejo prosti čas.

V razgovoru z dr. Jazbecem smo ugotovili tudi, da Slovenci vsaj na videz doživljajo brezposelnost nekoliko drugače od italijanskih soletnikov. V prvi vrsti je treba ugotoviti, da je v Trstu veliko zadrug in delovnih skupin, ki skrbijo za delovno vključevanje prizadetih in emarginiranih. Zanimivo bi bilo ugotoviti, koliko je v njih slovenske mladine in koliko te mladine doživlja psihološke krize zaradi negotovosti in strahu, ki jih povzroča brezposelnost. »Vsekakor, moramo poudariti, da išče mlad človek predvsem če je v krizi, skupnost, družbo sebi enakih, ki bi mu lahko nudila zavetje in oporo,« je pripomnil dr. Jazbec. »Ne glede kaj lahko slednji nudijo, ima slovenski mladinec na razpolago številna društva, organizacije in vaško skupnost, italijanski soletniki pa so se vse prevečkrat prepuščeni skrajni osamljenosti in emarginiranosti, ki jih lahko pripelje do zmedenosti in psihološkega padca.« »Vsekakor je treba poudariti,« je dodala Ingrid Vignini, »da si slovenska mladina večkrat sploh ne upa priznati, da jo teži brezposelnost, da s tem problemom celo ni seznanjena ali se ga izogiba, kot otrok velikega črnega moža. Predvsem ugotavljam, tako na podlagi so delovanja pri Inštitutu, kot na osnovi osebnih izkušenj, da se mladina boji novih, svobodnih poklicev, da si želi predvsem varnega zaledja, ki ga lahko nudita državna služba in gotov denar.

Barikade so prazne. Zanimanje se je s politike prevesilo na zasebno življenje

1968 - 1986: simetrije in različnosti v očeh študentov

Študijska doba postaja v zadnjem času vedno daljša, univerzitetno obdobje, za katerega sicer zakon predvideva štiri do šest let študija se večkrat zavleče tja do deset, dvajset let, večkrat študent sploh ne doseže diplome, temveč skuša preko univerzitetnega življenja predvsem reševati svoje negotovosti in strah pred vključitvijo v delovni svet. Univerza mu nudi možnost vključitve v kolikor toliko homogeno skupino sebi enakih, nudi mu možnost, da razvija svoja zanimanja, raziskuje in razpravlja o vprašanih in predmetih, ki ga zanimajo, obenem pa ga šudi vsaj navidezno opravičuje, da od družine še naprej zahteva ali enostavno sprejme denarno podporo, nego in hrano.

Z ene strani je to nedvomno odraz neke vrste večjega blagostanja, saj je vedno več tistih družin, tudi delavskih, ki si lahko privoščijo, da otroka, oziroma mladince denarno podpirajo tja do petindvajsetega, tridesetega leta. Z druge strani pa je to odraz družbene krize, razkola med šolskim sistemom in družbeno stvarnostjo ter predvsem odklona mladih do delovne stvarnosti, katere se po eni strani bojijo, po drugi pa je ne sprejmejo in večkrat tudi ne poznajo njenih pravil. V razgovoru smo se obrnili na skupino treh slovenskih univerzitetnih študentk, ki so sicer vpisane na filozofsko fakulteto, studirajo v skupini, v knjižnici in študijskih prostorih nove univerze, ter se občasno tudi ukvarjajo s poučevanjem ali drugim nestalnim delom, ki ga nudi »črno« tržišče.

Ko smo se vključili v razgovor z mladimi študentkami, nam je Makri Milič, ki je sicer vpisana na filozofijo, v imenu vseh pojasnila, da smo se verjetno obrnili na napačne osebe, kajti tako ona kot kolegice, so samo indirektno seznanjene

s problemom brezposelnosti ter z delovno stvarnostjo, kajti študentke živijo v nekem »limbu« v čisto svojem svetu, ki nima še stikov z realnim življenjem delovnega človeka.

»V primeru, da študij zaključiš, ali nenadoma opustiš,« je dodala Mirta Čok, ki je vpisana na zgodovinsko fakulteto v Trstu, »izgubiš tudi že itak nesigurno ekonomsko podlago, ki ti jo nudijo starši in tedaj se znajdeš na trnovi poti iskanja zaposlitve, ki ti vzame ogromno energije. Še huje je, če moreš sprejeti tako imenovana nestalna »črna dela«, ki te popolnoma izčrpajo, ne nudiš pa gotovosti in zadoščenja.«

»Seveda je povsem odvisno, kako je mlad človek vzgojen, kakšen je njegov značaj,« je poudarila Makri. »Prepričana sem, da bi sama, kljub težavam in črni grožnji brezposelnosti, če bi se namreč nekoliko potrudila, prej ali slej vendar dobila zaposlitev. V Trstu res primanjkuje delovnih mest, mislim pa, da postaja brezposelnost včasih tudi izgovor in psihoza.«

Zanimalo nas je, kaj trem študentkam delo konkretno pomeni, mnenja pa so si bila precej ločena. »Zame je delo vsekakor vrednota,« je poudarila Makri, »predvsem tista vrednota, ki človeka ločuje od živali.«

Tudi Giuliana Sosič je še prepričana, da v delu najdemo vrednoto, predvsem, oziroma samo takrat, ko služi posamezniku in družbi. Navezala se je na problem brezposelnosti in povedala primer, ki ga je sama doživela v razgovoru s kolegom na šoli: »Začasno sem poučevala filozofijo na učiteljski in kolegu zaupala, da me poučevanje tega predmeta močno zanima, moti pa me, da v ta katedra povezana s poučevanjem zgodovine, za katero se ne čutim dovolj pripravljena. Odgovoril mi je, naj torej polovico ur poučujem

filozofijo, drugo polovico pa opravljam delo čistilke. Sama sem mu odvrnila, da bi bila na to prav rada pristala, saj je delo čistilke enakovredno drugim poklicem, povrh pa potrebno in torej družbeno koristno. Mislim, da je napačno, če človek išče delo, ki »ne žali« njegove izobrazbene stopnje ter druge vrste zaposlitve zaničuje in se jih izogiba.«

Drugačnega mnenja je bila Mirta, ki je poudarila, da zanjo delo ni več vrednota, temveč samo sredstvo, da doseže, kar si želi. »Mladina se ne upira več strukturam kot leta '68,« je dodala Mirta, ker je razumela, da mora te strukture sprejeti, čeprav se zaveda, da vodijo v alienacijo. Proti družbeni in osebni alienaciji se je treba namreč boriti znotraj struktur samih, čeprav se mladi dobro zavedajo, da jih v širšem, družbenem okviru ne bomo menjali.«

»Kakšen pa naj bo potem cilj tega boja znotraj zgrešenih družbenih struktur,« smo vprašali.

»Ta boj mora potekati predvsem na osebni ravni,« je odgovorila Mirta. Izboljšati moramo svoje življenjske razmere in svoje družbene odnose. To lahko poteka tako, da se človek giblje znotraj širšega ali ožjega kroga prijateljev, s katerimi ima skupne interese. Ta krog pa postane njegovo okolje, družba, v okviru katere si mora vsak posameznik najprej zagotoviti notranje ravnotežje in zadovoljstvo.«

Ko smo študente vprašali, kakšne cilje si postavljajo za bodočnost, so pred delom podčrtale uresničitev uravnovešene in uspešne družinske enote, ki je lahko uresničljiva v obliki poroke ali sožitja in v kateri naj bi imela za oba partnerja velik pomen vzgoja otrok.

»Dobri odnosi v družini, uspešna življenjska vez, pomeni tudi uspeh v življenju, tudi biti mati

je zame enakovredno delo,« je poudarila Makri. »Po letu '68, ko so bili odpravljeni spolni predsodki in je ženska postala enakopravna moškega, je sama tudi izgubila ženskost, vzgoja otrok pa je postala postransko, nepomembno družbeno opravilo. Posledice tega so vidne ravno na otrokih, ki sedaj obiskujejo osnovno ali srednjo šolo.«

»Če sta mož in žena osem ur zdoma,« je poudarila Giuliana, »ni časa za vzgojo otrok, ki so prepuščeni drugim, ki si niti ne morejo ustvariti pojma, kaj naj bi bil družinski krog. Starši ne prenašajo več na svoje otroke bogato bero življenjskih izkušenj, kot se to dogaja v primitivnih družbah in prav to je vzrok nezaupanja, družinske in družbene krize, pa tudi mladoletniškega prestopništva.«

Pogovor smo zaključili z vprašanjem, zakaj mlad človek išče predvsem zaposlitev v državnih službah, zakaj izgublja podjetnost in ustvarjalnost.

»Mlad človek rabi gotovost, ki je nima,« je poudarila Giuliana, »skrbi ga, ali bo imel denar ali ne, zato išče katerokoli državno delo, ki bi mu nudilo gotovost. To seveda ni povsem pozitivno.

Mirta je k njenemu odgovoru še dodala: »Mislim, da je tega predvsem kriv kraj, v katerem živimo. Trst namreč ni mesto, ki bi nudilo veliko možnosti ali originalnih spodbud, podjetništvo je tu skoraj nemogoče. Dovolj je da pomislimo, da tu ni posebnih šol, kot v Parizu, Milanu, da tu ne boš uspel z grafiko, z reklamno umetnostjo ali z drugimi novimi poklici. Če bi živele v Parizu, bi bili verjetno tudi naši načrti drugačni.«

»Res je,« je poudarila Giuliana. »Tudi naš študij, bi ne bil tako omejevalen. Če v Trstu študiraš filozofijo, se lahko usmeriš samo v poučevanje, v drugih mestih pa ni tako.«

Stran pripravila
SUZI PERTOT

Zapis o škvadrističnem napadu v slovenski občini

[illegible]

Trieste, 18 dicembre 1922.-
 No. 4/350 Gab.
 - On. Regia Prefettura- Gabinetto -
 Comando Divisione Intera G.R.R.
 Comando Divisione Guardia P.S.
 Commissari P.S. III-V-VI-VII-VIII-VI
 Comando Squadra omile - T r i e s t e -

 Dovranno essere varate in officina fino a nuovo arrivo
 le tabelle di cui si è occupato nell'ordine di servizio l'ed. No. 4/334,
 nonché il nucleo del G. R. 39. P. S. a tutela della p. del serinale
 ed il rinforzo speciale di G. R. R. alle Stazioni del P. n. Franco per
 la nota vigilanza.
 Balidoro e di donattini alla Mazzarotte dovranno essere costi-
 tuite le seguenti m. e rve:
 Carabinieri reali: 30 uomini nel palazzo della Prefettura
 40 uomini a S. egnoli
 30 uomini in via 14 ottobre
 40 uomini a Rozzoli.
 Nella giornata di domani avranno luogo le seguenti riunioni
 meritavoli al speciale via 14 via:
 a) O r e 8 ant. - addetta alla segreteria fascista in via 14 ottobre e per
mandati in delegazione a S. egnoli (vedi ordinanza di
servizio a parte)
 b) O r e 9.30 - Consiglio dei regolatori fascisti della guerra al
 e altro fascismo in via degli Artisti
 Il Comando Divisione Guardia P. S. provvederà per la ora
 e precisa di domani al trovinio 40 uomini con i trombattieri nell'atrio
 dello stabile di via d'Arbore 45, a disposizione del Commissario Rav.
 Balidoro che assisterà al servizio e la forza a comando di
 s. egnoli.
 c) O r e 10: via S. Maurizio 16, assemblea degli iscritti alla Lega

- 1) Primorski dnevnik z dne 2.3. (biografija Jožeta PERTOTA)
- 2) Edinost z dne 24.9.1921
- 3) Drž. arhiv v Trstu; civilni komisariat za Julijsko Benečijo 1919-23 št. 126
- 4) Delo z dne 4.5.1922
- 5) Drž. arhiv v Trstu; Gener. civilni komisariat za Jul. Benečijo 1919-23 št. 127
- 6) Delo z dne 1.2.1923
- 7) Učiteljski list z dne 1.12.1923
- 8) Iz družinskega arhiva V. Tenceta
- 9) Edinost z dne 25.7.1926
- 10) Delo z dne 19.6.1925
- 11) Milica Kacin-Wohinz: Narodnoobrambno gibanje Slovencev na Primorskem v letih 1921-28/2 str. 464
- 12) Primorski dnevnik z dne 21.11.85 (Zgodovina delavskega gibanja nabrežinskih kamnoolmov/8)
- 13) Slavko Prot — pričevanje.

tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

Zjutraj v Tržiču, popoldne v Števerjanu

Današnja prvomajska praznovanja v znaku sindikalne enotnosti

Pozitivna je vest iz sindikalnih vrst, da bo letošnja proslava 1. maja, delavskega praznika, pri nas na Goriškem spet enotna. Za razliko od Trsta in Vidma, kjer bodo posamezne sindikalne zveze iz raznoraznih razlogov počastile mednarodni praznik dela ločeno, bo pri nas manifestacija enotna, tako kot v Pordenonu in še marsikje v državi.

Sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL so se domenile, da priredijo danes v Tržiču enotni sprevoz z enotnim govorom na osrednjem Trgu Republike. Zborovanje bo ob 10.30 na trgu. Sprevoz, v katerem bodo sodelovali delavci, kmetje, politiki, bo krenil s križišča pri Anconetti uro prej. Na shodu bodo udeležence pozdravili zastopniki raznih združenj, med temi tudi sindikata iz Nove Gorice. Pozdrav zborovalcem je poslala tudi Slovenska kulturno gospodarska zveza.

Popoldne bodo delavci včlanjeni v CISL imeli ljudsko veselico v Moraru.

Na jugoslovanski strani, v Opatjem selu, bo popoldne že tradicionalno srečanje delavcev. Govoril bo podpredsednik jugoslovanske zvezne vlade Janez Zemljarič.

Zborovanje bo danes ob 9.20 tudi

v Doberdobu. Še prej bo domača godba obšla vas.

V Števerjanu bo danes tradicionalna prvomajska manifestacija, ki je združena tudi s proslavo osvoboditve naših krajev v letu 1945. Ob 16. uri bosta Igor Komel ter Silvino Poletto govorila pred spomenikom padlih na Trgu Svobode. Zatem bo ljudska veselica v Dvoru. Tam bo igrala godba, nastopila bo folklorna skupina iz Koprivnega. Zvečer bo ples. Praznovanja v Števerjanu se bodo nadaljevala v nedeljo s pohodom iz Števerjana v Gonjače ter s popoldanskim kulturnim sporedom. Odprta je tudi razstava tipičnih briških vin.

V Rupi se nadaljuje praznik frtalje. Ob 15.30 nastopi dramska skupina iz Štandreža, priložnostni govor bo imel novinar Saša Martelanc. Zvečer je na sporedu ples.

Kot vsako leto ob tem času so se včeraj na goriškem županstvu srečali zastopniki enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL z goriškim županom in odborniki. Na predvečer 1. maja je župan Scarano, v zdravici sindikalistom povedal, da smo na pragu izboljšanja v gospodarstvu. Izrazil je željo, da bi se čimprej pričel izvajati paket za Trst in Gorico. S tem

bi imeli boljše pogoje za razvoj goriške industrije in vsega drugega gospodarstva. Zastopnik enotne sindikalne zveze Vittorio Brancati je dejal, da je sindikat mnenja, da je treba priti do korenite spremembe statusa goriške proste cone. Izrazil je tudi željo, da bi čimprej usposobili kazermete, kjer bi morala biti urejena obrtna cona. Brancati je še povedal, da vlada veliko nezadovoljstvo med zdravstvenimi delavci, in v zvezi s tem napovedal splošno stavko na Goriškem v tem mesecu.

Davčne prijave

Na goriškem županstvu bodo jutri, 2. maja, pričeli razdeljevati obrazce za letošnje davčno prijavo, ki zapade 31. maja. V davčnem uradu županstva, v pritličju občinske stavbe, bodo razdeljevali obrazce 740/86 in 740-S/86 ter vse druge priloge. Prav tako od jutri v isti pisarni že sprejemajo prijave o lani ustvarjenem dohodku. Pisarna je odprta ob delavnikih od 9. do 12. ure.

Spremembe in dopolnila v urbanistični ureditvi Sovodenj

Ob koncu lanskega leta so deželni organi dokončno potrdili varianto št. 6 splošnega regulacijskega načrta sovedenjske občine. Te dni pa je občinski svet v Sovodnjah ponovno razpravljal o urbanističnem instrumentu in soglasno odobril novo varianto.

V bistvu gre za nekakšno dopolnilo, oziroma točno tolmačenje člena št. 29 izvršilnih norm variante št. 6, je na zadnji seji, v obrazložitvi predloga povedal odbornik za urbanistiko Klemes.

V zadnji varianti so bile namreč uvedene precejšnje novosti, zlasti kar zadeva možnost dozidave k že obstoječim zgradbam. Sprejeta je bila izjemna norma, po kateri imajo lastniki obstoječih stavb možnost, da zaprosijo za dozidavo stanovanjskih prostorov, kopalnic, garaže ali drugih prostorov do največ 150 kubičnih metrov prostornine. Ta izjemna norma velja skoraj za vsa zazidalna območja označena v regulacijskem načrtu.

Težave (in dvomi) so se pojavili ob tolmačenju terminov, od kdaj naj omenjena norma velja. Prvotno besedilo člena št. 29 izvršilnih norm dopušča namreč različno tolmačenje. Dobesedno vzeto, bi občina lahko odobrila dozidave le lastnikom stavb, ki so bile že dograjene, ali za katere je bilo gradbeno dovoljenje izstavljeno do uvedbe splošnega regulacijskega načrta (leta 1971). Po predhodnem posvetovanju s pristojnimi funkcionarji deželnega odborništvaja za prostorsko načrtovanje, pa je povsem utemeljena

bolj široka interpretacija: rok, ki ga je treba upoštevati je 31. 10. 1979, ko je bila uvedena splošna varianta št. 4, ki je občinski regulacijski načrt uskladila z določili splošnega deželnega urbanističnega načrta in seveda, v mnogem s spremenila začetno usmeritev glede prostorskega načrtovanja v sovodenjski občini.

V tem smislu je bil tudi na zadnji seji občinskega sveta popravljen člen št. 29 izvršilnih norm. Predlog je bil odobren soglasno. Na seji, ki jo je vodil župan Vid Primožič, so razpravljali še o nekaterih drugih vprašanih s področja urbanistike, oziroma javnih del. O tem bomo poročali v prihodnjih dneh.

čestitke

V soboto sta stopila na novo življenjsko pot MAJDA in JANKO iz Dola. Obilo sreče v zakonskem stanju jima želijo kolegi KD Kras iz Dola-Poljan.

Mirošič obiskal Doberdob

V sredo popoldne je obiskal občino Doberdob jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič. V spremstvu namestnice Vlaste Valencić-Pelikan, se je konzul najprej zadržal na občini, kjer ga je sprejel župan Mario Lavrenčič, ob prisotnosti odbornikov in zastopnikov Liste občinske enotnosti in Slovenske skupnosti. Uvodoma je župan podal gostoma nekaj podrobnih informacij o ekonomsko-kulturnem življenju občine. Visoka gosta sta se posebno zanimala za razvoj šolstva in vprašanje ureditve naravnega bogastva ob kraških jezerih. Osebo je Mirošič naglasil svojo zainteresiranost za globalni zaščitni zakon, za dvostranske stike obmejnih občin, tako slovenskega kot italijanske govorečega naroda ter za vključevanje mladih v proces mednarodnega sožitja. Po krajšem družabnem razgovoru na Poljanah, sta se gosta poslovila z voščilom, da se bodo v bodoče tako srečanja še ponavljala.

KZE odobrila proračun 1986 Odložena reforma zdravstva

Po žgocnih polemikah v prejšnjih mesecih je v vodstvu goriške KZE nastopil čas premisleka in konfrontacije med različnimi stališči glede ureditve zdravstva v pokrajini, ki med drugim predvideva zaprtje bolnišnic v Gradežu in Krmini. Predsinočnjim je skupščina na predlog KD in PSI z glasovi večine, ob vzdržanju PRI in PSDI, ki sta tako dali znak pripravljenosti na razgovorjanje, ter ob nasprotovanju KPI odločila tri točke dnevnega reda: med temi je bil odstop članov upravnega odbora KZE in zdravstveni načrt.

Glasovanje o odložitvi odstopa, ki je bila že več sej na dnevnem redu, in je posledica dosedanjih nesoglasij glede preustroja zdravstva, je privedla do ostrega nastopa komunistov, ki so takoj po glasovanju iz protesta zapustili dvorano. Na isti seji je namreč bila na dnevnem redu tudi odločitev o proračunu za leto 1986 in Salomoni je v imenu KPI dejal, da ni mogoče sprejeti tega sklepa, ki po-

gojuje delovanje ustanove, dokler se ne razčisti vprašanje ostavke in politične večine, ki bo vodila KZE. Prav tako so komunisti nasprotovali odložitvi razprave o zdravstvenem načrtu in so predlagali resolucijo za njegovo takojšnjo zavrnitev.

Po njihovem odhodu je večina sprejela predlog o odložitvi vprašanja, o katerem se bo KZE v prihodnjih mesecih posvetovala s prizadetimi krajevnimi upravami in družbenimi silami. Gradeški župan Zanetti je bil s tem v zvezi dokaj polemičen in je nasul kup ostrih očitkov na račun deželne uprave zaradi njenega sklepa, ki da kaže namensko voljo po zaprtju gradeške bolnišnice.

Z glasovi večine so nato odobrili proračun, ki je zaenkrat le formalnega značaja. Dejanske postavke so namreč take, da bi ob pomanjkanju dodatnih sredstev morala KZE že v začetku avgusta prekiniti z vsako dejavnostjo in zapreti bolnišnice. To zato, ker še ni prišlo do dokončne razdelitve vseh sredstev iz vsedržavnega sklada za zdravstvo, do tedaj pa mora KZE odšteti od letošnjih sredstev nekaj več kot 18 milijard deficitov iz lanskega poslovanja. To pomeni, da medtem ko so lani potrosili skupno 140 milijard lir, jih imajo letos na razpolago le nekaj čez sto. KZE bi morala poslovati tako, da v primerjavi z lanskimi izdatki prihrani 28 odstotkov stroškov, kar pa je nemogoče in bodo zato morali počakati na dodatna sredstva in spremembo proračuna.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. Don Bosco 157, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Sant'Antonio, Ul. Romana, tel. 40497

Kulturno društvo Briški grič

PRVOMAJSKO SLAVJE V ŠTEVERJANU

Danes ob 16. uri na Trgu svobode: govora I. Komela (SKGZ) in S. Poletta (VZPI); nastop godbe na pihala iz Cerkna.

Ob 17. uri Na Dvoru: nastop godbe na pihala iz Cerkna, folklorne skupine iz Koprivnega in narodnozabavnega ansambla Veseli znanci.

Sobota, 3. maja, Na Dvoru: PLES.

Nedelja, 4. maja, ob 9. uri Na Dvoru:

7. spominski pohod Števerjan - Gonjače

Vpisovanje uro pred startom.

Ob 17. uri Na Dvoru: nastop skupine iz Nove Gorice z latinsko-ameriškimi plesi; zvečer ples in prosta zabava.

Vse dni bo odprta razstava briških vin.

Deželne podpore dijakom in gojencem dijaških domov

Na osnovi deželnega zakona o pravicah do študija bo goriška pokrajinska uprava podelila stipendije in druge oblike denarnih prispevkov za šolsko leto 1985-86. Za denarno pomoč lahko zaprosijo dijaki višjih srednjih šol, tudi če nimajo bivališča v goriški pokrajini, pod pogojem, da so zaslužni in so v težavnem ekonomskem položaju ter imajo dodatne stroške zaradi obiskovanja šole izven domačega kraja, vendar v vsakem primeru v goriški pokrajini.

Za prispevke lahko zaprosijo tudi dijaki višjih srednjih šol z bivališčem v pokrajini, ki zaradi izbrane študijske smeri obiskujejo šolo kakršne ni v naši deželi. Prošnje lahko predstavijo dijaki državnih oziroma drugih šol, ki so tem izenačene.

Obrazci so na razpolago na sedežu pokrajinske uprave (Korzo Italia 5), kjer v uradu za šolstvo dajejo vse potrebne informacije. Rok za predstavitev prošnje zapade 31. maja.

Prav tako na osnovi zakona o pravicah do študija so predvideni tudi prispevki za dijake, ki so gostje zavodov, dijaških domov in podobnih ustanov ali privatnih družin v goriški pokrajini. V tem primeru lahko zaprosijo za podporo učencij osnovnih ter dijaki vseh srednjih in višjih šol. Prav tako so podpore na razpolago tudi dijakom iz goriške pokrajine, ki so gostje zavodov ali domov v drugih deželah, kjer obiskujejo šolo kakršne posebne smeri. Tudi v tem primeru zapade rok za predstavitev prošnje 31. maja, obrazci in informacije pa so na razpolago na sedežu pokrajinske uprave v Gorici.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo vabi člane in prijatelje na organizirano in množično udeležbo na nedeljskem pohodu Števerjan - Gonjače. Prijave eno uro pred odhodom na startu.

kino

Gorica

VERDI 15.30—22.00 »Mask, dietro la maschera«, v sodelovanju s Kinoteatletjem.

CORSO 15.30—21.30 »La mia Africa«. VITTORIA 15.00—22.00 »Porno club 66«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 »Nel fantastico mondo di Oz«.

COMUNALE Zaprti (Jutri koncert Beethovne glasbe - 20.30).

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 17.00—21.30 »Ginger e Fred«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Karate Kid«. 20.00 »Ljubzen v ogledalu«.

DESKLE Zaprti.

POGREBI

Jutri v Gorici ob 9.30 Bernardina Gorjan iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 11. uri Sonja Kozman por. Škerk iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ivanu in na glavno pokopališče.

† Včeraj nas je zapustila naša predraga

Sonja Kozman por. Škerk

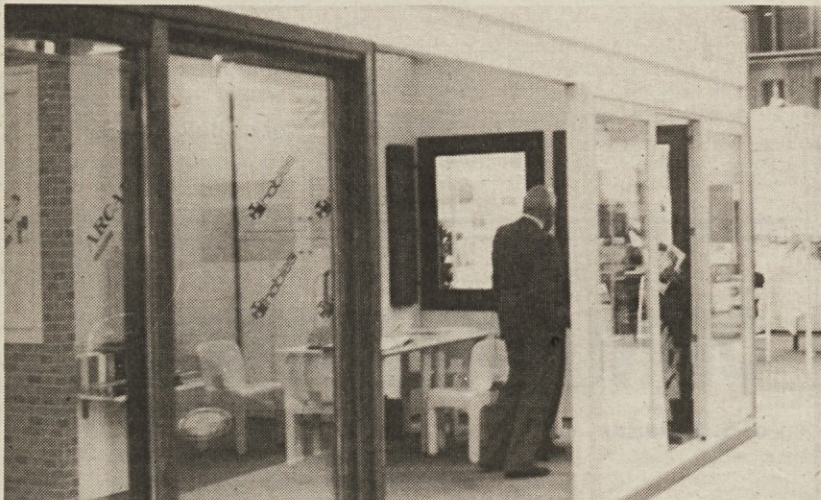
Pogreb bo v petek, 2. maja, ob 11. uri, iz mrliške veže goriške splošne bolnišnice v cerkev sv. Ivana.

Žalujoči: mož, hčerka, vnuk in vsi njeni.

Gorica, 1. maja 1986

Upravni svet in uslužbenci Kmečke banke v Gorici izrekajo iskreno sožalje bivšemu sodelavcu Zoru Škerku in družini ob izgubi drage žene Sonje.

Veliko ljudi na Espomegu

Prireditelji so zadovoljni z obiskom na letošnjem Espomegu. Še bolj so zadovoljni razstavljalci, saj nam je marsikdo povedal, da se obiskovalci zanimajo za tam razstavljene izdelke. Kot smo že imeli priložnost povedati, je letošnji videz v razstavnih paviljonih lepši od lanskega. Čeprav ni ves prostor do kraja izkoriščen ni več na sejmšči tiste vsakdanje in cenene šare, kakršno smo videli v prejšnjih letih. Danes popoldne, ob 18.30, bo zabavna prireditelj z znanim speakerjem, igralcem, pevcem Gigijem Sabanijem. Na letošnjem Espomegu razstavljajo tudi številni slovenski obrtniki.

Na naši sliki so okna in vrata, izdelek beneške tovarne Hobles, ki jih pri nas prodaja tvrdka Arcadia iz Krmina.

KANADSKI NOVINARJI OKUSILI BRIŠKA VINA

Večja skupina kanadskih novinarjev je bila v teh dneh na obisku naše dežele. K nam je prišla predvsem v okviru sodelovanja med Furlanijo in Kanado. Obiskali so precej industrijskih in obrtnih podjetij, ki imajo poslovne stike s Kanado.

Novinarji so prišli tudi na Goriško. Tu so si ogledali nekatera večja kmečka posestva in vinske kleti na območju Brd. Spremljali so jih funkcionarji goriške trgovinske zbornice. Seveda so tu pa tam pokušali

vino in tudi druge tipične jedi naših krajev. Član odbora trgovinske zbornice Ivano Blason je poudaril, da je naše vino dobro, odlično, da se ni bati, da bi bilo slabo, kot se dogaja z nekaterimi drugimi italijanskimi vini.

Kanadski gostje so seveda to ugotovili in obljubili, da bodo vse to reklamizirali v kanadskem časopisu.

Problem prodaje vina je dandanes bolj kot kdajkoli aktualen. Na italijanskem tržišču se tukajšnja tipična vina še kar prodajajo. Zelo težko pa je prodati vino v tujino. Zaradi tega so zelo dobrodošle vinske razstave, ki jih je kar več v naših krajih. V teh dneh je razstava briških vin v Števerjanu. V enoteki La Serenissima v Gradišču ob Soči imajo razstavo vin iz vse dežele Noè d'oro. Od jutri do nedelje bodo večerje gastronomskih specialitet iz Emilije, seveda združene z našimi vini. V Buttriu pa bo v teh dneh deželna razstava vin. Večerje bodo v tamkajšnjem tipičnem lokalu pripravljali najbolj znani furlanski gostinci.

PRAZNIK FRTALJE

v Rupi

Danes ob 15.30 nastop dramske skupine iz Štandreža z veseligrig Barilonova poroka:

slavnostni govor Saše Martelanca;

ob 18. uri ples ob zvokih ansambla Prijatelji.

Franjo Francič

MORSKA VILA

Nekega dne se je deček Jan sprehajal ob morju. Bilo je jutro, valovi so bili visoki. Za vsakim valom je ostajala čipkasta pena, ki se je prekrasno lesketala. Deček Jan se je spomnil pravljice o morski peni.

Prav rad se je ob jutrih potikal po skalnatih stezih, po ploščatem kamenju, ki je bilo razmetano sem in tja. Opazoval je rožnate meduze, njihove lovke, obrobljene z vijolčnim robom. Kdaj pa kdaj se je sklonil in pobral zanimivo školjko ali ploščat kamen, da je naredil zabijco. Nejevoljen je brcal smeti, polivinil dil zabijco. Nejevoljen je brcal smeti, polivinil dil zabijco. Nejevoljen je brcal smeti, polivinil dil zabijco.

Na koncu zaliva je sedel na veliko skalo in si z rokama podprl glavo. Zatopil se je v razmišljanje.

Ko bom velik, si kupim potapljaško obleko in čoln. Z njim se odpeljem daleč stran od obale. Potopim se na dno, med koralne grebene, med živopisane ribe. Tam bom srečal morske konjičke, školjke vseh vrst, morda celo školjko bisernico. Videl bom hobotnice, delfine, ribe žagarice. Če se bom potopil dovolj globoko, bom videl tudi morsko vilo.

Ta naj bi bila po pripovedovanju otožna, lepa deklica. Pomagal ji bom, da se spet vrne na kopno.

Tako je razmišljal tisto jutro deček Jan. Vrgel je trnek v morje. Kar tako, bolj iz navade.

Z občudovanjem je strmел v sončno kroglo, ki se je počasi dvigala nad obzorje.

Kje je tisti kraj, kjer se morje in nebo dotikata, je pomislil in vzhihnil.

Še dobro ni pomislil, ko se je vrstica zatresla. Potegnil je ribo na suho. Vendar to ni bila navadna riba, bila je čudežna riba.

— Spusti me fantič, pa ti izpolnim tri želje, je spregovorila.

— Res? ji je deček Jan začudeno odgovoril.

— Prav res.

— No, moja prva želja je, da bi zginile vse smeti, umazanija in navlaka, ki je na obali.

Kot bi mignil, je bila obala spet čista.

— Moja druga želja je, da bi imel čoln in potapljaško obleko.

Še predno se je obrnil, ga je čakal čoln in v njem čisto nova potapljaška obleka.

Ob tretji želji je močno razmišljal.

— Rad bi videl morsko vilo.

Morje se je vzvalovilo in v plitvino je priplavala morska vila.

— Klical si me, deček Jan, de dejala.

— Da, tako me zanima, da mi poveš, kako je v tvoji deželi.

— Prav rada, deček Jan. V naši podvodni deželi vlada strah in trepet. Od nekje se je priklatil morski pes. Vse ribe so se poskrile, še školjke, meduze in morski konjički so se preplašili, nekam poskrili. Školjka bisernica se je zaprla, nobene svetlobe ni več v našem svetu, je žalostno pripovedovala morska vila.

— Oh, ko bi lahko pomagal, je rekel deček Jan.

— Saj bi lahko. Zdaj imaš čoln in potapljaško obleko.

— Saj res.

Ravno tedaj pa je dečka Jana zagledal njegov oče, ribič Stipe. Zmeraj čepi na tej skali in tuhta, je pomislil skrbni oče.

— Hej, Jan, pridi na pomol, barba šime je ujel morskega psa. Očetov glas je predramil Jana iz sanjskih prividov. Obala je bila spet umazana, čoln in potapljaška obleka sta zginita, tudi morske vile ni bilo nikjer več.

Deček Jan je hitro zvil vrstico in zaklical očetu:

— Mar res; pravega morskega psa.

— Pridi, pa boš videl.

Deček Jan in oče sta se prišla za roko in se odpravila proti pomolu.

Tatjana Rojc

KAVARNA V ULICI BATTISTI

Sedim v kotu ob vhodu in opazujem stari Trst ob kamnitih mizicah, ki sreba kavo, živi v iluziji stare Avstrije in strogo opazuje redke mlade obraze v kavarni. Sovraži jih, ker se neusmiljeno stara. Groteskne podobe skrite za stranmi iz časnika. Pogovori lebdi v cigaret-nem dimu: vedno isti se ponavljajo vsak dan. Ogromen prostor, prav nič dolgočasen v svojih medeninstih obešalnikih: kontrast z nesmiselom neonskih luči.

Za velikimi okni dežuje: sivina jutra v marcu, ki noče še prinesiti pomladi.

Rožljanje žličk in klepet, v katerem se izgublja besede in misli. Nekateri znani obrazi se potapljajo med sivino starega Trsta. Škripanje parketa pod koraki vljudnega, že nekoliko vsiljivega natakarja.

Zaprepadeno ugotavljam, da tu ni prostora za smeh, niti za življenje: tiste noči v Tommasu, moji kavarni na nabrežju, v njeni razpadajoči dekadenci; Carlo s svojimi dovtipi, s svojo prodorno inteligenco, s svojo furlansko dobro in odprtoostjo zanimivemu, novemu, drugačnemu: življenju.

Mimohod tujih obrazov, ki so od noči do noči postajali vse bolj znani in na koncu že prijateljski v najbolj razburkanem zadnjem brezskrbnem poletju...

Morje s svojim motnim bleskom preko zapanega Trsta na pomolih: srce je živelo in uživalo v pisani družini ob kozarcu vina, neskončnih debatah in smehu.

Pokoncertni spomini, presenetljiva srečanja, skrivnostni pogledi v polmraku zguljenih stolov in prašnih šip. In vendar stimulantno obdobje za vse, ki smo ga doživljali. Uživali smo vsak trenutek in vedeli, da je naša simbioza enkratna in neponovljiva.

Prisluhnem pogovoru nasproti mene: Tomizza o Stanku Vuku in Mladoporočencih iz Ulice Rossetti. Kavarna v trenutku zaživi. Poslušam in se nasmejem. V trenutku sem vsa tom-masejevska... Tomizza o utesnjenosti Trsta in natakara, ki me vidi zakopano med popisane liste, mi prebrisano mežika. Srebam kavo in poslušam...

Stari Trst je izginil v dež na Ulici Battisti. Vse je postalo svetlo, kakor da je pomlad že tu.

BOGOMILI: PESEM S KRASA

Lirika lesa, živa materija, duh po razoranem polju in ljudska pesem: Nabrežina s svojimi pevcin v Sergij Radović, vse to v mojem prvem srečanju z Bogomilo. Obrt v svojem najbolj plemenitem pomenu: človek in materija, prvina, med njima samo srce, pesem lesa med skalami in bori, in duša, ki se je razbohotala.

Silhueta gre v nebo elegantna kakor bilka, in vendar močna. Želja po Lepem, po Absolutnem združuje tiste, ki si upajo izpovedati

se: simboli, ki so zakoreninjeni v nas in narava, vsa v popju in v metuljih — občutljivost srca v nasprotju s trdoto kraške skale.

Moji ljudje z obrazom, razoranim od stoletij, z brentami, polnimi slanega mošta, z morjem, ki se razbiva ob skale pod pašni. In ti bori!

Pravprazapraz samo nekaj v tem Krasu, med rdečo zemljo, med parino avgustovskega poldneva in razburkano nočjo, samo nekaj: samo hrepenenje...

Nova knjiga Marjana Tomšiča ŠAVRINKE Vabilo

Matična knjižnica je v sodelovanju z ZKO Izola organizirala predstavitev nove knjige pisatelja Marjana Tomšiča - Šavrinke. Na predstavitvi v izolskem Kulturnem domu so o pisateljevem delu spregovorili Branko Gradišnik, Neva Zajc, Jože Hočevar in Rožana Grbac. Ob tej priložnosti so v čitalnici knjižnice odprli razstavo skulptur akademskega kiparja Jožeta Pohlana.

Pisatelj Marjan Tomšič se je izolskemu občinstvu prvič predstavil z istrsko tematiko že leta 1983, ko so predstavili knjigo njegovih istranskih magičnih zgodb Olive in sol (Lipa 1983).

Že tedaj je pisatelj napovedal svojo novo knjigo, ki je sedaj pred nami. M. Tomšič meni, da je rdeča nit njegovega pisateljevanja magija: vse tisto, kar meji na magično — magično je pač širok pojem. Pobude za pisanje svojih zgodb je našel v svojem 15-letnem pedagoškem delu v podeželskih šolah, v Marežigah in v Slovenskem Gradišču. Njegovo pisateljevanje pomeni podzavesten beg pred (samo)morilsko civilizacijo, beg v kraje, kjer se je še ohranil arhaični magični svet, kjer so ljudje še verjeli in verovali. Industrija je na Istro v preteklem obdobju, kar nekako pozabila. Žal pa zadnja leta kot strup prenika tudi v te kraje. Lonček je pristavila še televizija in tako se je nezustavljivi razkroj nekdanjih vrednot pričel tudi v istrskem zaledju.

Branko Gradišnik je ocenil Šavrinke kot najbolj zlahtno delo »magičnega realizma« (če si sposodimo termin, s katerim označujejo pisanje nobelovca G. G. Márqueza). Večlik del Tomšičevega delovanja je namenjen mentorskemu delu z otroki, zapisovanju istranskega izročila in pa raziskavam bele in črne magije, ki še vedno preveča duha Šavrinov in odreja mrmravi tok njihovega prastarega in večno novega žitja. Povsem normalno je, da si zastavimo vprašanje — kdo so in kaj so pomenile Šavrinke, ki jih v svoji pesniški zbirki opeva Alojz Kocjančič (Šavrinke pesmi, Ljubljana 1962) oziroma katerim je Marjan Tomšič posvetil svojo knjigo.

Živa ljudska govorica ni ustvarila enotnega, skupnega imena za pokrajino slovenske Obale. Pre-

vladovala so le označbe po mestih Koper, Izola in Piran. Zgodovinar Rutar pa že govori o »Šavrinah«, ki prebivajo v porečju Dragonje in Rižane od Koprca do Pirana, mimo Pomjana, Kušeda in Movraža, tja do Rakitovca. Jezikoslovec Ramovš je označil kot »šavrinsko« govorico prebivalcev v vsem porečju Dragonje ter v višavju okrog Pregare in Gradina. Prebivalci celotnega tega področja govoré izključno slovensko. Zaradi podobnosti z goriškimi, brkinskimi in vipavskimi Brdi, se je uveljavilo pokrajinsko ime Šavrinska brda. Enako primeroma se zdi tudi Istrska brda. Čeprav Šavrinska brda mejijo na Kras, se vseeno očitno razlikujejo od kraškega sosedsstva.

Kras, kakor njegovo nadaljevanje v Slavniku in Čičih, se vzdiguje nad Šavrinskimi brdi s strmim robom od tržaške Vejne, mimo Soserba, Črnege kala, Podpeči in Movraža, do Črnic v bužeški kotlini. Ta strmi rob predstavlja po zaporedne terase, podobne mogočnim skalnatim stopnjam s prepadnimi pobočji. Z njih vidimo sledove starih gradov. Tudi politična krajevna meja med benečanskim in avstrijskim gospodarstvom se je opirala na ta strmi rob. Šavrinska brda segajo z znatnimi vzpetinami tik do obale. V nižjem, severozahodnem področju, so kakor lep vrt in sadovnjak, kakor čudovita svojevrsna terasna vrtna pokrajina.

Življenje Šavrin — žena mučnic, kot jih pogostoma imenujejo je bilo razpeto med Istro in Trstom, medtem ko je bila domača vas zanje le križišče njihovih brezkončnih popotovanj. Alojz Kocjančič je zelo iskreno in doživeto opisal življenje žena in deklet iz Kubeda in okolice, ki so hodile v »Istro«, tj. v hrvaško Istro. »To so bile zares poštene potnice, prave tekačice, ker se jim je zmeraj mudilo, tako da so bolj tekale kot hodile. Skozi leta in leta, tudi skozi več desetletij so tedensko opravile okrog 46 ur hoje. In sicer: 12 ur iz Kubeda do Pazina ali Poreča, kjer so prespale. Ves naslednji dan (drugi 12 ur) so obredle vse okoliške vasi, koder so nakupovale jajca in perutnino. Kjer jih je zajela noč, so spet prespale v Istri.

Tretji dan so svoje bogastvo skrbno preštele, si

zapomnile komu in koliko so ostale dolžne ali tudi kdo je njim ostal dolžan. V več plasti sena ali slame so zložile jajca v bisage ali v plenir za na glavno. Tedaj so še »obaštale« svoje osliče, nanje z neskončno obzirnostjo položile bisage z jajci, piščance povezale za noge ter jih zložile v koš ali pa v plenir, se poslovile od svojih hrvaških gostiteljev ter vse skupaj krenile proti domu. Čakalo jih je spet 12 ur hoje.

Prav tako zanimiva je bila tudi njihova pot v Trst in nazaj. Po vrnitvi iz hrvaške Istre so si Šavrinke lahko privoščile le nekaj ur spanja v postelji pod domačim krovom. Opolnoči so že vse vstale in se pripravljale za na pot. Z nepogrešljivim osličem ali vsaj s plenirjem na glavi so v gruči odšle proti Trstu. Pot jih je vodila na Četnaro (Spodnji Črni kal), v Gabrovico, Osp, Mačkolje, k Domju in dalje v Trst. Pot iz Bubeda v Trst je trajala polnih pet ur. Šavrinke, ki so jih imenovali »jajčarice« so v Trstu imele svoj »plac od jajce« (sedaj »Pri zlati Materi božji«, zaradi tovrstnega pozlačenega kipa). Osliče so zgnale v hleve, ki jih takrat v bližini ni manjkalo, same pa so obsedele za bisagami in plenirji.

Tržaškim gospem so tako prodajale sveža jajca, piščance, kokoši, purane, domačega zajca ali kaj drugega z njiv in vrtov. Ko so vse razprodale, je bilo treba stopiti še v razne trgovine in nakupiti vse, kar so jim naročale istrske Bepine, Katine, Fumice, Anice in vse ostale tetice od Pazina do Buzeta, od Poreča do Oprtija. Ko so uredile vse svoje opravke so se Šavrinke ponavadi okrepčale v gostilni zadnje kategorije, ki so jim včasih rekli »hetola«. Tu so za pol lire dobile kos kruha in krožnik okusne mineštre, nato pa so kmalu morale spet osedlati osliče, založiti plenirje na glavo in se obrniti proti domu...

To je bilo le nekaj utrinkov iz življenja Šavrinke — življenja, ki je kot reka, teče in se nikoli ne zaustavi. Prav to življenje, ki se neprestano obnavlja, kljubuje času in želi preživeti, je poskušal s povsem osebno interpretacijo ponazoriti pisatelj Marjan Tomšič, ki je z romanom Šavrinke dosegel svoj ustvarjalni vrh.

SLAVKO GABERC

kulturene beležke - kulturene beležke - kulturene beležke

V torek, 6. maja, bo gostoval v lju-bljanski Drami ansambel Teatra Stabile iz Trsta. Uprizorili bodo Goldonijevo komedijo »Grobijani« v režiji Francesca Macedonia. Sceno in kostume je zasnoval Sergio d'Osmo.

V okviru literarnega festivala »Koroška vigred« bosta pesnika Erich Fried in Andrej Kokot na posebnem literarnem večeru brala iz svojih del, in sicer 2. maja ob 19.30 v Slomškovem domu v Celovcu. Marjan Srienec bo bral nekatere pesmi Ericha Frieda, ki jih je v slovenščino prevedel Andrej Kokot, slišati pa bo tudi pesmi, ki jih

je Fried posvetil manjšinski problematiki na Koroškem.

Prejšnji teden je bila na knjižnem sejmu v Buenos Airesu tudi tudi promocija antologije sodobne slovenske poezije, ki jo je pripravil Ciril Zlobec, izšla pa je pri založbi Literatura Americana Reunida s sedežem v Madridu in Concepciuu v Čilu. Antologija vsebuje kakih 120 pesmi, prevedenih v španščino. Prevoze je oskrbel Juan Octavio Prenz. Dogodek je bil dovolj odmeven, saj so na radiu namenili antologiji dve oddaji, založnik pa je Zlobcu ponudil, da mu izda samostojno zbirko pesmi. Z Zvezo argentinskih pisateljev pa je Zlobec v

imenu Zveze pisateljev Jugoslavije sklenil poseben sporazum o sodelovanju.

V antologiji je zastopanih kar 33 avtorjev vseh smeri in generacij od Kocbeka do Marka Pavčka.

Posebna komisija zgodovinarjev (večina koroških Slovencev) je v ponedeljek v Celovcu predstavila knjigo Zgodovina koroških Slovencev od 1918 do danes (z upoštevanjem vseslovenske zgodovine). Knjiga je namenjena predvsem dijakom 8. razreda Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu, vendar jo bo založnica, Mohorjeva družba, ponudila tudi v prosto prodajo.

Zagrebački transporti

OUR
MEDNARODNA
SPEDICIJA IN TRANSPORT

66210 SEŽANA
Tel. 003867/72-311

Vsem delovnim kolektivom
čestitamo ob 1. maju!

Berite

Novi
Matajur

Odbojka: žensko svetovno prvenstvo B skupine

Tudi Italija med favoriti

Jutri se bo v Rimu pričelo žensko odbojgarsko svetovno prvenstvo skupine B, ki je podobno kot nedavni moški turnir v Atenah veljavno tudi kot kvalifikacija za nastop na svetovnem prvenstvu skupine A, ki bo septembra na Češkoslovaškem. Pravico do nastopa na Češkem si bodo v Rimu priborile prve tri uvrščene šesterke.

Kvalifikacijski skupini sta tako sestavljeni:

SKUPINA A: Italija, Egipt, Tajvan, Bolgarija in Poljska.

SKUPINA B: Avstralija, ZRN, Nižozemska, Nova Zelandija, Madžarska in Venezuela.

V prvi skupini so med kandidati za prvi dve mesti, ki omogočata na-

stop v krogu za uvrstitve od 1. do 4. mesta, tri ekipe, med temi je tudi Italija. Za varovanje kitajskega trenerja Quinxia Pu, ki je še do lani vodil le mladinsko vrsto, so veliko volj nevarne Bolgarke kot Poljakinje, ostali dve šesterki pa nista tako nevarni. Glede na to, da bodo podajalica Benellijeva in tovarišice nastopile pred svojimi gledalci, pa so sposobne premagati vse nasprotnike.

V skupini B bo boj omejen le na drugo mesto, ker so Madžarke nesporne favoritinje za osvojitev prvega mesta. Za drugo stopničko se bodo tako potegovala vse boljše Nižozemke in ZRN. Za Avstralijo, Novo Zelandijo in Venezuelo bo nastop v Rimu samo lepa priložnost, da

si naberejo nekaj več mednarodnih izkušenj.

Italijanska ženska odbojka stoji torej pred zelo pomembno preizkušnjo. Od Italijank vsi pričakujejo, da bodo osvojile eno prvih treh mest, s čimer bi se še za korak približale svetovnemu vrhu, na katerem trdno stojijo igralki LR Kitajske. Ogrodje italijanske ekipe sestavljajo odbojkarice Theodore iz Ravenne, večkratne državne prvakinje in evropske podprvakinje v pokalu prvakov, Kitajski trener in njegova pomočnica Giacobbe in Reale so izbrali le izkušene igralki, med katerimi je od mladink, ki so nastopile na lanskem svetovnem mladinskem prvenstvu, le Zambellijeva iz Ravenne. (G.F.)

andrej žagar o jadranskih tekmah

Kako od +12 na -20

V nedeljo smo doživeli najhujši letošnji poraz na domačem igrišču. Ekipa Ecocementi iz Ferrare nas je premagala kar z 20 točkami razlike, s 107:87. Spet je na dlani, da je tudi to

pot odpovedala obramba. Prvih 15 minut prvega polčasa je kazalo vse drugače, kot pa se je končalo. Gostje so sicer povedli s 6:2, a smo prevzeli vodstvo in v 15. minuti vodili celo z 12 točkami prednosti (43:31). Ker si je Zarotti v 17. min. prvega dela nabral 4 osebne napake, Raubar pa do 6. min. že tudi 3, smo se ob še vedno poškodovanem Čuku znašli v zelo kočljivi situaciji z visokimi igralci. Igra v obrambi se je bistveno poslabšala in tudi v napadu smo precej grešili, ker so nas gostje izrinili izpod koša. Tako smo do polčasa dosegli le še 7 točk, prejeli pa smo jih 22 in Ferrare je ob polčasu vodila 53:50.

Že tradicionalno slabo smo začeli drugi del, gostje so povedli z 9:0 in razlika je narasla kar na 12 točk. Do 8. min. drugega dela smo jo sicer zmanjšali na 7 točk: 64:71, nato pa spet prejeli kopico točk iz prostih metov, tako da so gostje v 13. min. d.p. vodili že s 86:68. Vsi poskusi, da bi kaj spremenili, so bili zaman in končnih 107:87 za Ferraro je boleč poraz na domačih tleh.

Kako lahko pride do take spremembe rezultata, iz +12 na -20 je precej težko logično pojasniti, pa bom vseeno poskušal. V obdobju, ko smo bili v vodstvu od 5 do 10 točk, so igralci Ferrare dokaj slabo izvajali proste mete. Zgrešili so jih kar 11, od tega tudi dvakrat prvi met na bonus. Ta element so v nadaljevanju bistveno popravili in do konca tekme zgrešili samo še pet prostih metov. Ko je v 17. min. s 4 osebnimi napakami odšel na klopo naš do takrat najboljši skakalec v obrambi Zarotti, smo izgubili skok, saj se razen Marka Bana ostali visoki

igralci niso preveč izkazali v skoku. Tako smo veliko košev dobili iz druge akcije, precej celo po zgrešenem prostem metu. Ob slabem skoku smo izgubili tudi protinapad, ki nam je tudi prinesel vodstvo 12 točk, na postavljeno obrambo pa smo bili preveč neprecizni in statični brez prave udarne moči pod samim nasprotnikovim košem. Ob velikem številu osebnih napak pa smo bili več kot običajno primorani igrati cono, ki so jo gostje zelo uspešno razbijali z meti od daleč, razmerje trojk je 6:2 v korist gostujoče ekipe. S preureditvijo rezultata je Ferrari zelo zrasla motivacija, kajti tekma je bila zanje zelo pomembna. Vrnila se jim je samozavest, ki pa je pri nas počasi upadala, bolj kot se je tekma bližala koncu.

Do konca prvenstva še enkrat gostujemo v Bergamu in v zadnjem kolu igramo doma s Padovo. Prva tekma s Celano v Trstu se je končala 75:70 v našo korist, imela pa je zelo nenavaden potek. Po vodstvu gostov v 6. min. prvega dela kar z 20:6 smo prešli na obrambo mož - moža in že v 13. min. izenačili na 22:22, nato smo ob polčasu vodili z 11 točkami razlike, jih v drugem polčasu še povečali na 48:32 in smatrali tekmo za končano. Tada Celana se je prebudila, celo povedla s 60:59. V končnici smo z dobro obrambo in uspešnimi prostimi meti spet povedli in zaslužno zmagali. Ekipa Celane se je branila s cono 2-1-2 in mož - moža obrambo, s tem da je consko obrambo prevladovala. Zelo nevaren je njihov center Cortinovič, ki igra velikokrat v situacijah 1:1. Poleg tega imajo zelo agilnega posta, ki je zlasti nevaren v utekanju pod koš. Zunanji igralci so bili precej bolj uspešni proti conski obrambi, kot pa proti mož - moža. Celotna ekipa pa je pokazala veliko volje, saj tudi ob našem visokem vodstvu niso popustili. Na vsak način nas čaka težka tekma z izenačenim nasprotnikom, ki se tudi na lestevici nahaja v naši neposredni bližini, tako da bi eventualna zmaga pomenila pravzaprav dvojne točke in seveda bomo skušali to zmago tudi doseči.

Šah pri ZSŠDI

V petek bo ob 19.00 v Gregorčičevi dvorani v Trstu redni mesečni šahovski hitropotezni turnir, ki ga prireja šahovska komisija pri ZSŠDI. Prejšnji turnir, ki je bil 5. aprila, sta osvojila Danilo Ukmar in Drago Bajc, na tretje mesto pa se je uvrstil Drago Antončič.

Na vse te turnirje so vabljeni vsi zamejski šahisti, neodvisno od starosti ali šahovskega znanja. Vabljeni so tudi goriški šahisti, ki se teh turnirjev udeležujejo le občasno.

Z naslednjim turnirjem, ki bo predvidoma v petek, 6. junija, se bo tudi letošnja šahovska sezona zaključila. Ta zadnji turnir bo obenem tudi 4. zaporedno zamejsko prvenstvo v hitropoteznem šahu.

Leta 1983 je naslov osvojil državni prvokategornik Egon Pertot, leta 1984 in 1985 pa mojster Božidar Filipovič.

Jutri zaostala tekma

Lav. Porto — Bor Radenska

Zaostala tekma promocijskega košarskega prvenstva med moštvom Laboratorij del Porto in Borom Radensko bo jutri ob 21. uri v športnem centru pristaniških delavcev na Proseku.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Odbojka: »play-off« za državni naslov

Izida »play-off« za državni italijanski naslov v odbojki. Panini - Victor 3:0; Santal - Kutiba 2:3.

Valjukevič 17,75 m v troskoku

UJGOROD (SZ) — Sovjetski atlet Genadij Valjukevič je v troskoku dosegel znamko 17,75 m, kar je za 2 cm manj od evropskega rekorda Bolgara Markova.

Bombe ni bilo

SAO PAULO — Nogometni reprezentanci Brazilije in Jugoslavije sta dopotovali v Recife, kraj prijateljske tekme, s 4 urami zamude, ker so pred zletom na letališču v Sao Paulu prejeli telefonski poziv, čes da je na zrakoplovu, na katerem so bili nogometaši obeh reprezentanc, bomba. Po temeljitih pregledih pa predstavniki javne varnosti niso dobili ničesar.

Nogometaš Ascolija Pasinato žrtev hude prometne nesreče

PESARO — Nogometaš drugoligaša Ascolija Giancarlo Pasinato je

včeraj ponoči imel hudo prometno nesrečo. Pasinato sicer ni v življenjski nevarnosti, zdravniki pa menijo, da bo težko zopet igral nogomet.

Danes na dirki cikloamaterjev

Nastopa tudi Adria

V priredbi društva Cottur bo danes na Krasu kolesarska dirka v vseh kategorijah za cikloamaterje. Šlo bo za krožno dirko Prosek - Križ - Nabrežina - Slivno - Gabrovec - Božje polje. Kolesarji bodo ta krog prevzeli trikrat, nazadnje pa se bodo z Božjega polja preko Proseka in Vejne vozili do naselja San Nazario, kjer bo tudi cilj 62 km dolge dirke. Start bo na Proseku ob 14.30. Dirke se bodo udeležili tudi kolesarji Adrie.

Luka Colja v reprezentanci

Na doberdopskem igrišču bodo v nedeljo, 4. maja, ob 16.30 odigrali srečanje med nogometnima reprezentancama Goriške in Tržiške v kategoriji najmlajših. Naj povemo, da bo za tržiško izbrano vrsto igral tudi član doberdopske Mladosti Luka Colja.

Napredovanje odbojgarske ekipe Vala v ponos vsemu našemu športu

Dario Bensa, Aleksander Corva, David Mučič in Ivan Plesničar

Napredovanje odbojgarske ekipe Vala iz štandreja v C-1 ligo je gotovo pomenilo velik uspeh za vso telesnokulturno stvarnost na Goriškem, oziroma v zamejstvu. S tem uspehom imamo ponovno slovensko moško postav v državnih ligah. Kako pa so sami igralci in odborniki sprejeli ta uspeh? V torek popoldan smo se srečali z nekaterimi izmed njih, da bi kaj več izvedeli o tem napredovanju. Škoda le, da pogovora se nista mogla udeležiti, zaradi boleznii oziroma zadržanosti, predsednik Vala Vilko Nanut in trener Ivan Markič.

Ima Plesničar, igralec in duša štandreja odbojke, nedvomno ima precej zaslug za ta uspeh. O njem je dejal takole: »V začetku smo na tistem načrtu bili kaj podobnega, čeprav so se naši upi, po prvem delu prvenstva, razblinili zaradi serije negativnih rezultatov. Od januarja dalje pa se je nekaj spremenilo tudi v igri, tako da se je poznalo vestno delo med treningi.«

Podpredsednik društva Dario Bensa ugotavlja, da je v vasi napredovanje sprožilo veliko zadovoljstva, in to še posebej med mladimi, ki so

množično stali ob strani ekipi na domačih tekmah. In prav občinstvo, ugotavlja podpredsednik štandreja društva, je bilo sedmi mož na igrišču. Odslej pa bo treba misliti že na prihodnje prvenstvo, ki bo od vseh, igralcev in odbornikov, zahtevalo še večje žrtve in odpovedovanja. Zato je Bensa apeliral, da bi krajevne organizacije, gospodarska podjetja in zasebniki priskočili na pomoč ekipi, da bi lahko ponosno predstavljala slovenski šport na tako visokem nivoju.

»V začetku osebno nisem računal na ta uspeh. Že obstanek v ligi bi pomenil veliko,« meni igralec David Mučič. »V drugem delu prvenstva pa smo se približali vrhu lestvice in upanje je začelo rasti. K temu je prispevalo tudi dejstvo, da je naš ne-

posredni tekmelec, tržaški Inter, obkrat izgubil na domačih tleh, ko smo mi beležili dva poraza na tujem. Ob športnem dosežku pa sem zadovoljen tudi zaradi dejstva, da smo s tem napredovanjem ohranili našo klapo. Vedeti je namreč treba, da smo v naši sredini, med igralci in odborniki, znali ustvariti prijateljstvo in sodelovanje, kar je še najpomembnejše.«

O tehnični plati prvenstva, oziroma o bodočnosti štandreja odbojke je spregovoril Aleksander Corva, tehnični vodja ekipe, sicer skupaj s Plesničarjem pravi navdušenec za to panogo.

»Prva ugotovitev, ki jo je treba poudariti, je, da so naši fantje pokazali premalo koncentracije in odločnosti na gostovanjih. Kot podatek

naj povemo, da so v teku prvenstva na tujem zmagali le trikrat, proti Rozzolu, Volley Ballu in Vivilu, to je proti ekipam, ki so izpadle iz lige. Doma pa so se spremenili in postali nevzdržni. Pred domačo publiko so pokazali vse, kar znajo, najboljši pa so bili v servisih, s katerimi so spravljali v težavo marsikaterega nasprotnika. K temu pa je treba dodati še dejstvo, da smo v teku prvenstva nekaj spremenili v naši igri. Vsak igralec na polju je imel določeno nalogo in samo to je moral izvrševati. S tem so prišli na dan najboljše elementi igre posameznikov. O možnostih napredovanja pa bi rad povedal, da smo nanj resno začeli razmišljati v drugem delu, ko smo imeli več srečanj na domačem igrišču. Glede bodočnosti menim, da bo naš cilj obdržati status tretjeligaša, vsaj za prihodnjo sezono. Da bomo temu kos, pa moramo imeti na razpolago vsaj 12 enakovrednih igralcev, ki bodo zagotavljali kontinuiteto v igri. O naših bodočih nasprotnikih poznamo bore malo. Vemo le, da bo v prihodnjem prvenstvu (letošnje ni še zaključeno) igralo 8 postav iz naše dežele, ostale pa so iz Veneta in Tridentinske.«

Za zaključek pa zapišemo imena igralcev, ki so dosegli ta uspeh. To so: Ivan Plesničar, Franco Allesch, Rajko Petejan, Rado Lavrenčič, Renčo Faganel, Igor Juren, Mavricij Černic, Franko Mervič, Davi Mučič in Sandro Micheli; ekipo je vodil Ivan Markič.

RUDI PAVŠIČ

šport na primorskem

V torek je v Novi Gorici pri tamkajšnjem moštvu gostovala košarska reprezentanca Jugoslavije, ki se je odpravljala na turnejo v Italijo. Del reprezentantov je okrepil domačo moštvo, ki se je tako uspešno upiralo »ostanku« reprezentance Jugoslavije. V nabito polni dvorani je po razburljivem finišu zmagala reprezentanca s 113:112.

Ljubitelji motokrosa na Primorskem bodo v nedeljo gotovi prišli na svoj račun. Na tekmovalni progi v Šempasu pri Novi Gorici bosta preizkušnji v kategorijah 80 in 250 ccm, na katerih bodo nastopili najboljši jugoslo-

vanski tekmovalci. Tekmovanje se bo pričelo ob 7. uri.

Po dveh zaporednih gostovanjih (nazadnje so v Ljubljani igrali z Ilirijo 0:0), bodo nogometaši Vozil v nedeljo zaigrali na domačem igrišču.

Dokaj uspešne so v zadnjem času primorske namiznoteniške igralki, v prejšnjem kolu sta Vrtobja Primex in Smedela v drugi zvezni ligi skupaj iztržili 6 točk v 4 srečanjih.

Zatišje pa je zavladalo na odbojgarskih igriščih. Tekmovanje so namreč končali tudi slovenski ligaši. Kot je znano, je kanalski Salonit že nekaj kol pred koncem osvojil naslov

slovenskega prvaka, Izola je pri sredini lestvice, bovski Čib pa je izpadel iz lige.

Rokometaši in rokometarice nadaljujejo z boji v republiških ligah. Pri moških se je k vrhu lestvice prebil Astra Jadran, Ajdovščina je po nekaj neuspešnih nastopih spet zmagala, Ferrotehna pa se bo še borila za obstanek v ligi.

Novogoriški kajakaši so uspešno sklenili prvi krog letošnjih tekmovalj, ki so bila tudi izbira za sestavo reprezentanc. V mladinske in članske selekcije se jih je uvrstila kar deseterica. (dk)

Rekreativno tekmovalstvo v krosu ŠD Mladina

V okviru praznovanja 10-letnice obstoja društva ŠD Mladina prireja rekreativno promocijsko tekmovalstvo v krosu, ki bo 4. 5. 1986.

Pravilnik:

ZBIRALIŠČE ob 9. uri pred domom Albert Sirk v Križu. START - CILJ start ob 9.30 pred domom Albert Sirk, cilj na istem mestu. VPISOVANJE je možno od 2. 5. do 30 minut pred samim začetkom tekmovalja; vpisnina znaša 2000 lir. PROGA meri 7,700 km in bo naslednja: dom Albert Sirk - vrh hriba Sv. Primoža - restavracija Martin na Proseku - povratak v dom Albert Sirk; slednja bo deloma po

asfaltirani, deloma po makadamski cesti, predvidene so številne kontrolne točke, na cilju bo na voljo okrepčevalnica. MAKSIMALNI ČAS za sklenitev tekme je 2 uri. KATEGORIJE: dečki (1973 - mlajši), deklice (1973 - mlajše); kadeti (1972 - 1970), kadetinke (1972 - 1970); mladinci (1969 - 1967), mladinke (1969 - 1967); člani (1966 - 1951), članice (1966 - 1951); amaterji (1950 - starejši), amaterke (1950 - starejše). NAGRAJEVANJE bo ob 12. uri na samem cilju proge; vsakdo, ki bo dokončal tekmo, bo prejel priznanje, medalje pa bodo prejeli prvi trije

vsake kategorije; posebne nagrade bo prejel: 1. prvi absolutni najboljši moški čas, 2. prvi najboljši ženski čas, 3. najstarejši plasirani tekmovalci, 4. najmlajši uvrščeni tekmovalci. RAZNO: Za vse ostalo velja pravilnik FIDAL. Vsak tekmovalci tekmuje pod svojo odgovornostjo in organizator ne odgovarja za morebitne poškodbe pred, med in po tekmovalju; na razpolago bo določeno zdravniško osebje.

Organizator prosj vaščane, naj ne parkirajo avtomobilov pri cerkvi sv. Roka, da ne bi prišlo do zastojev med tekmo.

emona hoteli

hoteli bernardin

66320 Portorož, Obala 2

Telefon: 066/75-271
Telex: 34255 yu hotber

Vsem gostom, poslovnim partnerjem in občanom želimo veselo praznovanje 1. maja

3. AL: več rekordov za Primorje

Z zaostalo tekmo Campanelle - CUS, ki se je končala 4:0 v korist domačinov, se je v nedeljo končalo nogometno prvenstvo 3. AL, skupine »M«, kjer je letos igralo kar pet naših enajsteric. Ob koncu smo se kot običajno odločili, da naredimo statistični pregled prvenstva s podrobnimi podatki o naših ekipah.

Prvenstvo, ki nima primerjave z lanskim, v kolikor so naše enajsterice igrale v dveh različnih skupinah (Gaja in Breg v »M«, Kras, Primorec in Primorje v »L«, kjer je nastopalo 14 oziroma 13 ekip. V letošnjem prvenstvu skupine »M«, ki se je začelo 29. 9. 85 pa je igralo 12 ekip. Prvi del prvenstva se je končal 15. 12. 85, povratni del pa so začeli 12. 1. 86. Naslov prvaka in stem napredovanje v 2. AL si je zagotovilo proseško Primorje, ki je v 22 tekmah zbralo 34 točk (povprečno 1,54 točke na tekmo).

Skupno so odigrali 132 tekem. Vreme je sicer v povratnem delu nekoliko več nagajalo nogometašem kot v prvem delu, ko so odložili le tri tekme, v povratnem pa 10. Omeniti bi sicer veljalo, da so derbi na Padričah med Gajo in Primorcem odložil kar trikrat. Največ tekem so odložili v 5. kolu (vseh šest).

V 132 tekmah je skupno padlo 383 golov, povprečno smo videli 2,9 kola na tekmo (179 v prvem in 204 v povratnem delu prvenstva). Največ go-

lov (28) smo zabeležili v zadnjem (22) kolu, najmanj (10) pa v 16. kolu. Pri neodločenem izidu se je končalo 34 tekem, v prvem delu se je 15 tekem končalo brez zmagovalca, v povratnem pa 19.

Sedaj pa pogledjmo pozitivne oziroma negativne rekorde posameznih ekip. Najprodornejši napad s 56 goli je imelo Primorje, ki je doseglo tudi največ (14) zmag, in doživelo najmanj (2) poraza. Obenem si Prosečani delijo skupno s Krasom tudi rekord najmanj (12) prejetih golov. Vsi negativni rekordi pa pripadajo zadnjeuvrščeni ekipi Cusa, ki že drugo sezono zaporedoma ni še prišla do zmage. Prejela je tudi največ (72) in dala najmanj (15) golov ter doživela največ (16) porazov. Kraljica remijev (8) je Campanelle. Najmanj neodločenih izidov (3) je dosegel Union.

Sedaj pa podrobni statistični pregled naših ekip. Danes je na vrsti Breg.

BREG

Brežani so z 19 osvojenimi točkami zasedli 8. mesto (lani so v 26 tekmah zbrali 22 točk in pristali na 9. mestu). V prvem delu je Breg zbral 10 točk (3 zmage, 4 remije, 4 poraze). V nadaljevanju so »plavi« doma premagali le Chiarbolo, remizirali proti Krasu in Primorcu ter zgubili proti Gaji, S. Nazariu in S. Marcu. Zbrali so torej 4 točke, dali 8 prejeti

pa 10 golov. V gosteh so premagali CUS in Aurisino, remizirali z Unionom, podlegli Campanellam in Primorju. Zbrali so 5 točk, dali 8, prešli prav tako 8 golov. V 11 tekmah pred domačo publiko je skupno Breg zbral 11 točk (3 zmage, 5 remijev, 3 poraze), dal 12, prejel pa 11 golov. V 11 tekmah v gosteh je osvojil 8 točk (3 zmage, 2 remija, 6 porazov) dal 12 prejel pa 19 golov. Skupni obračun Brega je torej 19 točk (6 zmag, 7 remijev, 9 porazov) 24 danih, 30 prejetih golov.

V povratnem delu prvenstva so »plavi« imeli na razpolago dve 11-metrovki, katere je uspešno izvedel Strnad in sicer proti CUS in Krasu. Proti so imeli tri 11-metrovke, vratar Hrvatini je dve ubranil proti Krasu, brez moči pa je bil proti S. Nazariu.

Trener Marino Zanon je poslal na igrišče 23 nogometašev, od katerih ni nihče igral vseh tekem (v oklepa ju doseženi goli)

21 odigranih tekem Hrvatini, Germani, Strnad (10); 20 tekem Pavletič; 18 tekem Jež (1); 17 tekem Sancin (2); 15 tekem Crevatin, Perossa, Mondo (1), S. Olenik; 14 tekem Albertini (3), Klun (3); 12 tekem Paoli; 11 tekem Lovriha, M. Tul (1), Corbatti (2); 7 tekem Zonta, W. Olenik; 4 tekme Buffa, 3 tekme Grizonich, Martini; 2 tekmi Jerman, 1 tekmo Radioni.

Več kot sto mladincev na uspelem avtoraidu

Več kot 100 mladincev iz vse Goriške se je zbralo v petek na avtoraidu, ki so ga skupno organizirali Mladinski krožek iz Gorice in mladinska odseka KD Sovodnje in KD Jezero iz Doberdoba. Avtomobilska vožnja, ki ni bila hitrostnega značaja, temveč je slonela na odgovarjanju na vprašanja iz splošne kulture ali raznih krajevnih znamenitosti in na reševanju rebusov in ugank, je pritegnila res veliko število tekmovalcev. Posadk je bilo namreč 27, kar je popolnoma zadovoljilo organizatorje, ki so pripravili res zanimiv in pester pohod.

Iz Sovodnj, kjer je bil start, se je pot vila preko Gorice v Števerjan in nato še v Jazbine in Subido, kjer je bila kontrola. Medtem so seveda ekipe morale reševati razna vprašanja. Iz Krmina je pot nadaljevala v Zagraj,

v Doberdob in na Vrh, odkoder so se tekmovalci spustili v Gorico v Dijaški dom, kjer se je avtoraid zaključil. Tu je bila na sporedu še večerja za vse udeležence in pa nestrpno pričakovano nagajevanje.

Organizatorji si vsekakor zaslužijo pohvalo, saj so se na koncu vsi udeleženci strinjali, da je bil avtoraid res lepo trasiran in da ni bilo na progi večjih zastojev. Edino sistem točkovanja nekaterih vprašanj je bil morda upravičeno deležen kritike, kar pa nikakor ne vpliva na povsem pozitivno mnenje o uspešnosti manifestacije.

Ob vsem tem pa je treba omeniti tudi skrajno nešportno potezo ene skupine ali kakšnega posameznika, ki je pred tekmovalcem samim skrbno zbrisal nekatere znake, ki so jih bili organizatorji postavili. Upamo, da se

v bodoče taki dogodki ne bodo več ponavljali, saj so se že na lanskem pohodu nekateri (morda isti?) izživljali s takimi potezami.

VRSTNI RED: 1. Unifax 192,5; 2. Kras - Poljane - Dol II. 189,5; 3. R. MV 189; 4. Siromaki 184,5; 5. Divji kostanj 181,5; 6. MO Sovodnje I. 180,5; 7. MO Sovodnje II. 180; 8. MO Sovodnje III. 177,5; 9. Level 170; 10. Kras - Poljane - Dol III. 168; 11. Kukadores 150; 12. Babe 149; 13. Briški grič II. 149; 14. MK - Gorica 138; 15. Kras - Poljane - Dol I. 134; 16. Zmaj 133,5; 17. Krute 130; 18. Mladost 106,5; 19. Pankrti II. 103; 20. Briški grič I. 102,5; 21. Čubriko 97; 22. Plava strela 94,5; 23. Pankrti III. 93; 24. Limusine 92; 25. Pankrti I. 83.

Dve ekipi sta bili diskvalificirani, ker se nista prijavili na cilj. (MAL)

iz planinskega sveta

Izlet SPDT za mladino v okviru ŠŠ-Ts

Jamarski odsek SPDT prireja v nedeljo, 4. maja, v okviru delovanja Športne šole - Trst tradicionalni izlet za osnovnošolce in srednješolce v spremstvu staršev. Cilj izleta je jama Dimnica v bližini Markovščine, katero si bodo natančno ogledali.

Izlet je primeren za vse, zbirališče udeležencev te poučne ture pa bo na Trgu Ulpiano (izpred tržaške sodnice) ob 9.00, na Pesku (pred državno mejo) ob 9.30 ali v Markovščini ob 10.00. Vabljeni!

Izlet SPDT na Obruč

Le nedeljo kasneje, 11. maja, prireja SPDT celodnevni izlet z osebnimi avtomobili na Obruč (1377 m) nad Reko. Izlet vodi odbornik SPDT Vojko Slavec, skupno pa bo od pet do šest ur hoje. Izlet je tipičen spomladanski, zbirališče udeležencev pa bo ob 6.30 na mejnem prehodu Pesek na jugoslovanski strani. Vse podrobnosti bomo še javili.

Trgovina za alpiniste

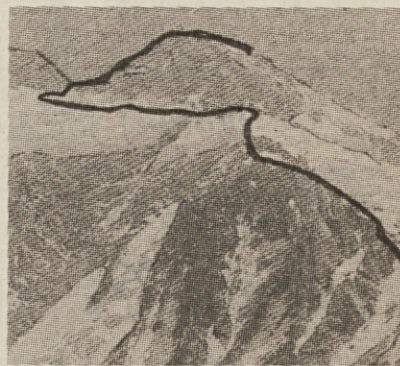
Papi Sport se je preselila

Pred kratkim se je priljubljena športna trgovina s specializacijo v alpinistični in jamarski opremi preselila iz naselja »Girandole«, kjer je bila nekaj let, v samo osrčje Briščikov, prav nasproti gostilne Milič. Trgovina Papi Sport že dolgo obdobje prodaja opremo alpinistom iz Slovenije, spomniti pa se moramo, da je prav pred kratkim pomagala ženski jugoslovanski alpinistični odpravi na Južno Anapurno. Izbira alpinistične (in jamarske) opreme je tu velika in raznolika, sedaj pa bo trgovino tudi lažje najti.

Izredni cilji slovenske alpinistične odprave v Karakorum

Osvojitev dveh osemtisočakov naenkrat — to je cilj ene največjih slovenskih alpinističnih odprav, ki so se kdaj podale na pot. Meddruštvena slovenska odprava, ki bo odšla v Pakistan 16. junija, ima namen osvojiti Broad Peak (8047 m) in Gašerbrum II (8035 m). Slednji je zelo oblegana gora, njen vrh pa so leta 1956 prvič osvojili člani avstrijske odprave Fritz Moravec, Sepp Larch in Hans Willenpart.

Broad Peak, ki se ga drži tudi ime Falchian Ri, je bil osvojen leto kasneje preko zahodne strani. Tudi tedaj je bila tu avstrijska ekspedicija, ki jo je vodil Marcus Schmuck, člani pa so

Broad Peak (8047 m) z označeno avstrijsko smerjo iz leta 1957

bili Fritz Winterseller, Kurt Diemberger in znameniti Hermann Buhl. Ta letošnja odprava v Karakorum je v dolgoročnem načrtu, ki ga je predložila komisija za odpravo v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije. Eden od ciljev jugoslovanske alpinizma je namreč, da bi splezali na vse vrhove nad osem tisoč metri. To slovensko meddruštveno odpravo bodo sestavljali alpinisti iz Kranja, Domžal, Ljubljane, Postojne in Trbovelj.

Vendar pa ta dva vrhova nista edina cilja naših alpinistov. Hkrati naj bi si še ogledali možnosti za prvenstven vzpon v eni izmed sten drugega najvišjega vrha na svetu K2, ki se prav tako dviga nad tem področjem. Torej bo tudi neke vrste izvidnica, za katere se je vedno izkazalo, da so koristne pred vzponom. Tako je bilo z Everestom, Lotsejem in Yalung Kangom, podvig na K2 pa načrtujejo leta 1988.

D. J.

Revija Alp o naših alpinistih

Aprilska številka italijanskega mesečnika na planinsko tematiko Alp prinaša med drugim zanimiv članek z zgornjim naslovom »Patagonia«. Članek obširno poroča o zadnjih uspehih alpinistov z vsega sveta v stenah tega odročnega področja ter se začne z emblematičnim stavkom: »Patagonija ne straši več«. Kar je za nas najvažnejše pa je dejstvo, da članek objektivno omenja zadnje slovenske alpinistične uspehe na Cerro Torreju in na Fitz Royu ter jim daje pravičen poudarek. Tako je govor o uspehih Jegliča, Kara, Kozjeka, Podgornika in Fištrova v deviški vzhodni steni Cerra ter o prvenstveni smeri, ki so jo preplezali na Fitz Royu Lenarčič, Fabjan in Biščak in o kateri bo govor na prihodnjem predavanju SPDT, ki ga bo imel Biščak sam.

Atletsko pokrajinsko prvenstvo na Kolonji Tudi naraščajnice zadovoljile

Na pokrajinski fazi atletskega ekipnega društvenega prvenstva za mladinske kategorije, ki je bil na Kolonji so nastopile tudi Borove naraščajnice s ciljem, da bi se uvrstile v deželno fazo tekmovanja, ki bo 7. in 8. junija v Gorici. Vendar bo ekipna lestvica znana le čez nekaj časa. Omenimo naj precej dober nastop Tanje Kalc na tem tekmovanju, čeprav še ni dosegla primarne forme in je tekmovala iz društvenih potreb. Kljub temu je Kalčeva izboljšala dva osebna rekorda in dosegla s 152 cm. 1. mesto v višini. V teku na 100 metrov pa so ji sodniki prisodili 2. mesto, vendar s časom, ki je enak času zmagovalke, to je 12"9.

V metu krogle se je izkazala Analiza Bavčar, z dobrim rezultatom 10,7 m, izven konkurence je tekmovala v višini še juniorka Lidija Glavina, ki pa je imela precej težav z zaletiščem, ki ni bilo optimalno in je zato dosegla zanj le skromnih 152 cm. Na tej tekmi bi sicer morala nastopiti tudi članica Sara Umari, ki pa se je poškodovala na prvi tekmi sezone. To je res škoda, saj je Umarijeva res dobro obetala in

je bila tudi poklicana na trening s skupino atletin državne reprezentance. Upamo, da bo kmalu okrevala.

REZULTATI:

Skok v višino: 1. Tanja Kalc 152 cm; 2. Vera Krmec 140 cm; 100 m: 2. Tanja Kalc 12"9; 5. Vera Krmec 13"5; 10 m ovire: 8. Poljanka Pavletič 17"3; 400 m: 6. Varka Kozlovič 67"5; daljina: 5. Poljanka Pavletič 448 cm; krogla: 2. Analiza Bavčar 10,7 m; disk: 1. Analiza Bavčar 23,27 m; kopje: 3. Milena Guštin 21,72 m. (L. G.)

OZ ŠZ Mladost

V Doberdolu so se na rednem občnem zboru sešli člani in prijatelji ŠZ Mladost. Uvodno poročilo je podal predsednik Dario Gergolet, ki je ocenil delovanje združenja v zadnji mandatni dobi ter podčrtal vlogo Mladosti v stvarnosti doberdolske občine.

Za njim sta spregovorila še Evgen Ferfolja in Mario Gergolet. Sicer podrobno o doberdolski skupščini bomo še poročali.

Do 6. julija kar štirje rekreacijski turnirji

Ljubiteljski nogomet na Goriškem

Vzporedno z zaključevanjem nogometnega prvenstva v amaterskih ligah so se pričeli na Goriškem rekreacijski nogometni turnirji, ki imajo večletno tradicijo. Ravno uspešna zaporedna izpeljava takih turnirjev je letos narekovala obširnejši dogovor med različnimi pobudniki in prireditelji, da bi rekreacijskemu nogometu posvetili tisto pozornost in mu dali tisto odmevnost, ki si jo zaslužijo.

Iz nekaterih vidikov spominjajo po-

mladinski turnirji na Goriškem na tista prvenstva, ki so jih nogometna društva prirejala v okviru prvega Združenja po prvi svetovni vojni. Njihova najzanimivejša in verjetno najvažnejša prvina pa je prav gotovo tesno sodelovanje med nogometaši, športnimi in prosvetnimi društvi z obeh strani meje. Da nosijo moštva imena po vaseh, zaselihih in predmestnih rajonih ter da so vsi igralci domačini spada seveda zraven. Je to razlog za zadovolj-

stvo in celo ponos? Zakaj pa ne? Ob izidih, ki jih zanje drugačne silnice in odločitve, ne vidijo pri Združenju, zakaj ne bi podpirali »alternativnih« poskusov in uspehov.

Od 20. aprila do 6. julija so se in se bodo zvrstili štirje turnirji, na katerih bo nastopilo po osem moštev. Igrali bodo v Dolu, na Peči, na Vojšćici in v Opatjem selu, torej bosta dva turnirja na naši strani, dva pa na drugi strani meje. Nastopajo moštva iz Opatjega sela, Sovodnj, Dola - Poljan, Vrha, Vojšćice, Štandreža, Števerjana - Pevme, Jamelj, Rupe - Peči, Bilj, Kostanjevice, Brestovice, Temenice, Doberdoba in še enega kraja, ki ni bil še izbran.

Avgusta ali najkasneje ob prvem koncu tedna v septembru bo v Gorici zaključni turnir v organizaciji in pod pokroviteljstvom TO ZSSDI, ki se ga bodo udeležila zmagovalna moštva štirih turnirjev. Za tak odmevnejši zaključek so se domenila in so zanj zaprosila društva, ki turnirje organizirajo. Očitno ni slučaj, da želijo zaključni turnir prirediti v samem mestu in sicer na nogometnem igrišču zraven goriškega Kulturnega doma. (R. A.)

obvestila

KD BRIŠKI GRIČ IZ ŠTEVERJANA vabi vse na 7. spominski pohod Števerjan - Gonjače, ki bo v nedeljo, 4. maja ob 9.00 Odhod z dvorišča na Dvoru in Števerjanu. Vpisovanje sprejemajo eno uro pred odhodom.

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI obvešča, da bo redni mesečni šahovski hitropotezni turnir jutri, 2. maja, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.). Vabljeni vsi zamejski šahisti!

ŠK KRAS prireja v okviru občinske proslave osvoboditve dne 3. maja tradicionalni nočni netekmovalni pohod ob spomenikih NOB. Zbirališče ob 19. uri pred spomenikom v Gabrovcu.

AVTOPROMET

TOZD Tovorni promet
TOZD Gorica, PP in TA
TOZD Avtoremont
TOZD Avtoprodaja
TOZD Gostinstvo
TOZD Avtoservis
DSSS

hitro
varno
udobno

GORICA
NOVA GORICA

Čestitke vsem občanom in delovnim kolektivom ob 1. maju

vsem občanom želimo veliko delovnih uspehov in veselo praznovanje 1. maja!

TOZD
TGOVINA
NA
DROBNO
NOVA
GORICA

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir, v SFRJ številka 70.- din, naročnina za zasebne mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%, IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

1. maja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Odnosi Bela hiša - Kremelj

Zakaj ni zvonil »rdeči telefon«?

MOSKVA — V starih časih, ko ni bilo nevarnosti in oblaki niso napovedovali nevihte, je v Kremlju in Beli hiši zvonil »rdeči telefon«. Pred slabima dvema letoma so to povezavo okrepili s teleksom, vendar vse kaže, da ga v zadnjih dneh, ko so dogodki pretresli odnose med velesilama, ne uporabljajo.

Ce Bela hiša ne bi »poklicala«, ko so ameriške vojne ladje »zaplule« v sovjetske ozemelske vode v Črnem morju, bi ta »provokacija« ostala za ves svet za vedno tajna. Dogodile pa so se tudi druge stvari, ki bi po ženevskem rokovanju med Reaganom in Gorbačovom bile povod za uporabo »rdečega telefona«.

Za nekega znanega sovjetskega časnika, amerikanologa, je to dodatni dokaz, da druga velesila želi pogovore s Sovjetsko zvezo »uporabiti kot kulise za prikrivanje svoje drzne militaristične politike.«

Sovjetski tisk obtožuje Reaganovo upravo, da je poskušala pred svetovno javnostjo ustvariti vtis, da se ameriško-sovjetski odnosi krepijo, le da še ni prišlo do kompromisa.

Po teh analizah Bela hiša tako lažje uresničuje svoje vojaške programe in s politiko »novega globalizma vzpostavlja hegemonijo v svetu«. To dokumentirajo z zahtevo, naj SZ zmanjša svoj diplomatski aparat v sedežu OZN, z dvema jedrskima eksplozijama v Nevadi in končno z bombardiranjem Tripolisa in Bengazija. Iz moskovskih inventarjev izhaja, da je bilo libijsko dogajanje samo ena epizoda, Washington pa je v tem videl »načrtovano novo krizo« v odnosih s SZ. Kajti nobena stvar, ki se dogaja na tej »progi«, za Moskvo ni slučajna in zato dan za dnem ocenjuje vsa pretekla dogajanja: od navdušenja po ženevskem vrhu dveh državnikov pa do Reaganovega govora, v katerem je Nikaragvo imenoval Libija Srednje Amerike.

V zbiranju teh protislovnih »diverzij« proti ženevskemu duhu tukaj nič ne pozabijo, zlasti ne Reaganovega omalovaževanja predloga šefa sovjetske partije Gorbačova dne 15. januarja letos o celovitem programu razorožitve in likvidacije jedrskega orožja do leta 2.000. Omalovaževanje vidijo v tem, da je samo tri dni pred pričetkom 27. kongresa KP SZ odgovor Bele hiše na ta predlog izročil eden izmed drugih tajnikov ameriškega veleposlaništva v Moskvi. To je tisti človek, kateremu so kasneje pripisali poskus, da delegacijo sovjetskega odbora za zaščito mira, ki je hotela izročiti peticijo za Reagana, zaustavi na samih vratih veleposlaništva, ker je takšno ravnanje »sodilo v okvir vladnih ukrepov proti terorizmu.«

Ko se je pričela nova eskalacija hudih obtožb na račun ZDA, je postalo jasno, da uradna Moskva ni ničesar pozabila in drugi strani tudi ničesar oprostila. In ko je pod vse potegnila črto, kar se tukaj dogaja vedno bolj pogosto, se je izkazalo, da se Washington »ni niti za korak približal iskrenim nameram Moskve«, da se normalizirajo sovjetsko-ameriški odnosi. To je ponoven resen povod za poudarjanje »zarote Reaganove uprave proti SZ in njenim zavezniškom, proti miru, varnosti in zgodovinskim danostim v svetu«, kar dodaja nove tone »hladni« vojni.

Ob vsem tem pa si nihče ne upa postaviti pod vprašaj upravičenosti ženevskega ameriško-sovjetskega srečanja na vrhu, pač pa je vse več takšnih, ki ne zanikujejo možnosti, da se bo začeti dialog nadaljeval v Washingtonu. Razdobje pripravljen na srečanje se zdi, da je končano. V tem času je sovjetska kritika znala razlikovati med Reaganom in državnim tajnikom Shultzom (na eni strani) in Weinbergerjem in Pentagonom oziroma ameriškim vojaškim strojem (na drugi strani), strojem, ki je ženevsko srečanje takoj napadel, ker se je zbal izboljšanja ozračja med Belo hišo in Kremljem.

V dolgih sovjetskih časnikaških analizah so takrat zapisali, da v Washingtonu »niso vsi ugodno razpoloženi« do Moskve, kar pomeni, da ima Reagan, ki se je v Ženevi dobro obnašal, »svoje težave«.

Sedaj je ameriški predsednik ob to »olajševalno okolnost« in ga vse bolj pogosto prikazujejo kot predstavnika »politike nasilja in diktata«. Proglašajo ga za poglavitnega pobudnika »nerazumljive pustolovske smeri« Washingtona, ki drži v svojih rokah niti vseh »odkritih in drznih izzivov svetovne javnosti« — včeraj z okupacijo male Grenade, danes z napadom na suvereno Libijo, jutri morda z napadom na Nikaragvo.«

Obtožnica proti Beli hiši se iz dneva v dan podaljšuje in v tem trenutku ni videti upanja, da bi do konca tega leta lahko imela Gorbačova v gosteh. V predvolilnem letu je nadalje malo verjetno, da bi bil Kremelj pripravljen na sestanek z odhajajočim predsednikom. Zato si tukaj ne pomišljajo mnogo, da bi novi sestanek na vrhu, pogojen z neko konkretno potezo druge strani, omogočil Gorbačovu, da premosti sovraštvo popolnega nezaupanja sovjetske javnosti do sedanje ameriške vlade in tako odloži politiko sovjetskih protiuکrepov kot odgovor na vojnohujškaško politiko Pentagona.

Po nekaterih ocenah tukajšnjih tujih opazovalcev je vrh velesil še mogoč. Te trditve oslanjajo na dejstvo, da SZ noče še obnoviti svojih jedrskih poskusov in tolmačijo to za čakanje Kremlja, da v Beli hiši »zmaga politika razuma«. Tako ti opazovalci pojasnjujejo nove sovjetske pobude, ki jih Washington brez pomislekov zavrača.

»Obarvajmo nebo!«

RIM - V teh dneh se na bregovih jezera Trasimeno srečuje mladina številnih držav na svetu. Tjakaj je prišla s svojimi zmaji, papirnatimi igračkami, ki jih bodo spuščali pod nebo, da bi ga »obarvali«. Gre za nadvse hvalevredno pobudo ARCI, da bi v tem kraju, ki leži na pol poti med Rimom, Perugia in Firencami, izvedli mednarodno manifestacijo z udeležbo mladih iz 14 držav vzhodne in zahodne Evrope, v številni Jugoslavijo.

Danes, 3. in 4. maja se bodo otroci v starosti med 8. do 14. letom v spremstvu staršev udeleževali številnih pri-

reditov, med katerimi je tudi izdelava zmajev, ki jih pozna 2.500-letna kitajska tradicija.

Mladina se bo v obliki igre preizkušala tudi v znanosti in tehniki na teme Sonce, igre z vetrom in miroljubna vzgoja. Navzočih bo okoli 100 animatorjev in 50 izdelovalcev zmajev.

V teh dneh je na programu več rekreacijskih pobud, vse pa bodo dosegle svoj višek v nedeljo, 4. maja, z množičnim spuščanjem zmajev na opuščnem letališču, med katerimi bo tudi 73 km velik zmaj.

Iskra

Iskra Avtoelektrika

n. sol. o.

Nova Gorica

TOZD Mali zaganjalniki Nova Gorica

TOZD Generatorji in elektronika Nova Gorica

TOZD Vžigalne tuljave in druga oprema Bovec

TOZD Avtoelektričnih vžigalnih sistemov Tolmin

TOZD Veliki zaganjalniki Nova Gorica

TOZD Žarnice Ljubljana

TOZD Delovnih sredstev

TOZD Odlitki Komen

TOZD Komerciala

TOZD Inštitut

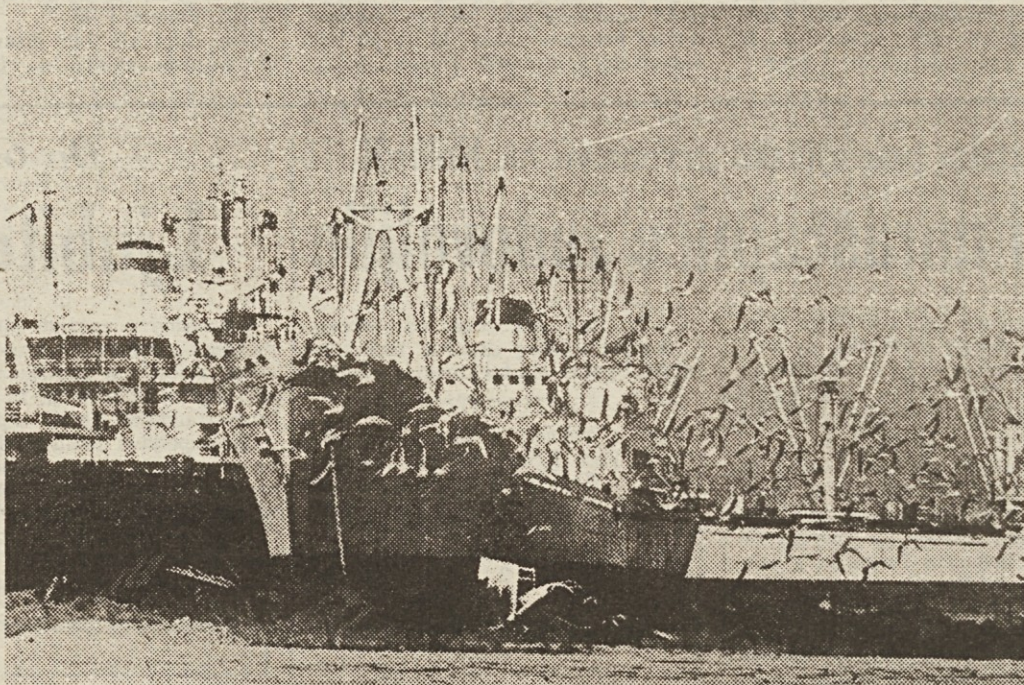
Delovna skupnost skupnih služb

Čestitke delovnim ljudem ob 1. maju

LADJEDELNICA
SHIPYARD

'2.OKTOBER' p.o. IZOLA

OB PRAZNIKU DELA ČESTITAMO VSEM
DELOVNIM LJUDEM, OBČANOM,
POSLOVNIM PARTNERJEM IN NAŠIM
DELAVCEM

Jože Trobec

Čenča

68.

